

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES FOR CHINESE INSTRUCTION IN UPPER SECONDARY SCHOOLS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Curriculum and Instruction

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย
โดย	นางจินตนา วิเศษจินดา
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทธิรัตน์ ชูชนะโชติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จินตนา วิเศษจินดา : แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (GUIDELINES FOR CHINESE INSTRUCTION IN UPPER SECONDARY SCHOOLS) อ.ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก: ศ. ดร.สมพงษ์ จิตระดับ, 135 หน้า.

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีการดำเนินงานวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครูไทยที่สอนแผนภาษาจีนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 93 แห่ง ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกครุต้นแบบ เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนของครุต้นแบบจำนวน 2 ท่าน โดยการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงโครงสร้างกับครุท่าน ที่หนึ่งจำนวน 5 ครั้ง และครุท่านที่สองจำนวน 4 ครั้ง และขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียน การสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) เนื้อหา คือ คำศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์จีน ตัวอักษรจีน การออกเสียง และวัฒนธรรมจีน และ (2) ทักษะทางภาษา คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการ อ่าน และทักษะการเขียน 2. ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ประเภทของสื่อการเรียนรู้ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยี สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ และสื่อบุคคล/ท้องถิ่น และ (2) การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ คือ การใช้สื่อที่เหมาะสมกับ วัยผู้เรียน การใช้สื่อที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการจัดทำ/จัดหาสื่อใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ 3. ด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ (1) การวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ คือ การสอบย่อยเก็บคะแนน การสอบกลางภาค-ปลายภาคการศึกษา และ (2) การวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ คือ การพูดคุย การใช้ คำถาม การประเมินการปฏิบัติ การประเมินผ่านใบงาน และการสังเกตพฤติกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน

ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

ปีการศึกษา 2560

5883411027 : MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEYWORDS: GUIDELINES FOR CHINESE INSTRUCTION IN UPPER SECONDARY SCHOOLS / TEACHING CHINESE

JINTANA WISEDJINDA: GUIDELINES FOR CHINESE INSTRUCTION IN UPPER SECONDARY SCHOOLS. ADVISOR: PROF. SOMPHONG CHITRADUB, Ph.D., 135 pp.

The purpose of this research was to propose guidelines for Chinese class instruction in upper secondary schools. The study comprised 3 phases. In the first phase, data was collected from 93 upper secondary schools under the Office of the Basic Education commission, Bangkok, which have Thai teachers teaching Chinese program. Questionnaires were used as an instrument to investigate the current state of Chinese instruction of the teachers in upper secondary schools. Later on, role-model teachers were selected using the developed criteria. In the second phase, observation forms and in-depth interviews were used to investigate instructions of 2 selected role-model teachers. The first and second teachers were observed 5 times and 4 times, respectively. In the last phase, guidelines for Chinese class instruction in upper secondary schools were proposed.

The findings were as follows: Guidelines for Chinese class instruction in upper secondary schools comprised 3 aspects; 1. regarding *instruction* comprised of *Chinese subject content* including vocabularies, grammars, Chinese characters, pronunciation, and Chinese cultures and *language skills*; listening, speaking, reading, and writing. 2. In terms of *instructional media* comprised of *types of instructional media* including printing media, technology/innovation, materials/equipment, and person/local media. Furthermore, *media selection*, teachers should choose instructional media which suits to each level of learners by effectively using the instructional media available in the school or classroom. Moreover, the teachers should provide and create new Chinese instructional media for instructional use in classroom. 3. *Learning assessment* comprised of *formal* and *informal assessment*. *Formal assessment*, is a learner evaluation which includes small test, midterm examination and final examination. On the other hand, *informal assessment* is when teachers assess learners during instruction or teaching in classroom, such as conversation, asking questions, performance assessment, paper assessment, and observation.

Department: Curriculum and Instruction   Student's Signature .....

Field of Study: Curriculum and Instruction   Advisor's Signature .....

Academic Year: 2017

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณองค์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าผู้ทรงประทานกำลัง สติปัญญา และความหวังใจในการก้าวข้ามผ่านอุปสรรคทั้งปวง และทรงเป็นผู้นำพาบุคคลสำคัญต่าง ๆ ที่ได้มีไปด้วยความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีที่ช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ดังรายนามต่อไปนี้

ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ที่เมตตากรุณาแก่นิสิตในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสียสละทั้งเวลา กำลังและความรู้ด้านวิชาการในการช่วยเหลือ แก้ไข ให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งประทับใจและกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน และสาขาอื่น ๆ ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนในด้านวิชาการ ให้คำแนะนำและแบบอย่างในการเป็นครูที่ดี

ขอบพระคุณกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้แก่ ผศ.ดร.ฤดีรัตน์ ชุขณะโชติ ผศ.ดร.ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข ผศ.ดร.ศิริวรรณ วรชัยยุทธ อาจารย์ ดร.ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์ อาจารย์ ดร.นำโชค บุตรน้ำเพชร อาจารย์สุวิมล เจียรนวนนท์ และอาจารย์วรรณิ์ หลักคำ ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ไม่ทอดทิ้งกัน คอยเป็นกำลังใจ ช่วยเหลือกันและกันทั้งในตอนเรียน และตอนทำวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอบคุณครอบครัวใหญ่ คือ สมาชิกในครอบครัวของสามีและครอบครัวของผู้วิจัยที่คอยรับฟังและร่วมมือร่วมใจกันช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่างมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และขอบคุณสามี(หมิง) ผู้เป็นที่รักที่ทำให้เข้าใจภาพความรักของพระเจ้ามากขึ้นผ่านการร่วมสุขและทุกข์ การอดทนรับฟัง การปล่อยโยน คำหนุนน้ำใจที่เสริมสร้างมุมมอง/ทัศนคติแง่บวก การแสดงออกดูแลทุกอย่างเพื่อผลักดันช่วยเหลือภรรยาให้ก้าวข้ามผ่านช่วงเวลาต่าง ๆ ตลอดการเรียนระดับปริญญาโทนี้มาได้เป็นอย่างดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฎ
สารบัญตาราง.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
1. แนวทาง/หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	6
1.1 วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	12
1.2 สื่อการเรียนรู้ภาษาจีน	17
1.2.1 ความหมายของสื่อ.....	17
1.2.2 ประเภทของสื่อ	18
1.2.3 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้กับการสอนภาษาจีนตามทักษะ	20
1.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีน	23
1.3.1 ความหมายการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	23
1.3.2 หลักการประเมินเพื่อการเรียนรู้.....	24

1.3.4 วิธีและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	28
2. งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	29
2.1 งานวิจัยต่างประเทศ	29
2.2 งานวิจัยในประเทศ	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับครูไทยที่สอนแผนการเรียนภาษาจีนระดับม.ปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 93 โรงเรียน.....	34
1. การศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	38
ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกครูต้นแบบ	38
1. การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
2. การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม	38
ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย.....	42
1. การสร้างแบบสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์.....	42
2. การติดต่อขอเข้าสถานศึกษาเพื่อเก็บข้อมูล	42
3. การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย.....	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการตอบ แบบสอบถามจำนวน 47 ฉบับ.....	44
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
ตอนที่ 2 ผลการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัด สพม.เขต 1 – 2 กรุงเทพมหานคร ..	48
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	50
ขั้นตอนที่ 2 ผลการคัดเลือกครูต้นแบบ.....	52
ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	57
1. ภูมิหลัง	57
2. ผลการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	62
3. การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	86
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการวิจัย.....	95
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร	95
ตอนที่ 2 ผลการคัดเลือกครูต้นแบบ	96
ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย	97
อภิปรายผล.....	102
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	105
ข้อเสนอแนะ	105
1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูสอนภาษาจีน	105

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	106
รายการอ้างอิง	107
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก รายนามโรงเรียนที่ตอบกลับแบบสอบถาม	112
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	115
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	116
ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและขอความร่วมมือการเก็บข้อมูลวิจัย	128
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	135

สารบัญภาพ

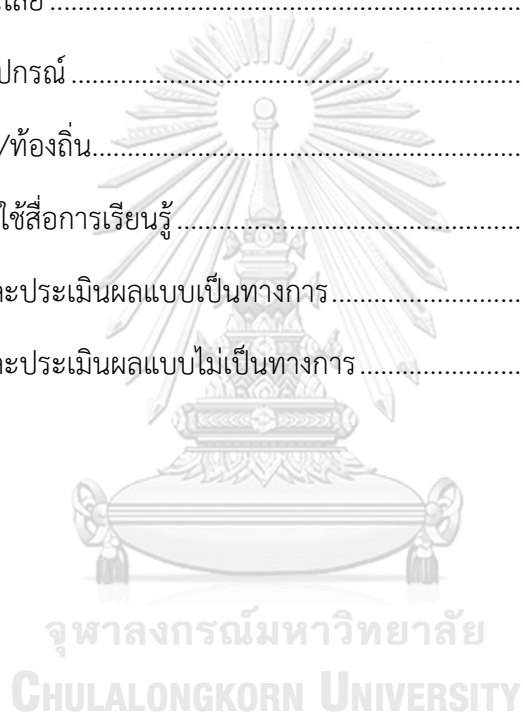
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	33
ภาพที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	94

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 การสอนภาษาจีนแบบบูรณาการ 4 ทักษะ	10
ตารางที่ 2 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้กับการสอนภาษาจีนตามทักษะ	22
ตารางที่ 3 การวัดและประเมินผลในวิชาภาษาจีน	29
ตารางที่ 4 ประเด็นการแก้ไขข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
ตารางที่ 5 ประเด็นการแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามด้านการจัดการเรียนการสอน	36
ตารางที่ 6 ประเด็นการแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	36
ตารางที่ 7 ประเด็นการแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามด้านการวัดและประเมินผล	37
ตารางที่ 8 ประเด็นการแก้ไขเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามด้านการจัดการเรียนการสอน	39
ตารางที่ 9 ประเด็นการแก้ไขเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	40
ตารางที่ 10 ประเด็นการแก้ไขเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามด้านการวัดและประเมินผล	41
ตารางที่ 11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
ตารางที่ 12 ผลการตอบแบบสอบถาม	48
ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม	50
ตารางที่ 14 สรุปผลคะแนนครูที่ผ่านเกณฑ์คัดเลือก	52
ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบข้อมูลภูมิหลังโรงเรียนของครูต้นแบบ	60
ตารางที่ 16 รายละเอียดการเข้าสังเกตการสอนครูต้นแบบ	63
ตารางที่ 17 คำศัพท์ภาษาจีน	64
ตารางที่ 18 ไวยากรณ์จีน	66
ตารางที่ 19 ตัวอักษรจีน	68
ตารางที่ 20 การออกเสียง	69

ตารางที่ 21 วัฒนธรรมจีน	70
ตารางที่ 22 ทักษะการฟัง.....	72
ตารางที่ 23 ทักษะการพูด	73
ตารางที่ 24 ทักษะการอ่าน	74
ตารางที่ 25 ทักษะการเขียน.....	75
ตารางที่ 26 สื่อสิ่งพิมพ์	77
ตารางที่ 27 สื่อเทคโนโลยี	78
ตารางที่ 28 สื่อวัสดุอุปกรณ์	79
ตารางที่ 29 สื่อบุคคล/ท้องถิ่น.....	80
ตารางที่ 30 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้.....	81
ตารางที่ 31 การวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ.....	83
ตารางที่ 32 การวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า เป็นการศึกษาในเรื่องสภาพและปัญหากระบวนการศึกษาภาษาจีนในภาพรวมเท่านั้น โดยจะศึกษาใน 4 ประเด็น คือ ด้านหลักสูตรภาษาจีน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล จากการสรุปผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอน อาทิ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ดังที่ผลการวิจัยของ สุวรรณ เสียงหิรัญถาวรและคนอื่นๆ (2556) และรุ่งนภา โรจนไพฑูรย์ (2558) พบว่า 1) ครูไม่ได้จัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชาที่สอน 2) เนื้อหาและกิจกรรมการสอนไม่มีการสอดแทรกศิลปะและวัฒนธรรมจีน 3) เนื้อหาในแต่ละระดับชั้นไม่มีความต่อเนื่อง ขณะที่จารุกร จรตล และคณะ (2558) สรุปเกี่ยวกับด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครูว่า มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมเพียงพอกับเนื้อหาที่สอนและไม่มีการใช้สถานที่และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงงานวิจัยเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับประถมศึกษา – มัธยมศึกษา (ศุภย์จินศึกษา, 2551) เสนอว่า ครูควรใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนภาษาจีนให้ดียิ่งขึ้น และในด้านการวัดและประเมินผล สุวรรณ เสียงหิรัญถาวร และคนอื่นๆ (2556) รุ่งนภา โรจนไพฑูรย์ (2558) และรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา (ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข, 2559) พบว่าครูขาดประสบการณ์ทักษะการสอน และแนวทางการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับการสอบแข่งขันเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จากผลการวิจัยในข้างต้นกล่าวได้ว่า การแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมตอนปลายของครูไทยที่สอนภาษาจีนนับเป็นเรื่องที่สำคัญและต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

เมื่อพิจารณาควบคู่กับอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในไทยพบว่า มีบริษัทของชาวจีนที่เข้ามาก่อตั้งในประเทศไทย ณ ปี 2555 อยู่ถึง 278 แห่ง (หรี เหมิน เหลียง, 2555) และจากผลการสำรวจของกรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2558 – 2559 (กรมการท่องเที่ยว, 2559) พบว่าสถิติของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึงปีละ 1 ล้านคน และมีแนวโน้มที่ชาวจีนจะหลั่งไหลเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยมากขึ้นในรูปแบบต่าง อาทิ นักเรียนนักศึกษา นักธุรกิจ นักท่องเที่ยว เป็นต้น ปัจจัยในข้างต้นส่งผลให้เกิดความคล่องตัวทางเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างดี

มาก สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติที่มุ่งเน้นให้การศึกษาสร้างและพัฒนาคนไทยให้พร้อมเข้าสู่การแข่งขันในตลาดแรงงาน ความสามารถในการสื่อสารภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาแม่จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีข้อได้เปรียบในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ดังที่เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลให้คนไทยจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญในภาษาต่างประเทศ ไว้ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย - การปฏิสัมพันธ์ระหว่างต่างวัฒนธรรมต่างภาษาจะมีมากขึ้นในอนาคต การที่คนไทยมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ จะช่วยให้การติดต่อสื่อสาร การสร้างความร่วมมือและการเจรจาต่อรองเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ - ทักษะทางภาษาต่างประเทศจะช่วยให้คนไทยสามารถเลือกรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้มากตามความต้องการ โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารจากระบบอินเทอร์เน็ต ตำรา วารสาร หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ เป็นต้น
- 3) สังคมที่มีความรู้เป็นฐาน - การที่คนไทยที่มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศจะสามารถสืบค้นแหล่งข้อมูลด้วยตนเองได้อย่างทันท่วงที สะดวกสบาย ไม่ต้องเสียเวลาในการรอกการแปลข้อมูล อีกทั้งยังสามารถตีความและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้ และ
- 4) ปัจจัยด้านการแข่งขันทางเศรษฐกิจ - การเจรจาตกลงต่อรองในการซื้อขายในการทำธุรกิจที่กับต่างชาติ ดังนั้นแรงงานที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนในปัจจุบันและอนาคตจึงที่ต้องการอย่างมากและเปรียบเสมือนการเปิดช่องทางที่กว้างขึ้นในการประกอบสาขาอาชีพต่าง ๆ ในอนาคต ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับนักเรียนไทยจึงเปรียบเสมือนการเตรียมความพร้อมให้บุคคลากรของชาติที่จะเข้าสู่การแข่งขันในตลาดแรงงาน

จากการศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ความจำเป็นและความต้องการของตลาดแรงงานและแผนการศึกษาชาติในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูไทยที่สอนแผนการเรียนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 และ 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 93 แห่ง ที่มีความหลากหลายในเรื่องขนาดโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้เรียน สังคม สภาพแวดล้อมและบริบทสถานศึกษา และเป็นกลุ่มประชากรที่ยังไม่พบว่ามีการศึกษามาก่อน โดยจะทำการศึกษาใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อื่น ๆ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูชาวไทยที่สอนภาษาจีนและบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับแผนการเรียนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. ครูไทยที่สอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 93 แห่ง

2. ตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ คือ แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

- 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้
- 3) ด้านการวัดและประเมินผล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน หมายถึง วิธีการ/กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนในแผนการเรียนภาษาจีน เพื่อช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้พิจารณาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 3 ด้าน ดังนี้

1) **ด้านการจัดการเรียนการสอน** หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาจีนประกอบด้วย 2 ด้าน คือ

1.1 **เนื้อหา** ได้แก่ ศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์จีน ตัวอักษรจีน การออกเสียง และวัฒนธรรมจีน

1.2 **ทักษะทางภาษา** ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

2) **ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้** หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน 2 ด้าน คือ

2.1 **ประเภทของสื่อการเรียนรู้** ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ สื่อบุคคล/ท้องถิ่น

2.2 **การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้** ได้แก่ การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การเลือกใช้สื่อที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการจัดทำ/จัดหาสื่อใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน

3) **ด้านการวัดและประเมินผล** หมายถึง ประเภทของการวัดและประเมินผลในวิชาภาษาจีนระดับม.ปลาย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 **การวัดประเมินผลแบบเป็นทางการ** หมายถึง การวัดผลในรูปแบบการสอบและการนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินผู้เรียน ได้แก่ การสอบกลางภาค – ปลายภาค การศึกษา และการทดสอบย่อยเก็บคะแนน

3.2 **การวัดประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ** หมายถึง การวัดผลผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบพัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียนในวิชาภาษาจีน ได้แก่ การพูดคุย การใช้คำถาม การประเมินการปฏิบัติ การประเมินจากใบงาน และการสังเกตพฤติกรรม

ครู หมายถึง ครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนจีน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 2 กรุงเทพมหานคร

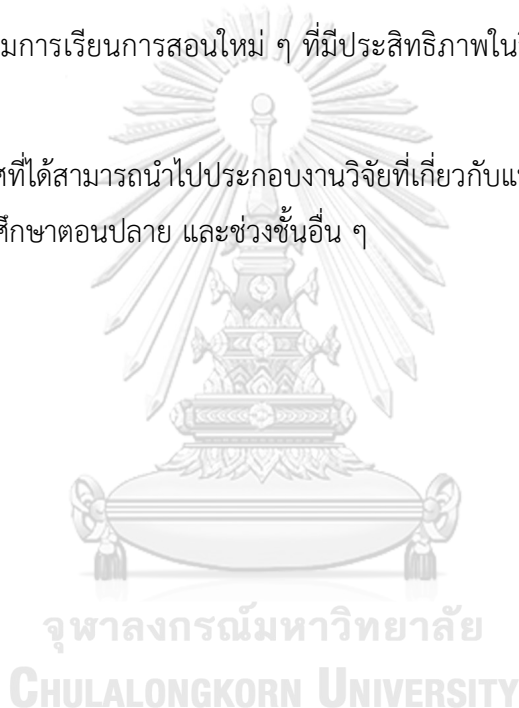
ครูต้นแบบ หมายถึง ครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในแผนการเรียนภาษาจีน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 2 กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการคัดเลือกจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไปทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของครูไทย ที่สอนวิชาภาษาจีนในแผนการเรียนภาษาจีน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 2 กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ด้านการวัด และประเมินผล

2. ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับแผนการเรียนการสอนภาษาจีนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายเชิงรูปธรรมใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อ การเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนภาษาจีนในการศึกษา วิธีการ/การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพในวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย

3. สารสนเทศที่สามารถนำไปประกอบงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และช่วงชั้นอื่น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวทาง/หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
  - 1.1 วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
  - 1.2 สื่อการเรียนรู้ภาษาจีน
  - 1.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีน
2. งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
  - 2.1 งานวิจัยต่างประเทศ
  - 2.2 งานวิจัยในประเทศ

1. แนวทาง/หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีเอกลักษณ์เพราะไม่ใช่ภาษาที่เป็นสัทอักษรแต่เป็นภาษาที่พัฒนามาจากสัญลักษณ์ อีกทั้งยังมีรูปแบบการเขียนตัวอักษรจีนที่มีลำดับเขียนอย่างชัดเจนตายตัว ลักษณะของเสียงพยัญชนะ การผันเสียงวรรณยุกต์ จากความสำคัญดังกล่าว นักการศึกษาภาษาจีนได้นำเสนอแนวทาง/หลักการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไว้ดังนี้

Jin Jie Ming (2010) ได้สรุปแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่สำคัญไว้ 3 ประการ คือ

1. การใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่สอนได้ง่ายยิ่งขึ้น และสามารถจดจำเนื้อหาที่ครูสอนได้มากขึ้น ซึ่งในการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องสอดคล้องและควบคู่ไปกับวิธีการสอนหรือรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนด้วย

2. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ทั้งนี้การใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับวิธีการสอนหรือรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนก็เป็นการ

ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน เช่น การกำหนดสถานการณ์และการแสดงบทบาทสมมติ การวาดภาพในหัวเรื่องที่ครูกำหนดและพรรณนาภาพที่ตนเองวาด เป็นต้น ครูจึงควรค้นหาวิธีการสอนใหม่ ๆ และสื่อใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และก้าวทันยุคสมัย การเชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันของผู้เรียนมากที่สุด เพื่อเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

3. การสอนภาษาจีนควบคู่กับการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน

การสอนภาษาจีนควบคู่กับศิลปวัฒนธรรมจีน เช่น การสอนการทำอาหารจีน การใช้ตะเกียบ คีบอาหาร และมารยาทบนโต๊ะอาหาร การเรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อและคำสอนที่ชาวจีนนับถือ เช่น ลัทธิเต๋า (ขงจื้อ) การสอนการรำกังฟูควบคู่กับการเปิดภาพยนตร์เรื่อง กังฟูแพนด้า ให้ผู้เรียนได้ชม เพื่อเป็นการใช้สื่อในการสอนคำศัพท์ภาษาจีนเพิ่มเติมจากภาพยนตร์ การเรียนประวัติศาสตร์จีนผ่านทางสิ่งประดิษฐ์ของจีน เช่น กระดาษ เซ็มทิส เป็นต้น เทศกาลที่สำคัญต่าง ๆ และฝึกทำงานประดิษฐ์สิ่งของที่เป็นสัญลักษณ์ของแต่ละเทศกาล เช่น การตัดกระดาษจีนแปะโคมไฟ ในเทศกาลโคมไฟ การห่อและมัดบ๊ะจ่างในเทศกาลบ๊ะจ่าง

Ma Xiao Ling (2013) ได้สรุปแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ครูควรเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ครูจะต้องจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็น รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียงเพลง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนรู้ให้พร้อมต่อการเรียนการสอนนับเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้ภาษาจีน

2. ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และสามารถเลือกวิธีการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา อีกทั้งครูผู้สอนจะต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ทฤษฎี แนวคิด วิธีการสอนใหม่ ๆ ในปัจจุบัน

3. ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร/วิชาที่ตนเองสอน เพื่อสามารถเลือกเนื้อหา กิจกรรม และวิธีสอนที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจถึงยุทธศาสตร์ชาติ/แผนการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นอย่างไรในสังคม และจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนตอบสนองนโยบายของชาติ สร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและยั่งยืน

Zhang Zhijuan (2011) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนนั้น มีวัตถุประสงค์หลัก คือ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างคล่องแคล่ว โดยรูปแบบการเรียนการสอนควรเน้นการตั้งคำถาม การสัมภาษณ์ซักถามซึ่งกันและกันระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน การอภิปราย การเล่นเกม บทบาทสมมติต่าง ๆ อาทิ การร้องเพลงภาษาจีนและแสดงเป็นตัวละครต่าง ๆ ที่อิงเรื่องราวและวัฒนธรรมจีนนอกจากจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารแล้วนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนอย่างลึกซึ้งมากขึ้นผ่านวัฒนธรรมเจ้าของภาษา โดยวิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ นั้นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพ

Jiang (Jiang, 2008: 9-11 อ้างถึงใน นรินทชัย ฮะริภูวัฒน์, 2555: 33-34) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ไว้ดังนี้

- เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ความสามารถทางภาษาและการสื่อสารทางภาษา ทั้งนี้ ความสามารถทางภาษาดังกล่าวครอบคลุมเรื่อง ระบบเสียง คำศัพท์ หลักภาษา และอักษรจีน เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะภาษาในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปใช้ในบริบทต่าง ๆ ได้

- เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่การฝึกฝนทักษะ การประยุกต์ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนเป็นทักษะ ทั้งนี้ เนื่องจากความรู้เกี่ยวกับภาษาไม่ใช่ทักษะ การมีความรู้อย่างเดียวยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ดังกล่าวให้กลายเป็นทักษะ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการฝึกฝนและประยุกต์ใช้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรศึกษาและใช้แนวทางการสอนแบบต่าง ๆ เช่น การฟัง-พูด การรับชม-ฟัง และวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total physical response: TPR)

- เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่การรู้จักอักษรจีน เพราะอักษรจีนมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนและต้องใช้ในการจำ ทั้งนี้ “Xiandai Hanyu Tongyong Zibiao” (Guojia Yuyan Wenzhi Gongzuo Weiyuanhui, 1998 อ้างถึงใน Jiang, 2008) ได้รวบรวมอักษรจีนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันว่ามีจำนวน 7,000 ตัว และในจำนวนนี้มีอักษรที่ใช้บ่อยประมาณ 3,500 ตัว และใน “Xiandai Hanyu Pinlü Cidian” (Beijing Yuyan Xueyuan Yuyan Jiaoxue Yanjiusuo, 1996 อ้างถึงใน Jiang, 2008) ก็ได้รวบรวมอักษรที่ใช้บ่อยมากที่สุดโดยระบุว่าจำนวน 2,500 ตัว ที่ครอบคลุมความถี่ของการใช้อักษรทั้งหมดประมาณ 99% ในการเรียนภาษาจีน หากสามารถรู้จักและจดจำภาษาจีนที่ใช้บ่อยประมาณ 2,500 ตัว เหล่านี้ได้ ผู้เรียนก็จะสามารถอ่านเอกสารภาษาจีนทั่วไปได้ ดังนั้นการสอนอักษรจีนจึงมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนอย่างยิ่ง

- เป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการสอนวัฒนธรรม เนื่องจากในการเรียนรู้ภาษาหนึ่ง ๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้น ๆ ด้วย ภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

- เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนควรจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาให้มากที่สุด เนื่องจากการสอนภาษาแตกต่างจากการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาความรู้ การสอนภาษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติฝึกฝนภาษาที่ได้เรียนรู้มา ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีเวลาที่จำกัด กระบวนการเรียนการสอนจึงควรสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดและฝึกในสถานการณ์สมมติให้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาในสถานการณ์จริงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากทักษะทางภาษาทั้งสี่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนการสอนจึงควรให้ความสำคัญแก่ทักษะทุกด้าน ถึงแม้ทักษะการเขียนอักษรจีนจะยากกว่าทักษะอื่นก็ตาม ผู้สอนก็ไม่ควรละเลย

Janet Z.X. (2010) ได้นำเสนอหลักการสอนภาษาจีนแบบบูรณาการ 4 ทักษะ (การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน) แบ่งเป็นบริบทของผู้สอนและผู้เรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสอนภาษาจีนแบบบูรณาการ 4 ทักษะ

ทักษะ	บริบทผู้สอน	บริบทผู้เรียน
ทักษะการฟัง	ช่วยผู้เรียนให้สามารถแยกแยะความแตกต่างของเสียงพยัญชนะวรรณยุกต์ คำศัพท์ หรือกลุ่มคำในภาษาจีน เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ในการแยกเสียงเพื่อแปลความหมายของสิ่งที่ฟัง	ในการเรียนภาษาจีนระยะเริ่มต้น ผู้เรียนควรฝึกฟังเสียงเจ้าของภาษาจีนผ่านทางเทปเสียง แผ่นซีดีภาษาจีน รวมถึงการดูภาพยนตร์จีน
ทักษะการพูด	สื่อสารด้วยการพูดภาษาจีนกับผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการสอนแต่ละครั้ง และหมั่นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้โต้ตอบ สนทนา ตอบคำถาม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เน้นการสนทนาภาษาจีน	พยายามพูดคุยสื่อสารเป็นภาษาจีนกับครู เพื่อน ๆ และบุคคลอื่น ๆ ที่สามารถสื่อสารภาษาจีนได้ เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการพูดทั้งในและนอกห้องเรียน
ทักษะการอ่าน	เตรียมเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ ต่าง ๆ ที่เป็นภาษาจีน ให้เพียงพอและเหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเน้นให้ผู้เรียนอ่านบทเรียนที่มีการทำแบบฝึกหัด หรือตอบคำถามท้ายบท เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านจับใจความของผู้เรียน การฝึกฝนด้วยวิธีนี้บ่อย ๆ นั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่าน และค้นพบเทคนิคการอ่านของตนเอง	ผู้เรียนควรเลือกอ่านสื่อหลากหลายชนิด หลากหลายประเภท เช่น จดหมาย บันทึกรายการ ข่าว บันทึกรายวัน สัมภาษณ์ต่าง ๆ บทความในอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วรรณกรรม

ทักษะ	บริบทผู้สอน	บริบทผู้เรียน
ทักษะการเขียน	ผู้สอนจะต้องช่วยผู้เรียนในการฝึกฝนการเขียนตัวอักษรจีนทีละตัวอักษร เพิ่มขึ้นเป็นกลุ่มคำ เป็นประโยค ไปจนถึงกลยุทธ์การเขียนความเรียง การเขียนเพื่อการสื่อสาร บรรยายเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างเป็นธรรมชาติและมีระบบ	ควรหมั่นทบทวนเกี่ยวกับโครงสร้างของคำ ประโยค และรูปแบบการเขียนเพื่อการสื่อสาร

ยวดี ธีรธราดล (2553) ได้สรุปหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การยิตผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง – โดยผู้สอนเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนให้เป็นผู้เริ่มการกระทำ (主动) ผู้สอนต้องเตรียมการสอนและสื่อการสอน รวมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะการเรียนการสอนภาษาจีนในชั้นเรียน ผู้สอนต้องส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น เป็นผู้ริเริ่ม และบอกความต้องการของตน ในทุกขั้นตอนของการเรียนการสอนกิจกรรมในชั้นเรียนควรจัดให้มีอย่างน้อยสองในสามของเวลาทั้งหมด

2. การฝึกฝนที่สอดคล้องกับการนำไปใช้จริง – การเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศไม่ใช่เป็นเพียงการให้ความรู้ด้านภาษาเท่านั้น แต่ต้องเป็นการฝึกฝนความสามารถด้านภาษาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเรียนภาษาจีนในขั้นพื้นฐาน ผู้สอนควรจะพูดความรู้ให้น้อยลง แต่ให้ละเอียดมากขึ้น โดยเฉพาะด้านไวยากรณ์ ต้องใช้วิธีต่าง ๆ เช่น การสาธิต การใช้รูปภาพ แผนผังสูตร มาทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกทางภาษา (语感) เข้าใจโครงสร้างประโยค อีกทั้งควรพยายามสร้างสิ่งแวดล้อมที่สมจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา จากนั้นอาศัยความเข้าใจดังกล่าวในการฝึกฝนผู้เรียนต่อไป ในการฝึกฝนผู้เรียนครอบคลุม 4 ด้าน คือ การฝึกฝนความเข้าใจ ความจำ ความชำนาญ และการสื่อสาร

3. ลักษณะการสื่อสารที่สมจริง – การเรียนการสอนภาษาจีนจำเป็นต้องจัดให้มีการสื่อสารที่สมจริง ในการพัฒนาการสื่อสารของผู้เรียน ผู้สอนต้องเลือกใช้ประโยคตัวอย่างที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ได้จริง เชื่อมโยงกับความจำเป็นในชีวิต การเรียน และการสื่อสารของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นชินอย่างเป็นธรรมชาติ เรียนแล้วสามารถนำไปใช้ได้จริง

4. ความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน – การเรียนการสอนภาษาจีนเบื้องต้น จะเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน ไปพร้อม ๆ กัน โดยสอนเน้นเนื้อหาจากบทสนทนาที่เป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวันและมีโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน

5. การบูรณาการ ระหว่างโครงสร้าง ความหมาย การใช้ภาษาและวัฒนธรรม – การเรียนการสอนภาษาจีนจะต้องบูรณาการระหว่างโครงสร้าง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการลำดับคำ ความหมายของสิ่งที่ต้องการสื่อสาร การใช้ภาษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

จากหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่นักการศึกษาได้เสนอไว้ในข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ทั้ง 4 ทักษะพร้อม ๆ กัน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน คำศัพท์ภาษาจีน ตัวอักษรจีน ไวยากรณ์จีน การออกเสียงภาษาจีน รวมถึงการเรียนรู้ผ่านวัฒนธรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของภาษาและเรียนรู้ภาษาจีนได้ง่ายขึ้น (Hong, 1996:34) อีกทั้งเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต การศึกษาต่อในประเทศจีนและการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารในอนาคต

1.1 วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่ตั้งไว้ จึงมีนักการศึกษาภาษาจีนหลายท่านได้ประมวลวิธีรูปแบบ/เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเป็นแนวทางให้กับครูภาษาจีนได้นำไปปฏิบัติใช้ ดังนี้

Zhang Zhijuan (2011) ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลายที่มีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สื่อสารภาษาจีนทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสารแบ่งออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

1) การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Mode) หมายถึง การสื่อสารระหว่างบุคคลผ่านที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูดและผ่านการพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษร (เช่น การแชทด้วยข้อความในโทรศัพท์มือถือ) ฝึกการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยสีหน้าท่าทางอย่างเป็นธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น ให้นักเรียนจับคู่สนทนา ให้นักเรียนคนแรกอธิบายถึงเรื่องราวหรืออาจเกี่ยวกับสิ่งของ และนักเรียนอีกคนหนึ่งตั้งคำถาม สนทนาโต้ตอบกันไปมาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

2) การตีความ (Interpretive Mode) หมายถึง การฝึกผู้เรียนให้รู้จักการตีความหมายและเกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องในสิ่งที่อ่านและฟัง ผู้เรียนอาจไม่สามารถแปลความหมายของคำศัพท์ได้หมดทุกคำแต่สามารถจับใจความและคำสำคัญของเรื่องราวนั้นได้ เช่น การฟังพยากรณ์อากาศ การอ่านนวนิยายหรือบทความ เป็นต้น ครูสามารถประเมินความเข้าใจของผู้เรียนในการตีความโดยให้ผู้เรียนเขียนหรือพูดอธิบายความหมายของสิ่งที่ได้อ่านหรือฟัง

3) การนำเสนอ (Presentational Mode) หมายถึง การนำเสนอบทความที่ผู้เรียนแต่งขึ้นและนำเสนอผ่านทักษะการพูดหรือการเขียน โดยประโยชน์ของการนำเสนอหน้าชั้นเรียนจะเป็นการประเมินว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาจีนมากน้อยเพียงใด การประเมินดังกล่าวอาจมาจากครูและเพื่อนร่วมชั้นร่วมกันประเมิน

Li De Jin (Li De Jin and Jin De Hou 2009: 1-2 อ้างถึงใน ยุวดี ภิรธราดล 2553: 43-44) พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนยึดหลักการตามแนวคิด PPP (3Ps) กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการนำเสนอ (Presentation) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การสอนอ่านออกเสียงและอธิบายคำศัพท์ การอธิบายและการประยุกต์การใช้ไวยากรณ์ การอ่านและแปลบทสนทนา การนำเสนอสถานการณ์ของการใช้ภาษาโดยเน้นความถูกต้องของคำศัพท์และไวยากรณ์ เป็นต้น

2. ขั้นการฝึกฝน (Practice) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาในการสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมการสร้างบทสนทนา การถามตอบ การเขียนตัวอักษรจีนตามคำบอก และการให้ผู้เรียนทำการบ้านซึ่งเป็นแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยและมีความมั่นใจในการใช้ภาษา โดยครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะและตรวจสอบความถูกต้อง

3. ขั้นการใช้ภาษา (Production) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมีโอกาสนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และฝึกฝนไปใช้ในกิจกรรมการสื่อสาร เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกมเกี่ยวกับการสื่อสาร เป็นต้น

Zhang Jie Ling (2016) ได้นำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยใช้รูปแบบการสอนที่เน้นภาระงาน (Task-based Learning) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

สอน

ขั้นที่ 1 ครูผู้สอนจะต้องเลือกเรื่องและระบุขอบเขตเนื้อหาของเรื่องที่ต้องการจะ

ขั้นที่ 2 ออกแบบ/กำหนดภาระงานที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยที่สมาชิกแต่ละกลุ่มจะมีจำนวนเท่ากับภาระงานที่กำหนด

ขั้นที่ 4 ควรให้ผู้เรียนได้ลองทำภาระงานอื่น ๆ โดยการสลับภาระงานกับเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน

ขั้นที่ 5 ครูผู้สอนนำสิ่งที่จดบันทึกในขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติภาระงาน แกะไขความเข้าใจ ผิดต่าง ๆ ของผู้เรียน สรุปความรู้ที่ได้รับ และให้ข้อเสนอในการปฏิบัติภาระงานครั้งต่อไป

ตัวอย่าง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยใช้รูปแบบการสอนที่เน้นภาระงาน (Task-based Learning) เรื่อง "ฉันเป็นไข้หวัด"

ขั้นที่ 1 เรื่อง "ฉันเป็นไข้หวัด" ขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับ การอธิบายให้ผู้อื่นฟังถึงอาการของไข้หวัด และการสนทนากับแพทย์ที่ทำการรักษา

ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ภาระงาน คือ ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน คิดบทสนทนาเรื่อง "ฉันเป็นไข้หวัด" จากนั้นให้แสดงบทบาทสมมติ โดยมีตัวละครดังนี้

ตัวละครที่ 1 นักเรียนที่ป่วยเป็นไข้หวัดและไม่อยากไปโรงเรียน

ตัวละครที่ 2 แพทย์ที่รักษานักเรียนที่ป่วยเป็นไข้หวัด

ตัวละครที่ 3 คุณพ่อของนักเรียนที่ป่วยเป็นไข้หวัด ลูกของเขาไม่อยากไปโรงเรียน แต่เขาพยายามจะให้ลูกไปโรงเรียนให้ได้

ตัวละครที่ 4 คุณแม่ของนักเรียนที่ป่วยเป็นไข้หวัด ลูกของเขาไม่อยากไปโรงเรียน และเขาก็เห็นด้วยว่าลูกป่วยมากไปโรงเรียนไม่ไหว

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เรียนได้ลองฝึกซ้อมเป็นบทบาทต่าง ๆ ทั้ง 4 บท เพื่อฝึกฝนการใช้ประโยคและคำศัพท์ที่แตกต่างกันไปในแต่ละบทบาท จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 5 ครูนำบันทึกข้อผิดพลาด และข้อดีของแต่ละกลุ่ม มาแก้ไขอธิบาย และสรุป เช่น การเรียงลำดับไวยากรณ์ การใช้คำพูดให้เหมาะสมกาลเทศะ เป็นต้น

Feng Juan (2010) ได้สรุปรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไว้ทั้งหมด 8 วิธีการสอน ได้แก่

1. การจำลองสถานการณ์จริง การกำหนดสถานการณ์และจัดฉาก รวมถึงสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ ให้เสมือนจริงมากที่สุด เช่น การจำลองสถานการณ์ในห้างสรรพสินค้า สถานออกกำลังกาย ตลาด การสั่งซื้อของผ่านโทรศัพท์ เป็นต้น โดยครูสามารถสอนคำศัพท์ และสอดแทรกไวยากรณ์ใหม่ ๆ ลงในประโยคที่จะให้ผู้เรียนใช้ในการสนทนา โดยการกำหนดรายละเอียดเนื้อหาที่ครูควรเลือกเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน

2. การใช้เทคนิคเกมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน การสอนโดยใช้เทคนิคเกมจะช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครู และระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วยกัน อีกทั้งยังช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ การเชื่อมโยงเนื้อหาใหม่ ๆ เข้ากับเกม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกในการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ที่ยากขึ้น และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน แต่ทั้งนี้ครูควรเลือกเกมที่มีการแข่งขันกันอย่างพอเหมาะ และไม่ใช้เกมที่ก่อให้เกิดความรุนแรงและผลเสียต่อผู้เรียน

3. การใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการสอน การใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการสอนจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ เช่น การสอนคำศัพท์ภาษาจีนและวัฒนธรรมผ่านทางการ์ตูนและร้องเพลง โดยการให้ผู้เรียนฝึกร้องเพลงจีน และสอดแทรกการสอนคำศัพท์ใหม่ ๆ และวัฒนธรรมจีนลงไป รวมถึงการเปิดภาพยนตร์จีนที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เข้าใจ และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ซึ่งการใช้สื่อมัลติมีเดียจะช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานและเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน

4. การสอนโดยใช้สัญลักษณ์แทนความหมาย การสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเอกลักษณ์ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีนนั้น ๆ ได้ เช่น หากนักเรียนเห็นรูปภาพภูเขา จะสามารถบอกได้ทันทีว่า “山” (shān แปลว่า ภูเขา) หรือถ้าหากครูใช้อวัยวะในร่างกายทำท่าทางต่าง ๆ นักเรียนก็สามารถบอกได้ว่าท่าทางที่ครูทำนั้นมีความหมายว่าอย่างไร เสมือนเป็นข้อตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ครูอาจใช้วิธีการสอนนี้สอดแทรกกับเกมและใช้แทนคำสั่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีนต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

5. การสอนศิลปวัฒนธรรมจีนโดยการฝึกปฏิบัติ การเน้นให้ผู้เรียนใช้อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายไปพร้อม ๆ กัน ยกตัวอย่างเช่น การตัดกระดาษจีน การใช้ตาในการมองเห็น ใช้มือในการบังคับกรรไกร มีดและบรรจงตัดลงไปที่ลายบนกระดาษ การห่อและมัดปะจ่าง ใช้ตาให้การมองเห็น ใช้มือในการห่อและมัด ใช้จมูกดมกลิ่น และใช้ลิ้นสัมผัสรสชาติอาหาร เป็นต้น โดยการเรียนโดยการฝึกปฏิบัติผ่านประสาทสัมผัสต่าง ๆ นี้จะช่วยให้ผู้เรียนจดจำวิธีการ และสิ่งที่ได้เรียนรู้ยาวนานยิ่งขึ้น

6. การสอนทักษะการเขียนผ่านบันทึกประจำวัน การฝึกให้ผู้เรียนเขียนเรื่องราวสั้นๆ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของตนเอง ข่าวสารบ้านเมือง หรือเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนทักษะการเขียนในห้อง โดยครูสามารถตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้ผ่านทางสิ่งที่ผู้เรียนเขียนพรรณนาออกมา เช่น การใช้ไวยากรณ์ การใช้คำลักษณะนาม การใช้คำวิเศษณ์ การใช้คำบุพบท เป็นต้น และครูสามารถแก้จุดบกพร่องลงในบทความที่นักเรียนเขียนมา เพื่อเป็นผลป้อนกลับให้กับผู้เรียนในการปรับวิธีการเขียนของตนเองในครั้งต่อไป

7. การใช้เทคนิค “สอนเสริม 3 นาที” การใช้เทคนิคดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและชอบในการเรียนรู้ภาษาจีน การ “สอนเสริม 3 นาที” หมายถึง การใช้สามนาทีแรกก่อนการเริ่มการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยครูจะเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ ประวัติศาสตร์ หรือเกร็ดความรู้เล็ก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีนและภาษาจีนให้ผู้เรียนฟัง เช่น สภาพอากาศวันนี้ เทศกาลจีนช่วงนี้ เกี่ยว มังกร หน้ากากจีน เป็นต้น เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้เรียนให้รู้สึกมีส่วนร่วมและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มพูนข้อมูลความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนและภาษาจีนให้กับผู้เรียน

8. การให้กำลังใจ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติแง่ลบและประสบการณ์ที่ไม่ดีกับภาษาจีนก่อนจะมาเรียนภาษาจีน เช่น “ผมรู้สึกว่ายากภาษาจีนไม่รู้เรื่องและไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย” ดังนั้น Feng Juan จึงคิดค้นวิธี “การให้กำลังใจ” กับผู้เรียน มี 2 ประการด้วยกัน 1) ครูใช้

คำพูดในการชมเชยนักเรียนทุกคนเป็นรายบุคคล เช่น ทำได้ดีแล้ว พยายามอีกนิดหนึ่ง เยี่ยมมาก และ 2) ครูใช้เทคนิคเพื่อนชมเพื่อน เช่น ให้เพื่อนที่เรียนรู้ได้เร็วกว่าช่วยสอนเพื่อนที่ช้ากว่าและชมเชยให้กำลังใจว่า เพื่อนทำได้และทำได้ดีแล้ว

จากการศึกษาวิธี/รูปแบบ/เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปได้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง/สำคัญ ขอบเขตในการสอนภาษาจีนนั้นเกี่ยวกับเนื้อหาในวิชาภาษาจีน ได้แก่ คำศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์จีน ตัวอักษรจีน การออกเสียงภาษาจีน และการสอดแทรกวัฒนธรรมจีนในกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกทักษะทางภาษา (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) โดยกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนที่ครูผู้สอนจัดขึ้นจะต้องคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียน การเลือกใช้วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการสอนรวมถึงกิจกรรมที่สอดคล้องกับเรื่อง/เนื้อหาภาษาจีนที่จะสอน

1.2 สื่อการเรียนรู้ภาษาจีน

1.2.1 ความหมายของสื่อ

Briggs L.J. (1968) และ Reiser R.A. and Gange R.M. (1983) มีความความคิดเห็นคล้ายกันในเรื่องของสื่อการเรียนรู้ว่า หมายถึง สื่อทางกายภาพรูปแบบใดก็ตามที่สามารถสื่อสารและส่ง “สาร (Message)” ไปถึงผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง โดย Flora M.W. (1997) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สาร (Message)” ในข้างต้นไว้ว่า เป็นเนื้อหาสาระของวิชานั้น ๆ เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนเป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน และเป็นการตอบสนองของผู้เรียนต่อสิ่งที่เรียนเพื่อใช้ในการอภิปรายในชั้นเรียนต่อไป

วารินทร์ รัชมิพรหม (2531) ได้อธิบายคำจำกัดความของ สื่อ (Medium - Media) ว่า คำนี้มาจากภาษาลาตินว่า “Between” ซึ่งแปลว่า “ระหว่าง” คำว่าสื่อ จึงหมายถึงสิ่งที่เป็พพาหนะนำข้อมูลจากแหล่งกำเนิดไปสู่ผู้รับ ในแง่ของสื่อของการส่งความหมายถึงกัน (Media of Communication) ที่ใช้กันอยู่ คือ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ เครื่องเสียง ภาพ วัสดุฉาย และสิ่งพิมพ์ สิ่งเหล่านี้เมื่อนำมาใช้กับการเรียนการสอนก็จะเรียกว่าสื่อการสอน

จินตนา ไบกาซูยี (2540) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน (Instructional Materials) ไว้ว่า วัสดุหรือเครื่องมือที่จัดทำขึ้น ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการ และความรู้อีกคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร

1.2.2 ประเภทของสื่อ

Edgar Dale (1969) ได้เสนอกรวยประสบการณ์ (Cone of Experiences) กล่าวคือ การเรียนการสอนที่มีลักษณะนามธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์มากในการช่วยขยายประสบการณ์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้สะสมมาจากประสบการณ์และเข้าใจความหมายของสิ่งเหล่านั้นเป็นนามธรรมมากขึ้น โดยชั้นประสบการณ์จะเรียงลำดับจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมมากที่สุดไปจนถึงนามธรรมมากที่สุด ดังนี้

1. ประสบการณ์ตรง (Direct/Purposeful Experiences)
2. ประสบการณ์รอง (Contrived Experiences)
3. การแสดง (Dramatized Experiences)
4. สาธิต (Demonstration)
5. ทัศนศึกษา (Field trips)
6. นิทรรศการ (Exhibition)
7. โทรทัศน์ (Television)
8. ภาพยนตร์ (Motion Pictures)
9. เทปเสียง วิทยู ภาพนิ่ง (Recording, Radio, Still pictures)
10. สัญลักษณ์ภาพ (Visual Symbols)
11. สัญลักษณ์คำ (Verbal Symbols)

เฉลิมลาภ ทองอาจ และคณะ (2544 อ้างถึงใน วัชรพล วิบูลยศริน, 2557: 20) ได้นำสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ มาจัดกลุ่มโดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของสื่อ ดังนี้

1. สื่อวัสดุ (Materials)

- กระดานดำ หรือกระดานชอล์ก	- สไลด์
- กระดานนิเทศ	- แผ่นโปร่งใส
- กระดานผ้าสำลี	- แผ่นเสียง
- ของจริง	- เทป
- บันทึกเสียง	- ลูกโลก
- ของตัวอย่าง	- ภาพเขียน

- ของจำลอง
- ของเลียนแบบ
- ประจักษ์ทัศน์ (Diorama)
- แผนที่
- แผนภูมิ
- แผนสถิติ
- फिल्मภาพยนตร์
- ภาพถ่าย
- ภาพฝาผนัง
- ภาพสามมิติ
- ซีดี/ดีวีดี
- วัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

2. สื่ออุปกรณ์ (Equipment)

- เครื่องฉายแผ่นโปร่งใสข้ามศีรษะ
- เครื่องฉายภาพสามมิติ (Visualizer)
- เครื่องฉายภาพยนตร์
- โทรทัศน์
- จอฉาย
- เครื่องบันทึกวิดีโอ
- เครื่องบันทึกเสียง
- เครื่องเล่นแผ่นวีซีดี/ดีวีดี
- เครื่องขยายเสียง
- กล้องจุลทรรศน์

3. สื่อกิจกรรม (Activities)

- การสาธิต
- การทดลอง
- เกม
- การแสดงบทบาทสมมติ
- สถานการณ์จำลอง
- การฝึกปฏิบัติ
- การศึกษานอกสถานที่
- กิจกรรมอิสระ
- โครงการ
- นิทรรศการ

กรมวิชาการ (2545) ได้จำแนกสื่อการสอนออกเป็นประเภทต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์
2. สื่อเทคโนโลยี
3. สื่อที่เป็นกิจกรรม/กระบวนการ
4. สื่อบุคคล รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. สื่อวัสดุอุปกรณ์

จากการสำรวจเกี่ยวกับประเภทของสื่อการเรียนรู้ในข้างต้น สรุปได้ว่า สื่อการสอนมีหลากหลายประเภทด้วย ไม่ว่าจะเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อที่เป็นกิจกรรม/กระบวนการ สื่อบุคคล รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สื่อวัสดุอุปกรณ์ ล้วนเป็นสื่อที่ครูผู้สอนสามารถจัดหาได้จากสิ่ง/สภาพแวดล้อมรอบตัว ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาภาษาจีนบริบทของผู้เรียน ในการใช้สื่อควบคู่กับการเรียนรู้

1.2.3 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้กับการสอนภาษาจีนตามทักษะ

วารินทร์ รัศมีพรหม (2531) ได้เสนอหลักการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. พิจารณาคูณลักษณะของผู้เรียน
2. พิจารณาจุดมุ่งหมาย
3. พิจารณาลักษณะวิธีสอน
4. พิจารณาข้อจำกัดและสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

นอกจากเกณฑ์การเลือกสื่อการสอนทั้ง 4 ประการข้างต้นแล้วนั้นครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงข้อสำคัญของการเลือกสื่อมาใช้ ดังนี้

1. ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
2. ตรงกับลักษณะของการเรียนการสอน เช่น ใช้สไลด์ – มัลติวิชั่นกับผู้เรียนเป็นกลุ่ม
3. ข้อจำกัดของสภาพการเรียนการสอน เช่น ใช้เครื่องฉายในห้องเรียนที่มีอุปกรณ์และไฟฟ้า และเลือกใช้สื่ออื่น ๆ สำหรับห้องเรียนที่ไม่มีสื่ออุปกรณ์/เครื่องใช้ไฟฟ้า

จินตนา ไบกาชุย (2540) ได้เสนอวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการ/โรงเรียนกำหนดให้ใช้ในการเรียนการสอนตามรายวิชาว่า มีส่วนดี ส่วนเด่น ส่วนที่เหมาะสมจะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้บ้าง
2. ศึกษาหนังสือเสริมประสบการณ์ตามรายชื่อที่กรมวิชาการเสนอแนะให้ใช้ประกอบการเรียนการสอนและหนังสือเสริมประสบการณ์ที่เห็นสมควร ซึ่งโรงเรียนอาจจัดไว้ที่มุม

หนังสือห้องสมุดและศึกษาแหล่งความรู้อื่นด้วย แล้วพิจารณาว่าเนื้อหาในหนังสือเล่มใดที่เหมาะสมที่สามารถช่วยเสริมความรู้ เพื่อขยายความเข้าใจเนื้อหาจากหนังสือเรียนได้บ้าง

3. ศึกษาและรวบรวมหลักฐานทางประวัติศาสตร์และแหล่งความรู้อื่น ๆ ในท้องถิ่น ในสังคมแวดล้อมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้โดยตรงและชัดเจนยิ่งขึ้น

4. นำข่าวสารเหตุการณ์ที่ครูและนักเรียนเก็บรวบรวมไว้มาเป็นข้อมูลเสริมในการเรียนการสอนหรือนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. พิจารณาว่าสื่อทัศนวัสดุประเภทใด เช่น ภาพยนตร์ แผนที่ แอ็บสันทีกเสียง ฯลฯ เรื่องใดที่เหมาะสมควรนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. พิจารณาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใหม่ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ตามที่เห็นสมควร

การกำหนดสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้น จำเป็นต้องให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนที่กำหนด ผู้สอนจะต้องทราบว่ากระบวนการเรียนการสอนช่วงใดควรใช้สื่อการเรียนการสอนชนิดใด และในกระบวนการที่ต่างกันควรใช้สื่อการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป

Jin Jie Ming (2010) ได้เสนอการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิภาพไว้ 3 ข้อ ดังนี้

1. การใช้สื่อวัสดุ

1.1 การใช้บัตรคำศัพท์ในการสอนตัวอักษรจีนและการทบทวนคำศัพท์เก่า และการสอนคำศัพท์ใหม่ สามารถใช้ได้กับผู้เรียนทุกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน

1.2 การใช้บัตรภาพในการสอนคำศัพท์ หรือทดสอบการจำคำศัพท์ของผู้เรียน

2. การใช้สื่อมัลติมีเดีย

การใช้สื่อเพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้เรียน เช่น การดูวิดีโอที่เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสอนการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารและการปฏิบัติตนในสังคมที่มีวัฒนธรรมหลากหลายได้อย่างถูกต้อง การดูวิดีโอที่สนวิวัฒนาการของตัวอักษรจีน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาประวัติศาสตร์อักษรจีน เพิ่มความสามารถในการจำคำศัพท์ของผู้เรียน

3. การใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

การใช้เกมการแข่งขันเป็นสื่อ เช่น การแข่งกันวาดภาพเพื่อใบ้คำศัพท์ การเล่นเกมเปิดภาพลับและแข่งความเร็วในการตอบ การใช้เทคนิคหลบคำศัพท์ที่สอนในกระดานดำเมื่อใกล้จบคาบให้ครูทวนคำศัพท์ให้ผู้เรียนโดยการหลบคำศัพท์ออกจากประโยคและให้ผู้เรียนเติมคำในช่องว่างที่ลบบนนั้น ทำอย่างนี้จนลบบอกหมดทั้งกระดาน

จากการสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้กับการสอนภาษาจีนตามทักษะ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้กับการสอนภาษาจีนตามทักษะ

ประเด็นการสอน	ตัวอย่างสื่อการเรียนรู้
ทักษะการฟัง	วิดีโอที่สนับการออกเสียงพยัญชนะ วรรณยุกต์ ตัวอักษรจีน VCD บทสนทนา (สำเนียงเจ้าของภาษา)
ทักษะการพูด	เพลงจีน ข่าวสาร วิทยูจีน เพลงจีน/ภาพยนตร์กลอนจีน/ละคร/ภาพยนตร์จีน
ทักษะการอ่าน	ตำราเรียน แบบเรียนนอกเวลา/การ์ตูนจีน/ฉลากสินค้า หนังสือพิมพ์จีน นิทาน/ประวัติศาสตร์-เทศกาลจีน
ทักษะการเขียน	วิดีโอที่สนับตัวอย่างการเขียนลำดับขีดในภาษาจีน ตัวอย่างการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ใบปลิวสินค้า ปิด ประกาศ จดหมาย เรียงความ ย่อความ
การสอนคำศัพท์	บัตรภาพ บัตรคำศัพท์ พจนานุกรมภาษาจีน
การออกเสียงภาษาจีน	วิดีโอที่สนับการออกเสียงพยัญชนะ วรรณยุกต์ ตัวอักษรจีน VCD บทสนทนา (สำเนียงเจ้าของภาษา) วิดีโอที่สนับการออกเสียงอักษรจีน คำศัพท์ต่าง ๆ
ตัวอักษรจีน	แบบการฝึกเขียนตัวอักษร วิดีโอที่สนับวิวัฒนาการตัวอักษรจีน รูปภาพที่ใกล้เคียงกับตัวอักษรจีน

จากการศึกษาเรื่อง “สื่อ” ในข้างต้นสรุปได้ว่า “สื่อการเรียนการสอนภาษาจีน” หมายถึง เครื่องมือหรือสิ่งที่ครูเลือกใช้เพื่อจะนำความรู้และเนื้อหาภาษาจีนส่งไปถึงผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความ

เข้าใจเกี่ยวกับภาษาจีนและช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น เช่น บัตรคำที่ใช้ในการสอน คำศัพท์ แผ่นซีดีภาษาจีนที่ใช้ในการฝึกทักษะการฟัง หรือวิดีโอที่แสดงตัวอย่างการออกเสียงที่ถูกต้อง เป็นต้น สื่อการเรียนรู้จึงเปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขอบเขตการใช้สื่อการเรียนรู้ของครูครอบคลุมในเรื่องประเภทของสื่อการเรียนรู้ และการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีน

1.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีน

1.3.1 ความหมายการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้กำหนดนิยามการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Classroom Assessment) ไว้ว่า เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้น ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด นำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ให้นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินผลการเรียนรู้ รวบรวมในเรื่อง หรือหน่วยการเรียนรู้หรือในรายวิชาและการวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครู

กานดา พุนลาภทวี (2528) กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลการศึกษาว่า เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือการกระทำใด ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ การประเมินผลจึงเป็นกระบวนการที่ต้องมีการวัดแล้ววินิจฉัย ตัดสินคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวัดเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล การประเมินผลที่ดีจึงอยู่บนรากฐานของการวัด

รวีวรรณ ชุมชัย (2538) ได้ให้จำกัดความของการประเมินผล (Evaluation) คือ การนำผลที่ได้จากการทดสอบ (Testing) หรือการวัดผล (Measurement) มาสรุปตีความออกมาว่าคุณภาพเป็นอย่างไร โดยยึดหลักเกณฑ์ที่วางไว้เป็นสำคัญ การประเมินจึงมีส่วนประกอบ 2 ประการ คือ คำสรุปและคำวินิจฉัยที่เรียกว่า ส่วนของการตัดสิน และอีกส่วนหนึ่งเรียกว่าส่วนที่เป็นเกณฑ์หรือเป็นมาตรฐาน อันเป็นจุดหลักในการประเมิน

สังวร รัตกระโทก (2556) กล่าวถึงความหมายของการประเมินทางการศึกษาที่สมดุล คือ การประเมินที่ให้สารสนเทศเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่เพียงพอแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น ดังนั้นการประเมินทางการศึกษาต้องให้สารสนเทศที่ถูกต้องแก่บุคคลเหล่านี้ การจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอขึ้นอยู่กับการออกแบบการประเมินที่ต้องหลากหลายและมีความสมดุล

จตุภูมิ เขตจัตุรัส (2560) ได้สรุปความหมายของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นเป้าหมายสำคัญของการประเมินผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการค้นหาและแปลความหมายหลักฐานร่องรอยการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจในเรื่องที่ได้เรียนรู้และสิ่งที่ยังไม่ได้เรียนรู้ ความต้องการที่จะเรียนรู้และวิธีที่ดีที่สุดที่จะไปถึงความต้องการการเรียนรู้เหล่านั้น

จากการศึกษาความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่าการวัด คือ การใช้เครื่องมือในการวัดผู้เรียนในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาที่เรียน และนำผลการวัดมาทำการประเมินเพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจอย่างไร อยู่ในระดับใด จะปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างไรบ้าง ดังนั้นการวัดผลที่ดีจะต้องอาศัยเครื่องมือที่มีคุณภาพและวิธีการวัดที่หลากหลายตามความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงการนำผลการวัดที่ได้มาประเมินพิจารณาประกอบเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

1.3.2 หลักการประเมินเพื่อการเรียนรู้

Zhang Zhijuan (2011) ได้เสนอแนวทางการการวัดและประเมินผลวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลายดังนี้

การวัดและประเมินผลผู้เรียนในการเรียนการสอนภาษาจีนควรมีการวัดประเมินผลโดยการสอบแบบเป็นทางการเพื่อบันทึกคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนไว้เป็นหลักฐาน ควบคู่กับการวัดประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติเป็นระยะ ซึ่งเป็นการวัดประเมินผลระหว่างการเรียนการสอนนี้จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับภาษาจีนของผู้เรียนได้อย่างทันท่วงที เช่น การตอบคำถาม การอภิปรายที่ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารผ่านทักษะการพูด โดยครูสามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับไวยากรณ์ คำศัพท์ หรือใจความของเรื่องที่กำลังสื่อสารหรือไม่อย่างไร

Assessment Refrom group (2002 อ้างถึงใน จตุภูมิ เขตจัตุรัส, 2560) ได้เสนอหลักการประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักทางทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้และแรงจูงใจในการเรียนรู้ 10 ประการ ดังนี้

หลักการที่ 1 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ควรเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนของครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทราบข้อมูล

เกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้ ควรมิกลยุทธ์เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนเข้าใจในเป้าหมายที่พวกเขาต้องดำเนินการให้สำเร็จตลอดจนเข้าใจในเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการทำงานของผู้เรียน วิธีการที่ผู้เรียน จะได้รับการสะท้อนผลงาน วิธีการที่ผู้เรียนจะเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการเรียนรู้และวิธีการที่ จะช่วยผู้เรียนให้เกิดความก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

หลักการที่ 2 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญของผู้เรียนและครูผู้สอน การวางแผนประเมินผู้เรียนจึงควร เน้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงกระบวนการเรียนรู้ (How) ควบคู่กับสิ่งที่ได้เรียนรู้ (What)

หลักการที่ 3 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ควรได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมในห้องเรียน มีกิจกรรมหลากหลายอย่างที่ครูและผู้เรียนดำเนินกิจกรรมในห้องเรียน ร่วมกัน เช่น การกำหนดภาระงาน คำถามของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจและทักษะ ต่าง ๆ สิ่งที่ผู้เรียนพูดและปฏิบัติจากการสังเกต การตีความและการตัดสินใจจะช่วยให้เห็นถึงวิธีการ เรียนรู้ของผู้เรียนที่สามารถปรับปรุงได้ กระบวนการประเมินเหล่านี้เป็นส่วนที่สำคัญของกิจกรรมใน ชั้นเรียนแต่ละวัน และเกี่ยวข้องกับทั้งครูและนักเรียนในการสะท้อนผลการทำงาน การพูดคุย และ การตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

หลักการที่ 4 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ควรถือเป็นทักษะที่สำคัญของวิชาชีพครู ครูผู้สอนจะต้องมีความเชี่ยวชาญทั้งในด้านความรู้และทักษะเพื่อใช้ในการวางแผนสำหรับการประเมิน การสังเกตการเรียนรู้ การวิเคราะห์และตีความหลักฐานการเรียนรู้ การให้ข้อมูลย้อนกลับและการ สนับสนุนผู้เรียนในการประเมินตนเอง ครูผู้สอนควรได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ ตั้งแต่เริ่มต้นและพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพในการประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

หลักการที่ 5 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ควรไวต่อความรู้สึกของผู้ถูกประเมินและ เป็นกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพราะการประเมินส่งผลกระทบต่อทางอารมณ์ ครูควรตระหนักเกี่ยวกับ ผลกระทบของข้อเสนอแนะ คะแนน เกรตเฉลี่ยที่มีความเชื่อถือได้ ยุติธรรมในการสะท้อนผลการ ทำงานของผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม การให้ข้อเสนอแนะที่ไม่เป็นการทำลายจิตใจแต่เป็นไปเพื่อ สร้างสรรค์

หลักการที่ 6 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ควรให้ความสำคัญกับแรงจูงใจของผู้เรียน การประเมินต้องช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าและ ความสำเร็จของผู้เรียนมากกว่าความล้มเหลว ไม่ควรใช้การเปรียบเทียบกับผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จ มากกว่ามาเป็นแรงจูงใจให้กับผู้เรียน แต่ควรเลือกวิธีสร้างแรงจูงใจที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความ กระตือรือร้น และสร้างโอกาสเพื่อผู้เรียนจะพัฒนาตนเอง

หลักการที่ 7 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ควรเป็นการส่งเสริมความรับผิดชอบในเป้าหมายของการเรียนรู้และการทำความเข้าใจร่วมกันในเกณฑ์การตัดสินที่ผู้เรียนจะถูกประเมิน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับการเรียนรู้ที่มุ่งในการจัดอันดับของผู้เรียน จึงมีความจำเป็นในการทำความเข้าใจและความรับผิดชอบของผู้เรียนการบรรลุผลตามเป้าหมายการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายและเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการประเมินความก้าวหน้าซึ่งเป็นเกณฑ์ที่อยู่ในกิจกรรมชั้นเรียนที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติและเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ ควรสื่อสารให้เข้าใจตรงกันระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน

หลักการที่ 8 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับคำแนะนำเพื่อช่วยให้เกิดการปรับปรุงตนเอง ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องได้รับข้อมูลและคำแนะนำเพื่อวางแผนการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ครูควรมองหาจุดแข็งในตัวผู้เรียนและช่วยในการพัฒนาข้อด้อยต่าง ๆ ของผู้เรียน แนะนำวิธีการที่พวกเขาจะจัดการปัญหาเหล่านั้นพร้อมทั้งเปิดโอกาสสำหรับผู้เรียนในการปรับปรุงชิ้นงานของตนเอง

หลักการที่ 9 การประเมินเพื่อการเรียนรู้เป็นการพัฒนาความสามารถผู้เรียนในการประเมินตนเองในการสะท้อนผลการทำงานและการจัดการตนเอง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการค้นหาและสร้างทักษะ ความรู้ ความเข้าใจใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนผลการทำงานของตนเองและวางแผนการเรียนรู้ในขั้นต่อไปตามความต้องการและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะการประเมินตนเองของผู้เรียน

หลักการที่ 10 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ควรแสดงให้เห็นผลสัมฤทธิ์ทั้งหมดของผู้เรียน การประเมินเพื่อการเรียนรู้ในทุกด้านของกิจกรรมการศึกษาของผู้เรียน ควรทำให้ผู้เรียนทุกคนประสบผลสำเร็จที่ดีที่สุดและได้รับการยอมรับจากความสามารถและความพยายามของตนเอง

กานดา พูนลาภทวี (2528) ได้สรุปจุดประสงค์ที่สำคัญของการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้

1. จัดตำแหน่ง (Placement) เป็นการศึกษาว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้หรือทักษะพอเพียงที่จะเริ่มบทเรียนหรือไม่ ซึ่งผลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ในการจำแนกประเภทว่านักเรียนมีพื้นฐานอย่างไร เก่ง ปานกลาง หรืออ่อน

2. วินิจฉัย (Diagnostic) ซึ่งจะช่วยให้ทราบจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียนแต่ละคนเป็นแนวทางให้ครูปรับปรุงวิธีการสอนและสามารถซ่อมเสริมให้นักเรียนแต่ละคนได้อย่างถูกต้อง

3. **ผู้เรียนเปรียบเทียบความสามารถของตนเอง (Assessment)** เป็นการประเมินว่านักเรียนมีความงอกงามมากน้อยเพียงใด วิธีนี้จะใช้การทดสอบสองครั้ง แล้วนำผลที่ได้จากการทดสอบมาเปรียบเทียบกัน

4. **การทำนาย (Prediction)** ผลจากการสอบจะแนะแนวทางมนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ ช่วยในการทำนายว่าควรจะไปทิศทางใดจึงจะประสบความสำเร็จ

5. **การประเมินค่า (Evaluation)** โดยจะประเมินผลหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลง ผลจากการวัดจะเป็นแนวทางในการให้ระดับคะแนน

สังวร รัตกระโทก (2556) ได้เสนอองค์ประกอบของการประเมินทางการศึกษาที่สมดุล 3 ประการ ดังนี้

1. การประเมินในชั้นเรียน (Classroom Assessment)

การประเมินที่จัดทำโดยครูและนักเรียนในระหว่างการเรียนการสอนเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับปรับปรุงการสอนของครูและปรับปรุงผู้เรียน การที่จะทำให้การประเมินประสบความสำเร็จต้องเกิดจากความร่วมมือของครูกับนักเรียน กล่าวคือ ภายหลังจากประเมินครูต้องให้ข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจนแก่นักเรียนและต้องกระตุ้นให้นักเรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองโดยใช้วิธีการประเมินตนเองว่าทำได้ตามเป้าหมายของการเรียนรู้หรือไม่ ถ้ายังไม่สำเร็จนักเรียนต้องร่วมมือกับครูเพื่อให้ทราบว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน ทั้งนี้ครูก็อาจต้องปรับเปลี่ยนการสอนจนกระทั่งนักเรียนสามารถเข้าใจหรือรอบรู้ตามวัตถุประสงค์ การกระทำนี้มีลักษณะเป็นวงจร (McMillan, 2008 อ้างถึงใน สังวร รัตกระโทก, 2556)

2. การประเมินเพื่อสรุปรวม (Summative Assessment)

การประเมินเพื่อสรุปรวมเป็นการประเมินที่ใช้หลังการเรียนการสอน การประเมินแบบนี้ใช้เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนว่านักเรียนมีความรู้ ความสามารถเพียงใด โดยทั่วไปคนส่วนใหญ่เข้าใจว่าการประเมินเพื่อสรุปรวมใช้สำหรับการตัดเกรด หรือคัดเลือกผู้เรียนเท่านั้น ทว่าปัจจุบันนี้ การประเมินเพื่อสรุปรวมได้ถูกนำไปใช้สำหรับการประเมินเพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

เมื่อกกล่าวถึงการประเมินที่สมดุล การประเมินเพื่อสรุปรวมจึงมีสองส่วน คือ การประเมินโดยครูหลังการเรียนการสอนเพื่อการตัดเกรด และการประเมินเพื่อสรุปการดำเนินโดยองค์กรภายนอกที่สร้างขึ้นเพื่อประเมินคุณภาพการสอนของโรงเรียน โรงเรียนและครูควรนำผลการประเมินทั้งสองแบบมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินของนักเรียนที่สอนโดยครูคนละคนกันในโรงเรียนเดียวกัน จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากสำหรับการปรับปรุงการสอนในอนาคต เพราะการวิเคราะห์จะทำให้ทราบ

ว่าผลการเรียนที่แตกต่างกันของนักเรียนเกิดจากการสอนของครูที่ต่างกันหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การสอนแบบใดดีที่สุด

3. การประเมินระหว่างช่วงเวลา (Interim Assessment)

การประเมินระหว่างช่วงเวลาเป็นการประเมินเพื่อกำกับติดตามผลการศึกษา อาจเรียกอีกอย่างให้เข้าใจง่ายว่า เป็นการประเมินเพื่อชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การประเมินแบบนี้มีลักษณะของการประเมินที่อยู่ระหว่างการประเมินในชั้นเรียนและการประเมินเพื่อสรุปรวม กล่าวคือ ไม่ใช่การประเมินที่ดำเนินการโดยครูในระหว่างการสอน และไม่ใช่อะไรการประเมินหลังสิ้นสุดภาคการศึกษา แต่เป็นการประเมินในระหว่างที่มีการเรียนการสอนโดยบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ครู และเป็นการประเมินการศึกษาในภาพรวม โดยส่วนใหญ่ผู้ที่ดำเนินการประเมินเพื่อชี้วัด คือ หน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา เช่น เขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น การประเมินเพื่อชี้วัดจะมีการประเมินเป็นระยะ ๆ อาจจะทุกเดือนหรือทุกสองเดือนในระหว่างที่มีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต่างจากการประเมินเพื่อสรุปรวมที่มีการประเมินเพียงครั้งเดียว

1.3.4 วิธีและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2552) ได้แบ่งวิธีและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ (Formal Assessment)

เป็นการได้มาซึ่งข้อมูล ผลการเรียนรู้ที่นิยมใช้กันมาแต่ดั้งเดิม เช่น วัดและประเมินโดยการทดสอบและใช้แบบสอบหรือแบบวัด (Test) ที่ครูสร้างขึ้น โดยการเก็บข้อมูลดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ในการวัดและประเมินที่ได้ผลเป็นคะแนนและนำไปใช้ในการเปรียบเทียบ เช่น เปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อดูพัฒนาการหรือใช้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชา

2. วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ (Informal Assessment)

เป็นการได้มาซึ่งข้อมูลผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นรายบุคคล จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่ผู้สอนเก็บรวบรวมตลอดเวลา วิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสม และแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน ลักษณะของข้อมูลที่ได้ นอกเหนือจากตัวเลขหรือข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว อาจเป็นข้อมูลบรรยายลักษณะพฤติกรรมที่ผู้สอนเฝ้า

สังเกต หรือผลการเรียนรู้ในลักษณะคำอธิบายระดับพัฒนาการ จุดแข็ง จุดอ่อน หรือปัญหาของผู้เรียน ที่พบจากการสังเกต สัมภาษณ์หรือวิธีการอื่น ๆ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์วิธีและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลในข้างต้นกับทักษะต่าง ๆ ทางภาษาจีนของผู้เรียน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวัดและประเมินผลในวิชาภาษาจีน

ประเด็น	วิธีและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	
	แบบเป็นทางการ (Formal Assessment)/ การประเมินเพื่อสรุปรวม (Summative Assessment)	แบบไม่เป็นทางการ (Informal Assessment)/ การประเมินในชั้นเรียน (Classroom Assessment)
1. เนื้อหา - คำศัพท์ภาษาจีน - ไวยากรณ์จีน - ตัวอักษรจีน - การออกเสียง - วัฒนธรรมจีน	- การสอบย่อยเก็บคะแนน - การสอบกลางภาคและปลายภาค เรียนเพื่อตัดสินผลและการเลื่อนชั้น	- การสังเกตพฤติกรรม - การสอบปากเปล่า - การพูดคุย - การใช้คำถาม - การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ - การปฏิบัติ
2. ทักษะทางภาษา - การฟัง - การพูด - การอ่าน - การเขียน		- แฟ้มสะสมงาน - การทดสอบย่อย - การประเมินตามสภาพจริง - การประเมินตนเองของผู้เรียน - การประเมินโดยเพื่อน

2. งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

Jang Kyoung Song (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศเกาหลีใต้ ผลการศึกษาพบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งเป็น 2 วิชา คือ วิชาภาษาจีนพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่

เลือกเรียนสายภาษาจีน และวิชาเลือกภาษาจีนสำหรับผู้อื่นในสายอื่น ๆ สามารถเลือกเรียนในวิชาเพิ่มเติม เป้าหมายในการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมของชาติที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมจีนทั้งในเรื่องของภาษา ตัวอักษร และประวัติศาสตร์ต่าง ๆ

Jing Jing Weng (2008) ได้ทำการสำรวจการจัดการเรียนการสอนของครูอาสาสมัครจากประเทศจีนที่เข้ามาสอนภาษาจีนให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในรัฐซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย พบว่า วัฒนธรรมการเรียนการสอนของจีนกับออสเตรเลียแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสื่อสารและการถาม-ตอบ ในห้องเรียนระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการไม่เข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรมนี้ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านการควบคุมชั้นเรียนของครู

Hong W.C. (2011) ได้ทำการศึกษาอัตลักษณ์ของครูสอนภาษาจีนมืออาชีพ ระดับมัธยมศึกษา ที่สอนอยู่ในรัฐซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย จำนวน 2 โรงเรียน ผลจากการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนจะเน้นการใช้ตำราเรียนหรือแบบเรียนประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียน ดังนั้น การขาดตำราเรียนสำเร็จรูปทำให้ครูภาษาจีนที่สอนอยู่ในประเทศออสเตรเลียขาดความมั่นใจในการสอน ซึ่งแตกต่างจากวัฒนธรรมการเรียนการสอนที่ของประเทศออสเตรเลียที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาที่เกี่ยวข้องชีวิตประจำวัน สื่อการเรียนรู้อัตโนมัติ มากกว่าการยึดตามตำราเรียน

Teresa and Kathryn (2014) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในสหราชอาณาจักร (ประเทศอังกฤษ) ได้ศึกษากับโรงเรียนตัวอย่างในแต่ละภูมิภาคของประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการจัดหลักสูตรภาษาจีนในโรงเรียน คือ ด้านครูผู้สอน โดยที่ 1) ครูผู้สอนควรมีความรู้ความชำนาญในด้านภาษาศาสตร์ (ภาษาจีน) ควบคู่ไปกับทักษะการสอน การเลือกใช้วิธีการและเทคนิคการสอน 2) โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมครูภาษาจีนใหม่ที่เพิ่งเข้ามาสอนในโรงเรียนให้เข้าใจถึงภาพรวมบริบทสถานศึกษาและภาพรวมรายวิชา 3) โรงเรียนควรตรวจสอบคุณภาพและลักษณะการจัดการเรียนการสอนของครูแต่ละคนในชั้นเรียนว่าผู้เรียนที่เรียนกับครูที่ไม่เหมือนกันนั้น ได้รับเนื้อหาความรู้ และมีผลการเรียนรู้ที่เท่าเทียมกันหรือไม่ รวมถึงการจัดหาผู้เชี่ยวชาญ/ศึกษานิเทศก์ที่จะคอยให้ความรู้คำแนะนำแก่ครูในด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ครูสอนภาษาจีนควรจะให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมจีน และจะต้องอธิบายถึงความสวยงามของความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนจะสามารถชื่นชม และตระหนักถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนที่อาศัยร่วมกัน

Zhu C. (2010) ได้ทำการวิจัยเอกสารเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูสอนภาษาจีน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประเทศออสเตรเลีย พบว่า ประเด็นปัญหาในการวิจัยที่พบมากที่สุดคือ ความ

แตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างจีนกับออสเตรเลีย ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาบางอย่างได้ เพราะความแตกต่างทางชนประเพณี และวัฒนธรรม อีกทั้งยังมีข้อจำกัดด้านแหล่งการเรียนรู้ และบริบทของสถานศึกษาที่ไม่อำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุวรรณ เสียงหิรัญถาวร และคนอื่นๆ (2556) ได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 – 2553 โดยศึกษากับตัวอย่างโรงเรียนที่มีครูสอนภาษาจีนมากกว่า 1 คน และห้องเรียนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มากกว่า 1 ห้องต่อระดับชั้น เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลครูภาษาจีน และแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เรียนภาษาจีน ผลการศึกษาพบว่า ครูมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านสื่อการสอน เอกสาร และตำราประกอบการเรียน โรงเรียนขาดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน และครูไม่มีการจัดทำแผนการสอน ในด้านการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู การใช้สื่อการสอน และวิธีการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

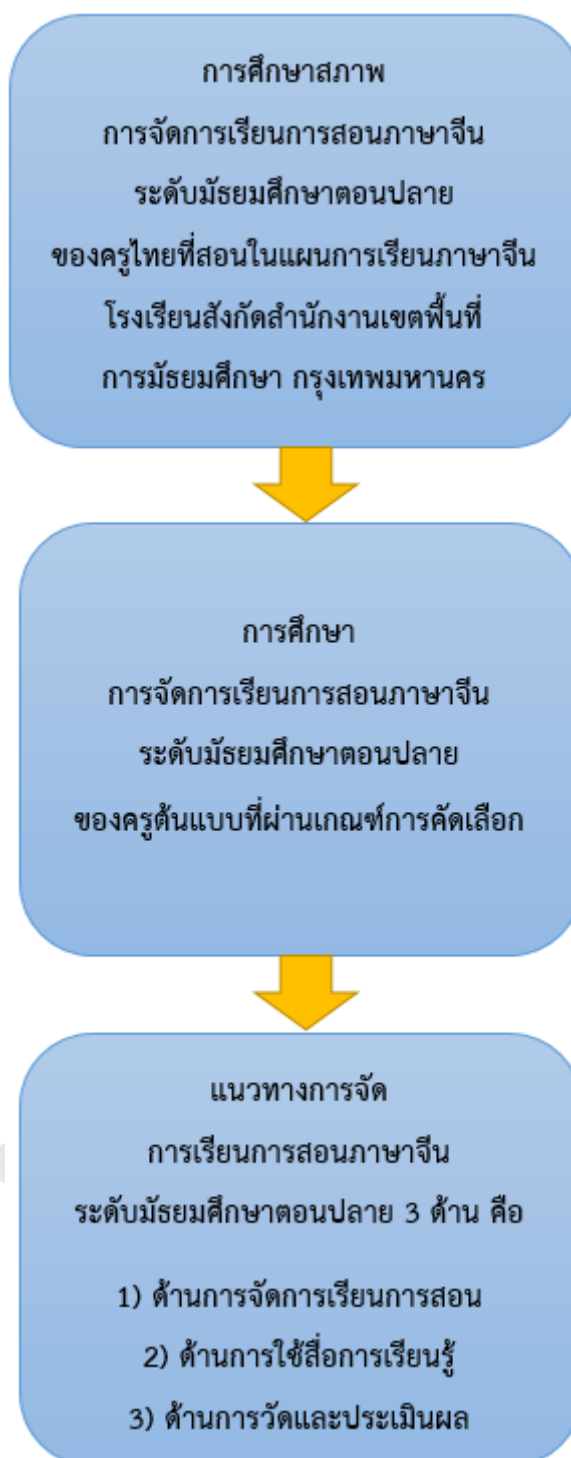
จารุกร จรดล ภารดี อนันต์นาวิ และเจริณวิษญู สมพงษ์ธรรม (2558) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 3 โดยวิจัยกับตัวอย่างที่เป็นครูสอนภาษาจีนจำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษอยู่ในระดับดีมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กตามลำดับ สาเหตุเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการจัดการบริหารงานที่เป็นระบบ และมีความพร้อมทั้ง 4 ด้านข้างต้น ส่งผลให้ครูสอนภาษาจีนในโรงเรียนขนาดใหญ่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

รุ่งนภา โรจนไพฑูรย์ (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนภาษาของจีนโรงเรียน จังหวัดชลบุรี โดยทำการศึกษาต่อกับกลุ่มตัวอย่างบุคคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนพานทองจำนวน 194 คน เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม และแบบตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนพานทองมีปัญหาในด้านหลักสูตรภาษาจีน พบว่าเนื้อหาที่นำมาสอนนั้นยังไม่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมา ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการ

เรียนรู้สาระภาษาต่างประเทศ อิงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งการขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข (2559) ได้จัดทำรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กระทรวงศึกษาธิการควรจัดตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนในทุกๆระดับ เช่น กำหนดขอบเขตเนื้อหาของ การเรียนการสอนให้ชัดเจน กำหนดหลักของการเรียนการสอน กำหนดรูปแบบและวิธีการ เนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน และการจัดแบ่งภาระหน้าที่ของผู้สอนให้ชัดเจน เป็นต้น

จากการศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน หมายถึง วิธีการที่ครูผู้สอนนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อ การเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ เริ่มจากการเก็บแบบข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามกับครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนภาษาจีนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร คัดเลือกครูต้นแบบโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามข้างต้น และดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ และนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดของการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับครูไทยที่สอนแผนการเรียนภาษาจีนระดับม.ปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 93 โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกครูต้นแบบ

ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับครูไทยที่สอนแผนการเรียนภาษาจีนระดับม.ปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 93 โรงเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ การศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาทั้งงานวิจัยของประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับม.ปลาย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เดินทางไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญที่เป็นครูไทยที่สอนภาษาจีนรุ่นแรกในแผนการเรียนภาษาจีน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 2

ท่าน เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดและสรุปออกมาในขอบเขต 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับครูไทยที่สอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคำแนะนำจากครูผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ท่าน

2) จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

3) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (IOC: Item Objective Congruence Index) และประเด็นที่ต้องการศึกษา ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถาม โดยข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 มีประเด็นและรายละเอียดในการปรับแก้ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 8 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบปลายปิดที่มีข้อคำถามพร้อมกับตัวเลือก (คำตอบ) มีประเด็นการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ตารางที่ 4 ประเด็นการแก้ไขข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ประเด็นแก้ไข	รายละเอียด
ข้อ 7	เพิ่มข้อคำถาม	ท่านเคยสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) หรือไม่ ได้ระดับใด
ข้อ 8	เพิ่มข้อคำถาม	การประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับม.ปลายในภาพรวม

- **ตอนที่ 2** ประกอบด้วยข้อคำถามใน 3 ด้านใหญ่ คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล เป็นข้อคำถามแบบปลายปิดที่มีข้อคำถามพร้อมกับตัวเลือก (คำตอบ) และข้อคำถามแบบปลายเปิด มีรายละเอียดการแก้ไขดังนี้

(1) ด้านการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 5 ประเด็นการแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ประเด็นแก้ไข	รายละเอียด
ข้อ 1 - 9	ปรับข้อคำถาม	เพิ่มคำว่า “การเรียนการสอนภาษาจีน” ลงไปในทุกข้อคำถามเพื่อความชัดเจน
ข้อ 5	ปรับข้อคำถาม	ก่อน - ท่านใช้วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการสอนใดในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ปรับเป็น - ท่านใช้วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการสอนใดเป็น <u>ประจำ</u> ในการจัดการเรียนการสอน
ข้อ 7	เพิ่มข้อคำถาม	ท่านมีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนหรือไม่ อย่างไร
ข้อ 8	เพิ่มข้อคำถาม	ท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

(2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ตารางที่ 6 ประเด็นการแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ข้อที่	ประเด็นแก้ไข	รายละเอียด
ข้อ 1 - 7	ปรับข้อคำถาม	เพิ่มคำว่า “การเรียนการสอนภาษาจีน” ลงไปในทุกข้อคำถามเพื่อความชัดเจน
ข้อ 3	ปรับข้อคำถาม	ก่อน - ประเภทของสื่อที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ปรับเป็น - ประเภทของสื่อที่ท่านใช้ <u>เป็นประจำ</u> ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
ข้อ 5	เพิ่มข้อคำถาม	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนหรือไม่ อย่างไร
ข้อ 6	เพิ่มข้อคำถาม	ท่านมีวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร

(3) ด้านการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 7 ประเด็นการแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามด้านการวัดและประเมินผล

ข้อที่	ประเด็นแก้ไข	รายละเอียด
ข้อ 1 - 7	ปรับข้อคำถาม	เพิ่มคำว่า “ การเรียนการสอนภาษาจีน ” ลงไปในทุกข้อคำถามเพื่อความชัดเจน
ข้อ 3	ปรับข้อคำถาม	ก่อน - วิธีที่ท่านใช้ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ปรับเป็น - วิธีที่ท่านใช้เป็นประจำในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
ข้อ 5	เพิ่มข้อคำถาม	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนหรือไม่ อย่างไร
ข้อ 6	เพิ่มข้อคำถาม	ท่านมีวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร

- ตอนที่ 3 ข้อคำถามแบบปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จำนวน 1 ข้อ ไม่มีการปรับแก้/ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

- 4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูภาษาจีนจำนวนที่ไม่ใช่ประชากร
- 5) นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาวิเคราะห์ผลและปรับให้ชัดเจนขึ้นหลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนรายละเอียด ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ และหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ
- 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองกับตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากรในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ หลังจากแก้ไขแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจึงดำเนินการส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับครูภาษาจีนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้กับประชากรทั้งหมด

จำนวน 93 โรงเรียนทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองเปล่า ระบุชื่อที่อยู่ผู้วิจัยและติดสแตมป์สำหรับส่งกลับ

3) ผู้วิจัยติดตามผลการส่งแบบสอบถามที่ได้ส่งไปทางไปรษณีย์เบื้องต้นผ่านการโทรศัพท์ และขอหมายเลขโทรศัพท์ตรงที่ใช้ติดต่อกับครูไทยที่สอนภาษาจีนในโรงเรียนนั้น ๆ เนื่องจากช่วงเวลาที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเป็นช่วงเวลาหลังสอบปลายภาคเรียนและโรงเรียนกำลังจะปิดภาคการศึกษาใหญ่จึงมีการสูญหายของแบบสอบถาม ดังนั้นในกรณีที่แบบสอบถามเกิดการสูญหายระหว่างการจัดส่งผู้วิจัยได้ทำการติดต่อครูและส่งแบบสอบถามใหม่อีกครั้งผ่านทาง E-mail และให้ครูผู้สอนใช้วิธีพิมพ์คำตอบจากส่งกลับทาง E-mail ฉบับเดิม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 47 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 51 จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายชื่อด้วยสถิติบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่ การหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ สรุประเด็นต่าง ๆ ในรูปแบบความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกครูต้นแบบ

ในการคัดเลือกครูต้นแบบผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ การศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลการคัดเลือกครูต้นแบบจากเกณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ทั้งงานวิจัยของประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

2. การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม

เกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับครูภาษาจีนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2) จัดทำเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

3) นำเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย และประเด็นที่ต้องการศึกษา (IOC: Item Objective Congruence Index) ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 มีประเด็นการแก้ไขเครื่องมือ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ด้านอิงตามแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล แต่ละด้านมีคะแนนเต็ม 100 โดยการนำ 100 คะแนนเฉลี่ยลงไปในแต่ละข้อคำถาม จากนั้นคัดเลือกครุต้นแบบจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ทั้งสามด้าน

(1) ด้านการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 8 ประเด็นการแก้ไขเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ประเด็นแก้ไข	รายละเอียด	คะแนน
ข้อ 1 - 2 และ 9	เกณฑ์การให้คะแนน	ข้อคำถาม – ท่านคิดว่าท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับใด เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ตนเองและข้อคิดเห็นทั่วไปไม่จำเป็นต้องให้คะแนน	ไม่มี
ข้อ 3	ปรับคำตอบ	ควรเรียงลำดับขั้นการเรียนการสอน ดังนี้ 1. การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้ 2. การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 3. กำหนดและเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน 4. การจัดทำสื่อการเรียนรู้หรือ 5. การจัดทำแผนการเรียนการสอน และ 6. การกำหนดการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	เต็ม 30 (6 ข้อ ๆ ละ 5 คะแนน)

ข้อที่	ประเด็น แก้ไข	รายละเอียด	คะแนน
ข้อ 5	ปรับ คำตอบ	ผู้ตอบแบบสอบถามควรยกตัวอย่างอย่างน้อย 2 ประการใน แต่ละทักษะ	เต็ม 20 (4 ทักษะ ๕ ละ 5 คะแนน)

(2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ตารางที่ 9 ประเด็นการแก้ไขเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ข้อที่	ประเด็น แก้ไข	รายละเอียด	คะแนน
ข้อ 1 - 2 และ 7	เกณฑ์การ ให้คะแนน	ข้อคำถาม - ท่านคิดว่าท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับใด เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ตนเองและข้อคิดเห็นทั่วไปไม่ จำเป็นต้องให้คะแนน	ไม่มี
ข้อ 3	ปรับ คำตอบ	แบบเรียน/ตำราเรียนที่ครูผู้สอนใช้นั้นจะต้องเป็นแบบเรียน จากสถาบัน/หน่วยงานที่เชื่อถือได้จึงจะได้รับคะแนน	15
ข้อ 6 - 7	เกณฑ์การ ให้คะแนน	เพิ่มคำอธิบายของการให้คะแนนในวิธีการแก้ปัญหา เช่น เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นและ สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง	15

(3) ด้านการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 10 ประเด็นการแก้ไขเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามด้านการวัดและประเมินผล

ข้อที่	ประเด็นแก้ไข	รายละเอียด	คะแนน
ข้อ 1 - 2 และ 7	เกณฑ์การให้คะแนน	ข้อคำถาม - ท่านคิดว่าท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับใด เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ตนเองและข้อคิดเห็นทั่วไปไม่จำเป็นต้องให้คะแนน	ไม่มี
ข้อ 3	ปรับคำตอบ	ผู้ตอบแบบสอบถามควรเลือกตอบวิธีที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างน้อย 6 จาก 12 ประการ (ร้อยละ 50)	เต็ม 30 (6 วิธี ๆ ละ 5 คะแนน)
ข้อ 4	เกณฑ์การให้คะแนน	เพิ่มคำอธิบายของการให้คะแนนการนำผลการประเมินการเรียนรู้อะไรที่ได้มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น ผลการประเมินที่ได้พบว่าผู้เรียนมีปัญหาด้านการฟัง ครูจึงจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการฟัง เช่น การฟังเพลงภาษาจีนและแปลความหมายเป็นไทย	เต็ม 50
ข้อ 6	เกณฑ์การให้คะแนน	เพิ่มคำอธิบายของการให้คะแนนในวิธีการแก้ปัญหา เช่น เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง	เต็ม 10

4) นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปใช้เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนการตอบแบบสอบถามกับแบบสอบถามทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัย ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างแบบสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์

1) ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสังเกตการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูภาษาจีน 47 ฉบับ มาวิเคราะห์และสรุปเป็นประเด็นที่ใช้ในการสร้างแบบสังเกตการสอน

2) สร้างแบบสังเกตการสอนครูต้นแบบโดยการสังเคราะห์ข้อคำถามจากผลที่วิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล

3) สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างใน 3 ประเด็น คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อใช้ในการสอบถามเพิ่มเติม นอกเหนือจากการสังเกตการสอนของครูต้นแบบ

4) นำแบบสังเกตการสอนให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (IOC: Item Objective Congruence Index) ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม โดยมีค่า IOC อยู่ที่ 1.0 มีรายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

(1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรระบุชั้นนำ ชั้นสอน ชั้นสรุป เป็นพื้นฐานในการสังเกต และมีการบันทึกกิจกรรม/ประเด็นที่น่าสนใจเพิ่มเติม

(2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่มีประเด็นการปรับแก้

(3) ด้านการวัดและประเมินผล ไม่มีประเด็นการปรับแก้

เพิ่มเติม (4) แบบบันทึกเพิ่มเติมของสังเกต ในประเด็นต่อไปนี้เป็นปฏิกริยาของนักเรียน ลักษณะของครูผู้สอน (ภาษา น้ำเสียง ท่าทาง สีหน้า เป็นต้น) การบริหารจัดการชั้นเรียน และข้อสังเกตอื่น ๆ

2. การติดต่อขอเข้าสถานศึกษาเพื่อเก็บข้อมูล

1) จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 47 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 51 ผ่านการคัดเลือกครูต้นแบบโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ตอบแบบที่ผ่านการคัดเลือกเป็นครูต้นแบบจำนวน 4 ท่าน แต่สืบเนื่องด้วยภาระกิจทางราชการของครูผู้สอน จึงทำให้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับครูต้นแบบจำนวน 2 ท่าน

2) ผู้วิจัยนำเสนอขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่ครูต้นแบบ 2 ท่านประจำอยู่ จากนั้นโทรศัพท์เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการขออนุญาตเข้าสถานศึกษาเพื่อสังเกตการสอนและสัมภาษณ์ครูต้นแบบที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้อำนวยการ ผู้วิจัยจึงติดต่อหัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ และพูดคุยกับครูต้นแบบโดยตรงเพื่อนัดวันและเวลาในการเข้าสังเกตการสอนและสัมภาษณ์เพิ่มเติม

3. การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนในการนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์ครูต้นแบบมาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย จากนั้นนำผลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปแบบพรรณนา

2) ตรวจสอบร่างแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) ปรับแก้ไขร่างดังกล่าวให้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สมบูรณ์ต่อไป

4) นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยพรรณนาโดยมีขอบเขต 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้มีระเบียบงานวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) และเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) เป็นการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจำนวน 47 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการคัดเลือกครูต้นแบบ

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจำนวน 47 ฉบับ

แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัด สพม. เขต 1 และเขต 2 จำนวน 47 ฉบับ สามารถแจกรายละเอียดในแต่ละด้านได้ดังนี้

เพศ ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 41 คน (ร้อยละ 87.2) และเพศชาย จำนวน 6 คน (ร้อยละ 12.8)

อายุ ครูส่วนใหญ่ช่วงอายุของครูจะอยู่ระหว่าง 22 – 30 ปี จำนวน 30 คน (ร้อยละ 63.8) รองลงมาคือระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 13 คน (ร้อยละ 27.6) ลำดับถัดมาคือระหว่าง 36 – 40 ปี จำนวน 3 คน (ร้อยละ 6.3) สองลำดับสุดท้ายคือช่วงอายุระหว่าง 46 - 50 ปี และมากกว่า 60 ปี จำนวน 1 คน

วุฒิการศึกษาสูงสุด ครูส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 34 คน (ร้อยละ 72.3) และระดับปริญญาโท 13 คน (ร้อยละ 27.7)

อายุการทำงานในโรงเรียนปัจจุบัน ครูส่วนใหญ่มีอายุการทำงานระหว่าง 0 – 3 ปี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 42.5) รองลงมือน้อยคือระหว่าง 4 – 6 ปี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 36) และระหว่าง 7 – 10 ปี จำนวน 10 คน (ร้อยละ 21.5)

ขนาดโรงเรียนที่สอนปัจจุบัน ครูส่วนใหญ่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 25 คน (ร้อยละ 53) รองลงมือน้อยคือโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 34) และโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 6 คน (ร้อยละ 13) ตามลำดับ

การเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับภาษาจีน ครูส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับภาษาจีน จำนวน 41 คน (ร้อยละ 87.2) ได้แก่ 1) การอบรมกับสถาบันหรือหน่วยงานการศึกษา 18 คน 2) โครงการยกระดับการสอนภาษาจีนสำหรับครูชาวไทย 4 คน 3) โครงการสุดยอดเทคนิคการสอน 4) การจัดกิจกรรมในห้องเรียนภาษาจีน 4 คน 5) การสอนภาษาจีนสำหรับเด็ก Gen Z 3 คน 6) การยกระดับมาตรฐานครูจีนระดับต้นด้วยชุดเรียนภาษาจีน 2 คน 7) การอบรมความรู้และเทคนิคการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน 2 คน 8) การจัดการเรียนการสอน/จัดค่ายสั้นหนทางการจีน 1 คน และ 9) เทคนิคการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 คน) และไม่เคยเข้าร่วมการอบรม จำนวน 6 คน (ร้อยละ 12.8)

การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ครูส่วนใหญ่เคยสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนและได้ระดับ 5 จำนวน 19 คน (ร้อยละ 40.4) รองลงมาได้ระดับ 4 จำนวน 11 คน (ร้อยละ 23.4) ถัดมาคือระดับ 6 จำนวน 10 คน (ร้อยละ 21.2) และไม่เคยสอบวัดระดับจำนวน 7 คน (ร้อยละ 15)

การประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนภาพรวม ครูส่วนใหญ่ประเมินความรู้ของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 25 คน (ร้อยละ 53) รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 16 คน (ร้อยละ 34) และระดับน้อย จำนวน 3 คน (ร้อยละ 13)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=47)

ลำดับ	ประเด็น	จำนวน	
		คน	ร้อยละ
1	เพศ		
	หญิง	41	87.2
	ชาย	6	42.8
2	อายุ		
	22 – 30 ปี	30	63.8
	31 – 35 ปี	13	27.6
	36 – 40 ปี	3	6.3
	41 – 45 ปี	-	-
	46 – 50 ปี	1	1.5
	51 – 60 ปี	-	-
มากกว่า 60 ปี	1	1.5	
3	วุฒิการศึกษาสูงสุด		
	ปริญญาตรี	34	72.3
	ปริญญาโท	13	27.7
4	อายุการทำงานในโรงเรียนปัจจุบัน		
	0 – 3 ปี	20	42.5
	4 – 6 ปี	17	36
	7 – 10 ปี	10	21.5
	มากกว่า 10 ปี	-	-
5	ขนาดโรงเรียนที่สอนปัจจุบัน		
	เล็ก (จำนวนนักเรียน 0 – 120 คน)	-	-
	กลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 600 คน)	6	13
	ใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 – 1,500 คน)	16	34
	ใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป)	25	53

ลำดับ	ประเด็น	จำนวน	
		คน	ร้อยละ
6	การเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับภาษาจีน ไม่เคย	6	12.8
	เคยเข้าร่วมการอบรมต่าง ๆ ดังนี้ - การอบรมกับสถาบันหรือหน่วยงานการศึกษา (18 คน) - โครงการยกระดับการสอนภาษาจีนสำหรับครูชาวไทย (4 คน) - โครงการหยุดยอดเทคนิคการสอน (4 คน) - การจัดกิจกรรมในห้องเรียนภาษาจีน (4 คน) - การสอนภาษาจีนสำหรับเด็ก Gen Z (3 คน) - การยกระดับมาตรฐานครูจีนระดับต้นด้วยชุดเรียนภาษาจีน (2 คน) - การอบรมความรู้และเทคนิคการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน (2 คน) - การจัดการเรียนการสอน/จัดค่ายสั้นหนทางการจีน (1 คน) - เทคนิคการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (1 คน)	41	87.2
7	การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ไม่เคยสอบ	7	15
	เคยสอบ ได้ระดับ 4	11	23.4
	ได้ระดับ 5	19	40.4
	ได้ระดับ 6	10	21.2
8	การประเมินตนเองของครูเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนภาพรวม		
	ระดับน้อยมาก	-	-
	ระดับน้อย	3	13
	ระดับปานกลาง	25	53
	ระดับมาก	16	34
ระดับมากที่สุด	-	-	

ตอนที่ 2 ผลการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัด สพม.เขต 1 – 2 กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา เขต 1 และ 2 จำนวน 47 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล ดังตารางที่ 12 ตารางที่ 12 ผลการตอบแบบสอบถาม

(n=47)

ประเด็น	จำนวน	
	คน	ร้อยละ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน		
- การจัดทำแผนการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน	47	100.0
- การสอดแทรกวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาลงในกิจกรรมการเรียนการสอน	37	78.7
- การเลือกใช้วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	36	76.5
- การระบุปัญหาและวิธีแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาจีน	35	74.4
2. ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้		
- การเลือกใช้ตำรา/แบบเรียนภาษาจีนสำเร็จรูป	43	91.4
- การเลือกใช้สื่อประเภทอื่น ๆ ที่หลากหลายนอกเหนือจากตำราเรียน	29	59.6
- การระบุปัญหาและวิธีแก้ไขปัญหาการใช้สื่อการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีน	24	51.0
3. ด้านการวัดและประเมินผล		
- การเลือกใช้วิธี/เครื่องมือวัดผลที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	42	89.4
- การนำผลการประเมินมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	24	51.0
- การระบุปัญหาและวิธีแก้ไขปัญหาวัดและประเมินผลในวิชาภาษาจีน	14	29.7

จากข้อมูลในตารางที่ 12 สรุปเป็นความเรียงได้ดังนี้

1) ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ครูทุกคนมีการจัดทำแผนการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนไม่ว่าจะเป็นการปรับแผนเดิมที่มีอยู่แล้วใหม่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน และการจัดทำแผนการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่ให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.7) ได้สอดแทรกวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาลงในเนื้อหาบทเรียนภาษาจีนที่ใช้สอนเป็นประจำ เช่น อาหารไทยที่ได้รับอิทธิพลจากจีน เป็นต้น มีการเลือกใช้วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 76.5) เช่น การเล่นเกม มากกว่านั้นครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.4) สามารถระบุปัญหาเกี่ยวกับการจัดเรียนการสอนภาษาจีนและอธิบายวิธีการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับปัญหาและสามารถทำได้จริง เช่น ปัญหา คือ เนื้อหาภาษาจีนมากเกินไปมีเวลาไม่เพียงพอในการสอน วิธีแก้ไข คือ สรุปเนื้อหา/บทเรียนที่มีความใกล้เคียงกันมาสอนต่อเนื่องกัน หรือตัดเนื้อหาบางส่วนให้ผู้เรียนไปศึกษาที่บ้านและกลับมาสรุปในห้องเรียน เป็นต้น

2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ครูไทยที่สอนภาษาจีนในแผนการเรียนจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ร้อยละ 91.4 เลือกใช้ตำรา/แบบเรียนภาษาจีนสำเร็จรูป คือ แบบเรียน 汉语教程 และจัดทำตำรา/เอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองในเนื้อหาที่ต้องการสอนเพิ่มให้กับผู้เรียน ครูร้อยละ 59.6 เท่านั้นที่มีการใช้สื่อประเภทอื่น ๆ อาทิ สื่อบุคคล/ท้องถิ่น สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ นอกเหนือจากตำราเรียนสำเร็จรูปที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนปกติ นอกจากนี้พบว่าครูส่วนใหญ่ระบุว่าตนมีปัญหาในการใช้สื่อการเรียนรู้วิชาภาษาจีนอย่างมาก เช่น สื่อเทคโนโลยีไม่เพียงพอ ผู้เรียนไม่สนใจสื่อที่เป็นกระดาษมิติเดียวไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ เช่น บัตรคำ เป็นต้น ไม่มีเวลาจัดทำสื่อภาษาจีน ไม่มีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับสื่อว่ามีประเภทใดบ้าง

3) ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผลครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.4) ประเมินว่า ตนเองไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกใช้วิธี/เครื่องมือวัดผลในวิชาภาษาจีน และยังมีการเลือกใช้วิธี/เครื่องมือวัดผลที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน อาทิ การสอบปากเปล่า การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อน การสอบปฏิบัติ การสอบย่อย เป็นต้น แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าครูจำนวนกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.0) ไม่ได้นำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัด สพม. เขต 1 และเขต 2 จำนวน 47 ฉบับ สรุปได้เป็น 7 ประการ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม

(n=47)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม	จำนวน	
		คน	ร้อยละ
1.	กระทรวงศึกษาธิการควรจัดทำตำราเรียน/แบบเรียนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดผู้เรียนวิชาภาษาจีนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551	40	85.1
2.	ข้อสอบการสอบวัดความถนัดเฉพาะทางวิชาชีพ (Professional Aptitude Test: PAT) ค่อนข้างยากเกินไปสำหรับผู้เรียน เนื่องจากกิจกรรมและโครงการของโรงเรียนมีมากทำให้ครูสอนไม่ทัน และมีเวลาจำกัดในการติวนักเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ	45	91.5
3.	สถานศึกษาควรมีการคัดกรองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จะเข้าศึกษาต่อในแผนภาษาจีนระดับมัธยมปลาย โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีความถนัด และหรือมีความสนใจในวิชาภาษาจีนอย่างแท้จริง เนื่องจากปัจจุบันมีนักเรียนจำนวนมากที่ไม่ชอบและไม่สนใจภาษาจีน ทำให้ผู้เรียนไม่ตั้งใจ/สนใจเรียน ส่งผลเสียต่อการจัดการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษารวมไปถึงการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของผู้เรียน	25	53.2
4.	ครูจะต้องใช้ภาษาจีนในการสอนและการสื่อสารกับผู้เรียนให้มากที่สุด เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้โต้ตอบสนทนาเป็นภาษาจีนเป็นประจำเพื่อสร้างความคุ้นเคยและความกล้าในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เน้นทักษะการฟัง-พูด-อ่าน-เขียนตามลำดับ รวมไปถึงการสร้างบรรยากาศห้องเรียนให้เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาจีนมากที่สุดเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารตลอดเวลา	15	31.9

ลำดับ	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม	จำนวน	
		คน	ร้อยละ
5.	การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ควรจัดให้มีกิจกรรมหลากหลายและน่าสนใจเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ร่วมกับการใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อดึงดูดความสนใจ และพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมเจตคติที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาจีน	12	25.5
6.	การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีแรกของการเข้าเรียนแผนภาษาจีน ครูผู้สอนปรับพื้นฐานและสร้างพื้นฐานที่มากเพียงพอ ในการเรียนระดับชั้นที่สูงขึ้นให้กับผู้เรียนทุก ๆ คนอย่างเท่าเทียมกัน เพราะความแตกต่างระหว่างผู้เรียนนั้นก่อให้เกิดปัญหาในชั้นเรียนตามมาหลายประการ เช่น การจัดการชั้นเรียน ระดับความยาก-ง่ายของเนื้อหาที่ใช้สอน กิจกรรม รูปแบบ/วิธีการ/เทคนิคการสอนที่ใช้ วิธีการวัดและประเมินผล เป็นต้น ดังนั้นการปรับพื้นฐานและสร้างพื้นฐานความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภาษาจีนให้กับผู้เรียน ตั้งแต่ขั้นต้นจะช่วยลดอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว และส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาต่อไป	5	10.6
7.	ครูทุกคนที่จะสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ ควรผ่านการสอบวัดระดับความสามารถภาษาจีน (HSK) เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันในการคัดเลือกครูเข้าบรรจุในสถานศึกษา หรือเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้ที่จะใช้ภาษาจีนในการสอนเพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ	4	8.5

ขั้นตอนที่ 2 ผลการคัดเลือกครูต้นแบบ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดพื้นที่การมัธยมศึกษาเขต 1 และ 2 จำนวน 47 ฉบับ ใช้เกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถามเพื่อคัดเลือกครูต้นแบบ สรุปว่ามีครูจำนวนทั้งหมด 4 ท่าน ที่ผ่านเกณฑ์คัดเลือก (จากทั้งหมด 47 ท่าน) ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สรุปผลคะแนนครูที่ผ่านเกณฑ์คัดเลือก

ด้าน	ครู/คะแนนที่ได้			
	ครูหนึ่ง	ครูสอง	ครูสาม	ครูสี่
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	80	85	80	80
2. ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	100	85	80	85
3. ด้านการวัดและประเมินผล	85	80	85	80

อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตรงกับช่วงเวลาที่ครูต้นแบบบางท่านมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบจึงไม่สะดวกในการให้ข้อมูลดังกล่าว ดังนั้นจึงมีครูต้นแบบที่ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บข้อมูลจำนวน 2 ท่าน โดยครูต้นแบบทั้งสองท่านสามารถตอบข้อคำถามได้ดี ตอบครบทุกข้อ มีการระบุข้อมูลอย่างละเอียดชัดเจนและตรงประเด็นและคำตอบในแบบสอบถามแสดงให้เห็นถึงหลักการในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนทั้ง 3 ด้าน (ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล) จากคะแนนในตารางที่ 14 ระบุว่าครูหนึ่งมีคะแนนสูงสุดในด้านการใช้สื่อการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล และครูสองมีคะแนนสูงสุดในด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน โดยข้อมูลการตอบแบบสอบถามของครูต้นแบบทั้งสองท่านสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

1. ครูหนึ่ง

1.1 ข้อมูลทั่วไป เพศชาย อายุ 25 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ โรงเรียนที่สอนมีขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด สพม. เขต 1 สอนวิชาภาษาจีนพื้นฐาน อายุการทำงานระหว่าง 0 – 3 ปี เคยสอบ HSK ผ่านระดับ 6 และเคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับภาษาจีนในโครงการต่าง ๆ อาทิ เทคนิคและวิธีสอนสำหรับครูผู้สอนภาษาจีนระดับชั้นประถม-มัธยมศึกษา เป็นต้น และประเมินตนเองว่ามีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนระดับม.ปลาย

- ด้านการจัดการเรียนการสอน

ครูหนึ่งประเมินว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมาก สามารถเรียงลำดับขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนได้ถูกต้อง มีการจัดทำแผนการสอนเดิมที่มีอยู่แล้วให้ตรงกับเนื้อหา/กิจกรรมที่สอนอยู่ มีการสอดแทรกวัฒนธรรมเจ้าของภาษาลงในบทเรียน เช่น ให้ผู้เรียนคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคล้าย/แตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและจีน เป็นต้น

ครูหนึ่งระบุว่าตนมีวิธี/เทคนิคการสอนที่หลากหลายพร้อมยกตัวอย่าง ดังนี้

ทักษะการฟัง การฟังภาษาจีนจะแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ (1) ชั้นฝึกก่อนฟัง หมายถึง ครูอธิบายเกี่ยวกับบริบทพื้นฐานของเนื้อหาที่จะฟัง อาจมีการสอนคำศัพท์เบื้องต้นที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่จะฟังมากขึ้น (2) ชั้นระหว่างฟัง หมายถึง การหยุดเทปเสียงบางจังหวะเพื่อถามผู้เรียนว่าฟังอะไรไปแล้วบ้างและเข้าใจว่าอย่างไรหรือเมื่อสักครู่นี้คนสนทนากันอยู่ที่คน และ (3) ชั้นหลังการฟัง หมายถึง ให้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่ตนได้ฟังด้วยการเล่าเป็นภาษาจีน

ทักษะการพูด ในการพูดจะนิยมใช้เทคนิคการถกประเด็นจากบทเรียน (讨论法) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ครูหนึ่งคิดค้นได้ระหว่างทำการสอนเมื่อพบว่าผู้เรียนไม่ได้พูดอะไรเลยในคาบภาษาจีน เพราะผู้เรียนได้ใช้แค่ตากับมือเท่านั้น หูกับปากได้ใช้ก็เมื่อต้องอ่านออกเสียงบทเรียน ดังนั้นกิจกรรมการถกประเด็นจากบทเรียนเป็นรายกลุ่ม (คณะนักเรียนเก่ง-กลาง-อ่อน) ให้เพื่อนช่วยแปลให้เพื่อนฟังโดยที่ครูผู้สอนใช้คำศัพท์เก่าจากบทเรียนก่อน ๆ ในการอธิบายบทเรียนปัจจุบัน ให้โอกาสนักเรียนร่วมกันถกประเด็นกับเนื้อหาที่พบในบทเรียนปัจจุบัน เทคนิคนี้ประสบความสำเร็จมากในการช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ไวยากรณ์จีนอย่างเป็นธรรมชาติผ่านการพูดถกประเด็น ซึ่งเป็นวิธีที่ครูสามารถสร้างความรู้สึกลึกทางภาษาให้กับผู้เรียนได้

ทักษะการอ่าน การอ่านแบบจับประเด็นโดยการหาแนวคิดหลังจากอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน เช่น ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ตอนจบเป็นอย่างไร นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำเช่นนี้หรือไม่ และหากเป็นนักเรียน ๆ จะทำอย่างไร วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเนื้อหาภาษาจีนที่อ่านเองได้ โดยที่ครูไม่ต้องคอยแปลทีละประโยค

ทักษะการเขียน เทคนิคการเขียนจากรูปภาพ (看图写) วิธีนี้จะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนสามารถรู้จักวิธีการเขียนขยายประโยคได้ เช่น ครูมอบรูปภาพ 1 ภาพให้แก่ผู้เรียนจากนั้นให้ผู้เรียนแต่งประโยคจากภาพที่ได้รับ และครูจะฝึกให้นักเรียนขยายรูปประโยคให้ยาวขึ้นจากประโยคแรกที่แต่งขึ้น เช่น

เริ่มแรกนักเรียนเขียนว่า 我吃饭。(ฉันทานข้าว) ครูก็จะถามนักเรียนต่อว่า ทานที่ไหน ทานเมื่อไร ทานกับใคร วิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจไวยากรณ์และส่วนขยายในรูปประโยคภาษาจีนมากขึ้นผ่านการฝึกเขียน

นอกจากนี้ครูหนึ่งพบว่าผู้เรียนมีปัญหาในการออกเสียงสัทอักษรจีนได้ไม่ค่อยถูกต้อง จึงทำการแก้ไขโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ออกเสียงคำที่ยังออกเสียงไม่ถูกต้องผ่านการอ่านคำศัพท์หรือบทเรียนในชั้นเรียนบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ

- ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ครูหนึ่งประเมินว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีนในระดับมาก ในการจัดการเรียนการสอนใช้แบบเรียน 汉语教程 ฉบับปรับปรุงใหม่ มีการใช้สื่อหลากหลายประเภทเป็นประจำในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ คือ ตำราเรียน นิตยสารจีน สื่อเทคโนโลยี คือ เกมในโทรศัพท์มือถือ โปรแกรมนำเสนองาน Microsoft PowerPoint คลิปเสียง ภาพยนตร์จีน สื่อบุคคล/ท้องถิ่น คือ ครูชาวจีนในการสอนวัฒนธรรมเจ้าของภาษา และสื่อวัสดุอุปกรณ์ คือ บัตรคำศัพท์ รูปภาพ เกม(สื่อมือ)

นอกจากนี้ครูหนึ่งยังระบุปัญหาในการใช้สื่อการเรียนรู้ว่า จำนวนของนักเรียนที่มากคืออุปสรรคในการใช้สื่อได้อย่างทั่วถึง เพราะสื่อในบางประเภทนั้นเป็นสื่อที่ครูต้องจัดทำขึ้นเอง ดังนั้นการจะผลิตสื่อให้ทั่วถึงผู้เรียนทุกคนจึงใช้เวลาค่อนข้างนาน โดยครูหนึ่งมีวิธีการแก้ไขปัญหานี้ด้วยการแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 – 5 คนเพื่อลดจำนวนการผลิตชุดสื่อ

- ด้านการวัดและประเมินผล

ครูหนึ่งประเมินว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีนระดับมาก และมีการใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลาย คือ การประเมินด้วยแบบทดสอบ การประเมินตามสภาพจริง การสอบปากเปล่า การพูดคุย การใช้คำถาม การประเมินการปฏิบัติ และการประเมินจากใบงาน

ครูหนึ่งมีการนำผลการประเมินที่ได้นั้นมาช่วยในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น เมื่อพบแล้วว่าวิธีการสอนนี้ไม่ได้ส่งผลต่อความเข้าใจผู้เรียนในเนื้อหาภาษาจีนเรื่องนั้น ๆ มากขึ้น ครูหนึ่งก็จะปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและการประเมินใหม่

นอกจากนี้ครูหนึ่งระบุว่าตนมีปัญหาในด้านวัดและประเมินผลวิชาภาษาจีน คือ การประเมินรูปแบบหนึ่งไม่สอดคล้องกับนักเรียนบางคน เช่น นักเรียนบางคนอาจนัดสอบด้วยการพูดมากกว่าการทำข้อสอบ จากปัญหาดังกล่าวครูหนึ่งได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการสอบเก็บคะแนน/สอบย่อยที่มี

หลากหลายประเภท/วิธีการในหนึ่งเรื่อง เช่น สอบจากแบบทดสอบ สอบพูด สอบฟัง เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อนักเรียนที่มีความถนัดในแต่ละไม่เท่ากัน

- **ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับม.ปลาย**

ปลาย

ครูผู้สอนชาวไทยควรจะใช้ภาษาจีนคุยกับนักเรียนให้มาก เพราะในบางครั้งครูเองพูดแต่ภาษาไทย หรือในชั้นเรียนครูแทบไม่ใช้ภาษาจีนในการถามหรืออธิบายให้กับผู้เรียน นี่จะเป็นปัญหาเรื้อรังที่ต่อไปนักเรียนจะกลายเป็น “ใบ้ทางภาษา” เป็นผู้ที่ชอบติดแปลเป็นไทยคิดเป็นไทย ไม่สามารถใช้ภาษาจีนในการโต้ตอบได้อย่างฉับพลัน ทักษะการฟังจะต่ำลง ดังนั้นครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนให้มากที่สุด และสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาษาจีนให้กับผู้เรียน

2. ครูสอง

2.1 ข้อมูลทั่วไป เพศหญิง อายุ 26 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ โรงเรียนที่สอนมีขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด สพม. เขต 2 สอนวิชาภาษาจีนพื้นฐานและภาษาจีนทั่วไป อายุการทำงานระหว่าง 0 – 3 ปี เคยสอบ HSK ผ่านระดับ 5 และเคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับภาษาจีนในโครงการต่าง ๆ อาทิ อบรมเทคนิคการสอนภาษาจีนระดับม.ปลาย เป็นต้น และประเมินตนเองว่ามีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับม.ปลาย

- **ด้านการจัดการเรียนการสอน**

ครูสองประเมินว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมาก สามารถเรียงลำดับขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนได้ถูกต้อง มีการจัดทำแผนการสอนขึ้นใหม่ทุกครั้งให้เหมาะสมกับเนื้อหา/กิจกรรม/สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีการสอดแทรกวัฒนธรรมเจ้าของภาษาลงในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เปิดวิดีโอที่เกี่ยวกับเทศกาลต่าง ๆ ของจีนให้ผู้เรียนชม จากนั้นลองฝึกปฏิบัติตาม เช่น การตัดกระดาษจีน การเขียนพู่กันจีน การรำไทเก๊ก เป็นต้น นอกจากนี้ครูสองพบว่าผู้เรียนบางคนไม่ค่อยสนใจเรียนวิชาภาษาจีนเนื่องจากไม่มีความชอบและความสนใจในด้านนี้ จึงทำการแก้ไขโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นและสนใจวิชาภาษาจีนมากขึ้น เช่น การเล่นเกม การแข่งขัน ควบคู่กับการให้มุมมองข้อคิดดี ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่ได้จากการรู้ภาษาจีน

ครูสองได้ระบุว่าตนมีวิธี/เทคนิคการสอนที่หลากหลายพร้อมยกตัวอย่าง ดังนี้

ทักษะการฟัง ครูสองฝึกทักษะการฟังให้กับผู้เรียนผ่านการใช้คลิปเสียงภาษาจีน วิดีทัศน์ที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบ แผ่นเสียงภาษาจีน และเพลงจีน

ทักษะการพูด ครูสองให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติคิดบทเป็นภาษาจีน และให้ผู้เรียนจัดทำวีดิทัศน์สั้น ๆ แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครด้วยการพูดเป็นภาษาจีน

ทักษะการอ่าน ในการฝึกทักษะการอ่านส่วนใหญ่จะใช้ นิทานจีน บทความจีน นิตยสารจีน โฆษณาจีน โดยเนื้อหาที่เลือกมานั้นจะเป็นการไล่ระดับความยากของคำศัพท์และไวยากรณ์จากง่ายไปยาก ให้ผู้เรียนฝึกจับใจความผ่านสำคัญทางเรื่องที่อ่านโดยการพูดหรือการเขียนออกมา

ทักษะการเขียน ในการฝึกทักษะการเขียนให้กับผู้เรียนมีตั้งแต่การฝึกคัดคำศัพท์ภาษาจีน การเขียนลำดับขีด การเขียนสรุปความหมายของเนื้อหาบทเรียน หรือเรื่องอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้อ่านเป็นภาษาจีนตามความเข้าใจของตนเอง

- ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ครูสองประเมินว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีนในระดับมาก ในการจัดการเรียนการสอนใช้แบบเรียน 汉语教程 และแบบเรียนสัมผัสภาษาจีน มีการใช้สื่อหลากหลายประเภทเป็นประจำในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ คือ แผ่นพับ แผ่นภาพ ภาพวาด แผ่นผัง หนังสือพิมพ์จีน นิตยสารจีน สื่อเทคโนโลยี คือ โทรศัพท์มือถือ เช่น Line โปรแกรมนำเสนองาน Microsoft PowerPoint คลิปเสียง สื่อวัสดุอุปกรณ์ คือ บัตรคำศัพท์ รูปภาพ พู่กันจีน เครื่องเล่นเทป/แผ่นเสียง ครูสองยังเสนอว่า ในการใช้สื่อการเรียนรู้ภาษาจีนนั้นจะต้องเลือกสื่อที่เพียงพอสำหรับผู้เรียนทุกคนในการเรียนรู้

- ด้านการวัดและประเมินผล

ครูสองประเมินว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีนระดับมาก และมีการใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลาย คือ การประเมินด้วยแบบทดสอบ การประเมินตามสภาพจริง การสังเกตพฤติกรรม การสอบปากเปล่า การพูดคุย การใช้คำถาม และการประเมินการปฏิบัติ

ครูหนึ่งมีการนำผลการประเมินที่ได้นั้นมาช่วยในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น เมื่อพบแล้วว่าผู้เรียนอ่อนด้านการเขียน การจดจำคำศัพท์ การอ่านบทความภาษาจีน หรือการออกเสียงให้ถูกต้อง จะแก้ไขด้วยการเพิ่มวิธีการสอนที่ส่งเสริมทักษะ/ด้านที่ผู้เรียนยังอ่อนอยู่ให้มากขึ้น และทำการประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนการสอนตลอดเวลา

- ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับม.ปลาย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนระดับม.ปลาย ควรจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจและเหมาะสมกับระดับชั้นที่สอน ควบคู่กับสื่อการสอนที่ทันสมัยเหมาะสมแก่การเรียนรู้ ภาษาจีนของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ดึงดูดความสนใจผู้เรียนได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมี เจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ภูมิหลัง

โรงเรียนที่หนึ่ง

สังคมบริบทโรงเรียน โรงเรียนที่หนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เป็นโรงเรียนสตรีขนาดใหญ่พิเศษตั้งอยู่ในชุมชนเมือง บริเวณโดยรอบโรงเรียนมีสถาบันศึกษาหลาย ระดับ/สังกัด สถานที่สำคัญทางศาสนา เช่น วัด คริสตจักร มัสยิด เป็นต้น ห้างสรรพสินค้า แหล่งท่องเที่ยว โรงพยาบาล ท่าน้ำ และใกล้กับสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส

สภาพแวดล้อม/บรรยากาศในชั้นเรียน โรงเรียนเปิดสอนวิชาภาษาจีนพื้นฐานตั้งแต่ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น และเปิดสอนศิลปอังกฤษ-จีน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความ ถนัด/สนใจที่จะศึกษาต่อเกี่ยวกับภาษาจีน มีครูไทยที่สอนภาษาจีนจำนวน 3 คน และครูจีน 1 คน ชั้น เรียนภาษาจีนถูกจัดให้มีบรรยากาศของประเทศจีน มีคอมพิวเตอร์ อักขระจีน ประดับ และลายผนังที่เป็น ลวดลายแบบจีน บอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน พร้อมสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้ประกอบการเรียน การสอน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายสไลด์ โทรทัศน์ ไมโครโฟน ลำโพง เครื่องเล่นแผ่นเสียง โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนภาษาจีนให้เป็นมุมสื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอสำหรับผู้เรียนทุกคน เช่น หนังสือ พจนานุกรม สิ่งพิมพ์ต่างๆ ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในการค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาจีนได้

ครูต้นแบบ ครูต้นแบบที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นครูประจำชั้นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนอังกฤษ - จีน จบการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะ ภาษาต่างประเทศ และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวัฒนธรรมจีนศึกษา เคยสอบวัดระดับ ความสามารถภาษาจีน (HSK) ได้ระดับ 6 รับผิดชอบสอนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุก ระดับชั้น อายุการทำงาน ณ โรงเรียนปัจจุบัน 1 ปี 6 เดือน

ผู้เรียน ผู้เรียนในแผนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4 – 6 แบ่งเป็นระดับชั้นละ 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนเฉลี่ยห้องละ 30 คน ผู้เรียนส่วนใหญ่ตั้งใจเลือกเรียนศิลป์ – ภาษาจีน และมีเป้าหมายในการเรียนต่อระดับอุดมศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน โดยส่วนใหญ่ผ่านการสอบวัดระดับความสามารถภาษาจีน (HSK) ระดับ 4 สามารถสื่อสารโต้ตอบกับครูผ่านการพูด และการเขียนเป็นภาษาจีนได้ค่อนข้างคล่องแคล่ว อีกทั้งผู้เรียนทุกคนมีโทรศัพท์มือถือที่ใช้เป็นตัวช่วยในการค้นคว้าหาความรู้ภาษาจีน ประกอบการทำกิจกรรมในชั้นเรียน/ปฏิบัติการงาน เช่น การใช้ดิคชันนารีออนไลน์ค้นหาคำศัพท์ การถ่ายวิดีโอที่ตนเองพูดภาษาจีนแนะนำอาหารจีน เป็นต้น พื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนในห้องไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมาก ส่งผลให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายน่าสนใจผ่านการใช้เทคโนโลยีที่ผู้เรียนมีอยู่

ข้อมูลเชิงเอกสาร โรงเรียนที่หนึ่งจัดอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 ที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 เป็นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับแผนการเรียนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาปลายจะใช้หลักสูตรแกนกลางฯ 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนแผนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยอิงตามสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสำหรับวิชาภาษาจีนสำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่หลักสูตรแกนกลางฯ 2551 กำหนดไว้ ดังนั้นการจัดทำแผนการเรียนการสอนภาษาจีนจะแบ่งเป็นแผนระยะยาวที่แสดงถึงบทเรียนและเนื้อหาที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ตลอดปีการศึกษา โดยเฉลี่ย 200 คาบเรียนต่อปีการศึกษา (ภาคเรียนละ 100 คาบ สัปดาห์ละ 5 คาบ) และแผนการเรียนการสอนแบบรายคาบที่ครูผู้สอนจะต้องจัดทำขึ้นโดยระบุจุดประสงค์การสอน เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลในวิชาภาษาจีนให้สอดคล้องกันในแต่ละระดับชั้นม.4 – 6 ตามสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางฯ 2551 ในการจัดทำแผนการสอนรายคาบนั้นจะนำตัวชี้วัดวิชาภาษาจีนทั้งหมดที่จะต้องเกิดขึ้นกับผู้เรียนในแต่ละปี การศึกษามาพิจารณาและกระจายเป็นส่วนส่วนเท่า ๆ กันตามความเหมาะสมของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน สื่อตำราเรียนที่ใช้เป็นหลักควบคู่การสอน คือ ตำราเรียน 汉语教程 และตำรา 中国文化 มาใช้ร่วมด้วยในการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน และมีเอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติม ที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้น สื่ออื่น ๆ อาทิ หนังสืออ่านนอกเวลาเรียนภาษาจีน แผ่นซีดีสนทนาภาษาจีน/เพลงจีน พจนานุกรมจีน-ไทย-อังกฤษ วารสารจีน วรรณกรรมจีน หนังสือพิมพ์จีน หนังสืออ่านสอบHSK เป็นต้น เอกสารประกอบการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้แก่การสอบอย่างเป็นทางการ คือ ข้อสอบกลางภาค – ปลายภาคเรียน และแบบทดสอบย่อยทั่วไปในชั้นเรียน ได้แก่ การสอบเขียนตามคำบอก การสอบเติมคำศัพท์ภาษาจีน การตอบคำถามจากบทความภาษาจีน ข้อสอบHSKเก่า

โรงเรียนที่สอง

สังคัมบริบทโรงเรียน โรงเรียนที่สอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่พิเศษตั้งอยู่ในชุมชนเมือง เนื้อที่ประมาณ 15 ไร่ บริเวณโดยรอบโรงเรียนมีสถาบันศึกษาต่าง ๆ มากมาย และกำลังก่อสร้างสถานีรถไฟฟ้าย่านบีทีเอส ถัดออกไปมีสถานที่สำคัญทางศาสนา เช่น วัด คริสตจักร มัสยิด เป็นต้น ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ

สภาพแวดล้อม/บรรยากาศในชั้นเรียน โรงเรียนเปิดสอนวิชาภาษาจีนพื้นฐานตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเปิดสอนศิลป์ภาษาอังกฤษ - ภาษาจีน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความถนัด/สนใจที่จะศึกษาต่อ มีครูไทยที่สอนภาษาจีนจำนวน 3 คน และครูจีน 1 คน ชั้นเรียนภาษาจีนตกแต่งด้วยบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน และแสดงผลงานนักเรียน มีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายสไลด์ โทรทัศน์ ไมโครโฟน ลำโพง เครื่องเล่นแผ่นเสียง นอกจากนี้มีห้องภาษาจีนที่จัดแยกออกมานอกชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาจีนได้

ครูต้นแบบ ครูต้นแบบที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นครูประจำชั้นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนศิลป์ อังกฤษ - ภาษาจีน จบการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ เคยสอบวัดระดับความสามารถภาษาจีน (HSK) ได้ระดับ 5 รับผิดชอบสอนภาษาจีนทั่วไป ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และภาษาจีนพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 อายุการทำงาน ณ โรงเรียนปัจจุบัน 1 ปี 5 เดือน

ผู้เรียน ผู้เรียนแผนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4 - 6 แบ่งเป็นระดับชั้นละ 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนเฉลี่ยห้องละ 40 คน ส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีน และส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งใจเลือกเรียนศิลป์ - ภาษาจีน แต่มีเหตุจำเป็นให้ต้องเข้ามาเรียนในแผนการเรียนนี้ จึงมีเพียงนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่มีความถนัด/ความตั้งใจที่จะเข้ามาเรียนในศิลป์ภาษาอังกฤษ - ภาษาจีนเพื่อต่อยอดการสอบเข้ามหาวิทยาลัยและเคยสอบวัดระดับความสามารถภาษาจีน (HSK) ผ่านระดับ 4 สามารถสื่อสารโต้ตอบกับครูผ่านการพูดและการเขียนเป็นภาษาจีนได้ จากสาเหตุดังกล่าว พบว่าผู้เรียนที่เรียนในชั้นเรียนเดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมากในด้านความชอบ/ความถนัด และความรู้พื้นฐานภาษาจีน

ข้อมูลเชิงเอกสาร โรงเรียนที่สองจัดอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 เป็นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันกับโรงเรียนที่หนึ่งที่ทำหลักสูตรการเรียนแผนการเรียนภาษาจีนระดับมัธยมปลายโดยใช้หลักสูตรแกนกลางฯ 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศเป็น

หลักในการจัดการเรียนการสอนอิงตามสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสำหรับวิชาภาษาจีนสำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่หลักสูตรแกนกลางฯ 2551 กำหนดไว้ ในการจัดทำแผนการเรียนการสอนภาษาจีนจะแบ่งเป็นแผนระยะยาวตลอดปีการศึกษาที่ครอบคลุมบทเรียนและเนื้อหาที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ตลอดปีการศึกษา โดยเฉลี่ย 240 คาบเรียนต่อปีการศึกษา (ภาคเรียนละ 120 คาบ สัปดาห์ละ 6 คาบ) และแผนการเรียนการสอนแบบรายคาบที่ครูผู้สอนจะต้องจัดทำขึ้นโดยระบุจุดประสงค์การสอน เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลในวิชาภาษาจีนให้สอดคล้องกันในแต่ละระดับชั้นม.4 – 6 ตามสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางฯ 2551 โดยการนำตัวชี้วัดวิชาภาษาจีนทั้งหมดที่จะต้องเกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปีการศึกษามากระจายเป็นส่วนเท่า ๆ กันตามความเหมาะสมของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน สื่อตำราเรียนที่ใช้เป็นหลักควบคุมการสอน คือ ตำราเรียน 汉语教程 และมีเอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติมที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้น สื่อประเภทอื่น ๆ เช่น บัตรคำศัพท์ รูปภาพ หนังสืออ่านนอกเวลาภาษาจีน หนังสือพิมพ์ พจนานุกรมจีน-ไทย-อังกฤษ นิตยสารจีน เครื่องดนตรีจีน เพลงจีน เป็นต้น ในการวัดและประเมินผลจะจัดบันทึกลงในสมุดรายชื่อ เช่น การตรวจสอบเวลาเรียน การตอบคำถามในชั้นเรียน ภาระงาน คะแนนจิตพิสัย เครื่องมือที่เป็นเอกสารในการวัดและประเมินผล ได้แก่ ข้อสอบกลางภาค – ปลายภาคเรียน แบบทดสอบย่อยเขียนตามคำบอก การแต่งประโยค การตอบคำถาม และใบคำสั่งในการปฏิบัติภาระงาน

จากข้อมูลข้างต้นของสองโรงเรียนสามารถเปรียบเทียบได้ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบข้อมูลภูมิหลังโรงเรียนของครูต้นแบบ

ประเด็น	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียน/รายละเอียด	
	โรงเรียนที่หนึ่ง	โรงเรียนที่สอง
1. สังคมบริบทโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - สังกัด สพม. (เขต 1) - ชุมชนเมือง - โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 	<ul style="list-style-type: none"> - สังกัด สพม. (เขต 2) - ชุมชนเมือง - โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
2. สภาพแวดล้อม/บรรยากาศในชั้นเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดสอนภาษาจีนทั่วไประดับม.ต้น - แผนการเรียนอังกฤษ-จีน ม.ปลาย - ครูไทย 3 คน และครูจีน 1 คน 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดสอนภาษาจีนทั่วไประดับม.ต้น - แผนการเรียนอังกฤษ-จีน ม.ปลาย - ครูไทย 3 คน และครูจีน 1 คน

ประเด็น	โรงเรียน/รายละเอียด	
	โรงเรียนที่หนึ่ง	โรงเรียนที่สอง
	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นเรียนภาษาจีนตกแต่งใส่ความเป็นจีนลงไปทั้งหมด - มีสื่อเทคโนโลยีและสื่ออุปกรณ์ครบถ้วนในชั้นเรียนภาษาจีน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน - มีสื่อเทคโนโลยีและสื่ออุปกรณ์ครบถ้วนในชั้นเรียนภาษาจีน
3. ครูต้นแบบ	<ul style="list-style-type: none"> - ครูประจำชั้นระดับม. 5 - จบการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ - สอบ HSK ได้ระดับ 6 - อายุการทำงาน 1 ปี 6 เดือน 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูประจำชั้นระดับม. 4 - จบการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ - สอบ HSK ได้ระดับ 5 - อายุการทำงาน 1 ปี 5 เดือน
4. ผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - แผนภาษาจีนม.4 – 6 แบ่งเป็นระดับชั้นละ 2 ห้อง นักเรียนเฉลี่ยห้องละ 30 คน - ผู้เรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานภาษาจีนและเคยสอบ HSK ได้ระดับ 4 - ผู้เรียนส่วนใหญ่ตั้งใจเลือกเรียนแผนการเรียนภาษาจีน 	<ul style="list-style-type: none"> - แผนภาษาจีนม.4 – 6 แบ่งเป็นระดับชั้นละ 2 ห้อง นักเรียนเฉลี่ยห้องละ 40 คน - ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีน - ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งใจเลือกเรียนแผนการเรียนภาษาจีน
5. ข้อมูลเชิงเอกสาร	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้หลักสูตรแกนกลางฯ 2551 - ใช้แบบเรียน 汉语教程 เป็นหลัก - มีการกระจายตัวชีวิตแต่ละปีการศึกษาลงในแบบเรียนแต่ละบท 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้หลักสูตรแกนกลางฯ 2551 - ใช้แบบเรียน 汉语教程 เป็นหลัก - มีการกระจายตัวชีวิตแต่ละปีการศึกษาลงในแบบเรียนแต่ละบท

จากข้อมูลเปรียบเทียบในตารางที่ 15 สรุปคือ สังคมบริบทของโรงเรียนที่หนึ่งและสองมีความคล้ายคลึงกันคือตั้งอยู่ในชุมชนเมืองที่มีบริบทแวดล้อมคล้ายคลึงกัน มีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยแต่ละห้องอยู่ระหว่าง 30 – 40 คน มีครูไทยและครูจีนที่สอนในแผนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่

ประจำสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนควบคู่กัน ครูต้นแบบมีอายุการทำงานใกล้เคียงกันและผ่านการสอบวัดระดับความสามารถภาษาจีน (HSK) แต่ในด้านของผู้เรียนพบว่าโรงเรียนที่หนึ่ง ผู้เรียนส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานภาษาจีนไม่ค่อยมีความแตกต่างระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียนเดียวกัน ในขณะที่โรงเรียนที่สองผู้เรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อนจะเข้าเรียนในแผนภาษาจีนส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียนเดียวกัน ในส่วนของข้อมูลเชิงเอกสารพบว่าโรงเรียนทั้งสองมีขั้นตอนคล้ายคลึงกันในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรแผนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉลี่ยคาบเรียนต่อปีการศึกษา โดยการนำตัวชี้วัดทั้งหมดในกลุ่มสาระภาษาจีนระดับมัธยมปลายมากระจายสัดส่วนโดยพิจารณาจากจำนวนและเนื้อหาจากตำราเรียนที่ใช้ อาจมีความแตกต่างเล็กน้อยในจัดลำดับก่อนหลังของตัวชี้วัดในบทเรียนต่าง ๆ สัดส่วนของการกระจายตัวชี้วัดในแต่ละบทเรียน ในการเรียนการสอนทั้งสองโรงเรียนใช้สื่อตำราเรียนเดียวกัน คือ 汉语教程 และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเอง ในขณะที่โรงเรียนที่หนึ่งมีตำราเรียนที่เพิ่มเข้ามาเพื่อใช้สอนวัฒนธรรมจีน (中国文化) ควบคู่กับการสอนวิชาพื้นฐาน สื่ออื่น ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออุปกรณ์ เป็นต้น ในการวัดและประเมินผลมีความคล้ายคลึงกันในการวัดประเมินผลแบบเป็นทางการคือ การสอบกลางภาค – ปลายภาคเรียน และแบบทดสอบย่อยเพื่อเก็บคะแนนในชั้นเรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอน

2. ผลการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ

ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อครูต้นแบบเพื่อขอความอนุเคราะห์ครูต้นแบบทั้ง 2 ท่าน ในการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล โดยครูต้นแบบเป็นผู้เลือกวันเวลาและที่สะดวกให้เข้าเก็บข้อมูลและเลือกรายวิชาที่ผู้วิจัยจะสามารถเก็บได้ข้อมูลได้อย่างครบถ้วนใน 3 ด้านข้างต้นที่ต้องการศึกษา สรุปรายละเอียดในการเข้าสังเกตการสอนครูต้นแบบ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 รายละเอียดการเข้าสังเกตการสอนครุต้นแบบ

ครุต้นแบบ	ครั้งที่	วิชา	ระดับชั้น	วัน/เดือน/ปี	ช่วงเวลา
ครุหนึ่ง	1	ภาษาจีนพื้นฐาน	ม. 5	06 ธ.ค. 60	12.40 – 15.30 น.
	2	ภาษาจีนพื้นฐาน	ม. 5	07 ธ.ค. 60	08.10 – 09.05 น.
	3	ภาษาจีนพื้นฐาน	ม. 5	12 ก.พ. 61	08.10 – 10.55 น.
	4	ภาษาจีนพื้นฐาน	ม. 5	05 มี.ค. 61	08.10 – 10.55 น.
	5	วัฒนธรรมจีน	ม. 6	12 มี.ค. 61	14.35 – 15.30 น.
ครุสอง	1	ภาษาจีนพื้นฐาน	ม. 5	11 ม.ค. 61	08.30 – 10.10 น.
	2	ภาษาจีนพื้นฐาน	ม. 5	12 ม.ค. 61	11.00 - 11.50 น.
	3	ภาษาจีนพื้นฐาน	ม. 5	15 ม.ค. 61	12.40 – 14.20 น.
	4	ภาษาจีนพื้นฐาน	ม. 5	16 ม.ค. 61	14.20 – 15.10 น.

ทุกครั้งที่เข้าสถานศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ครุต้นแบบเพิ่มเติมหลังจากการสังเกตการสอนเพิ่มเติมในประเด็น/รายละเอียดต่าง ๆ ภายใต้กรอบ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลจากการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์ครุต้นแบบจำนวน 2 ท่าน เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาจากการสังเกตการสอนและสัมภาษณ์ครุต้นแบบเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนพบว่า ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) เนื้อหา ได้แก่ คำศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์จีน ตัวอักษรจีน การออกเสียง และวัฒนธรรมจีน และ 2) ทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งสองส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผลผู้เรียน ผู้วิจัยนำเสนอแต่ละประเด็นในรูปแบบตารางและการบรรยายความสรุปท้ายตาราง ดังนี้

1.1 เนื้อหา

(1) คำศัพท์ภาษาจีน

ตารางที่ 17 คำศัพท์ภาษาจีน

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
วิธีการ/เทคนิค	<ul style="list-style-type: none"> - สุ่มนักเรียนแปลความหมายคำศัพท์ - ครูอธิบายวิธีการใช้คำศัพท์จากประโยคในบทเรียน เช่น 不好意思 - ครูเขียนศัพท์บนกระดานและให้นักเรียนปิดหนังสือเรียน ใช้ศัพท์แต่งประโยค - ใช้บัตรภาพและให้นักเรียนบอกคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดคำศัพท์ประจำบทเรียน - ให้นักเรียนแปลคำศัพท์มาจากบ้าน และมาฝึกใช้คำศัพท์ในห้องเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - สุ่มนักเรียนแปลความหมายคำศัพท์ - ครูอธิบายหลักการใช้คำศัพท์ - ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์แล้วแต่งประโยค 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดคำศัพท์ประจำบทเรียน - ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำศัพท์ที่ยังจำไม่ได้/ไม่เข้าใจ และให้ค้นหาความหมาย - ใช้บัตรคำทบทวนคำศัพท์
กิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - เล่นเกมจับผู้ร้ายใช้คำศัพท์ในบทเรียนแต่งประโยคในการสื่อสารกับเพื่อน - เล่นเกมบันไดงูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม และทายความหมายคำศัพท์ 	<ul style="list-style-type: none"> - แปะคำศัพท์ภาษาจีนไว้รอบห้อง ครูพูดความหมายหรืออ่านคำศัพท์ใดก็ให้นักเรียนวิ่งไปหยิบมาให้ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - เล่นเกมชูป้ายคำศัพท์ นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันบอกความหมาย - ให้นักเรียนออกมาหยิบบัตรคำหน้าชั้นเรียนและแปล 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนผลิตบัตรคำศัพท์ด้วยตนเองคนละ 1 – 2 คำ เขียนคำศัพท์จีน พินอิน และแปลความหมายไว้ด้านหลังบัตร

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
			ความหมายให้ เพื่อนฟัง - “กิจกรรมบันทึก คำศัพท์กับ ภาษาจีน” ให้ นักเรียน นำเสนอ คำศัพท์จีนใหม่ๆ หน้าชั้นเรียนบอก ความหมายและ การสะกดพินอิน	

ในการสอนคำศัพท์ภาษาจีน ครูต้นแบบทั้งสองท่านมีจุดประสงค์เดียวกันคือมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถจดจำหน้าตาของคำศัพท์และแปลความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนที่เรียนได้ ด้วยวิธีการ/เทคนิค และกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ อาทิ การฝึกผู้เรียนให้ค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่ใหม่ในบทเรียนด้วยตนเองหรือช่วยกันแปลคำศัพท์ในบทเรียนพร้อมกับครูในชั้นเรียน การใช้เทคนิคขีดเส้นใต้คำศัพท์ภาษาจีนใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนยังไม่รู้จักและนำไปสืบค้นหาความหมายภาษาไทย เช่น ครูหนึ่งให้ผู้เรียนไปเตรียมคำศัพท์มาก่อนจากที่บ้านและค่อยมาสรุปร่วมกันในชั้นเรียน ขณะที่ครูสองจะทำการสอนคำศัพท์ในชั้นเรียนก่อนและให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง นอกจากการที่ผู้เรียนต้องรู้ความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนในบทเรียนแล้วนั้น ผู้เรียนจะต้องสามารถนำคำศัพท์ภาษาจีนเหล่านั้นมาใช้ในการแต่งประโยคให้ถูกต้อง รวมไปถึงเทคนิค/วิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนจำหน้าตาของคำศัพท์ได้ ครูต้นแบบเลือกใช้วิธีการให้ผู้เรียนคัดคำศัพท์ประจำบทเรียนเป็นการบ้าน ส่วนในห้องเรียนจะเน้นการเล่นเกมนำคำศัพท์ซึ่งเป็นวิธีการที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีการใช้บัตรคำศัพท์ในการทบทวนคำศัพท์ก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูจะเปลี่ยนบัตรคำศัพท์แต่ละใบด้วยความเร็วที่มากขึ้นในแต่ละรอบและมีการสลับลำดับบัตรคำศัพท์เพื่อทดสอบว่าผู้เรียนสามารถจำคำศัพท์ได้จริงหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ยังมีการใช้บัตรภาพที่สื่อความหมายของคำศัพท์นั้นโดยให้ผู้เรียนลองดูภาพและบอกคำศัพท์ภาษาจีน จากการสัมภาษณ์ครูต้นแบบกล่าวว่ากิจกรรมในข้างต้นนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนได้พบเห็นคำศัพท์ใหม่บ่อย ๆ ซ้ำ ๆ จนคุ้นชิน สามารถจำคำศัพท์และนำไปใช้ในการแต่งประโยคได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

(2) ไวยากรณ์จีน

ตารางที่ 18 ไวยากรณ์จีน

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
วิธีการ/เทคนิค	<p>- ครูนำ 把 มาแทรกในประโยคทั่วไปที่นักเรียนตอบ เช่น 老师喝水。 เป็น 老师把水喝完了。</p> <p>- เขียนประโยคอธิบายรูปภาพโดยใช้คำว่า ‘把’</p> <p>- แต่งประโยค ‘被’ จากภาพอุบัติเหตุ เช่น 玛丽被车撞了。</p>	<p>- ยกตัวอย่างไวยากรณ์ผ่านรูปประโยคซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และให้นักเรียนลองแต่งประโยคตามตัวอย่าง</p> <p>他把苹果放到冰箱里。</p> <p>我把书看完了。</p> <p>- ให้การบ้าน/ใบงานที่ฝึกใช้ไวยากรณ์ เช่น แต่งประโยคเรียงประโยคให้มีความหมาย</p>	<p>- อธิบายไวยากรณ์และใช้ปากกาสีในจุดที่จะเน้น เช่น การใช้ 也</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>A: 我很好, 你呢?</p> <p>B: 我也很好!</p>	<p>- ยกตัวอย่างไวยากรณ์ผ่านรูปประโยคซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และให้นักเรียนลองแต่งประโยคตามตัวอย่าง</p> <p>你哪一年出生的?</p> <p>你哪一年大学毕业?</p> <p>- ใช้แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนและเพิ่มข้อความถามเข้าไปเพื่อให้ฝึกใช้ไวยากรณ์มากขึ้น</p>
กิจกรรม	<p>- เล่นเกมจับผู้ร้ายเขียนอธิบายเหตุการณ์โดยใช้ประโยคที่มีคำว่า 把 ให้มากที่สุด เช่น 他把钱包放在桌子上。</p> <p>จากนั้นแต่ละกลุ่มส่งประโยคตัวอย่างและร่วมกัน</p>	<p>- เน้นการเล่นเกมและกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นชินในการสื่อสารด้วยไวยากรณ์ที่เรียนไปแล้ว</p>	<p>- แต่ละกลุ่มแต่งประโยค 就 หรือ 才 เช่น 我去了图书馆就来。 ผลัดกันลุกขึ้นอ่านประโยคของกลุ่มตนเอง</p> <p>กลุ่มไหนแต่งถูกต้องและได้</p>	

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
	วิเคราะห์หน้าชั้นเรียนว่าถูกต้องหรือไม่		คะแนนมากที่สุดคือผู้ชนะ	

ครูต้นแบบทั้งสองท่านจะสอนเนื้อหาไวยากรณ์จีนที่ระบุอยู่ในแบบเรียนภาษาจีนสำเร็จรูปที่ใช้เป็นหลักควบคู่กับการยกตัวอย่างเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพการใช้ไวยากรณ์ต่าง ๆ ชัดเจนมากขึ้น โดยในแต่ละบทเรียนจะมีไวยากรณ์ใหม่ที่ซับซ้อนมากขึ้นไปเรื่อย ๆ และผู้เรียนจะสามารถพบไวยากรณ์เดิมที่เคยเรียนไปแล้วในเนื้อหาของบทเรียนใหม่ ในการสอนไวยากรณ์จีนนั้นครูหนึ่งใช้วิธีการยกตัวอย่างไวยากรณ์ที่ต้องการสอนผ่านรูปประโยคซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสังเกตความเหมือนและความแตกต่างของรูปประโยคตัวอย่างได้ ขณะที่ครูสองจะอธิบายหลักไวยากรณ์ที่ต้องการสอนผ่านรูปประโยคเป็นการบอกผู้เรียนโดยตรงว่าคำนี้ทำหน้าที่อะไรในประโยค แต่ประเด็นในการเรียนการสอนไวยากรณ์จีนที่ครูทั้งสองท่านให้ความสำคัญ คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกใช้ไวยากรณ์ผ่านการแต่งประโยคใหม่เลียนแบบประโยคตัวอย่างของครูให้บ่อย ๆ ครั้งละหลาย ๆ ประโยค อาจใช้วิธีการสุ่มผู้เรียนเป็นรายบุคคล จากการสังเกตพบว่า การสุ่มเรียกผู้เรียนให้แต่งประโยคนั้น สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ ตื่นตัวและตั้งใจฟังครูผู้สอนมากขึ้น จากการสัมภาษณ์ครูต้นแบบกล่าวว่า การสุ่มนักเรียนนั้นนอกจากจะกระตุ้นผู้เรียนให้จดจ่ออยู่ที่ครูผู้สอนแล้วยังสามารถช่วยในการประเมินภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจไวยากรณ์ที่ครูกำลังสอนหรือไม่ อย่างไรก็ตามนอกจากนี้ครูต้นแบบยังใช้วิธีการจับกลุ่มผู้เรียนเพื่อเล่นเกมแข่งขันที่สอดแทรกการใช้ไวยากรณ์ในรูปประโยคและมีการแก้ไขประโยคที่ยังไม่ถูกต้องเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสารได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ จากการสัมภาษณ์ครูต้นแบบกล่าวว่า การเล่นเกมนอกจากจะสนุกแล้ว ยังเป็นการจับกลุ่มผู้เรียนแบบละความสามารรถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) ส่วนนี้ช่วยให้เด็กเก่งที่เข้าใจไวยากรณ์ช่วยสอนเด็กกลางและเด็กอ่อนให้เข้าใจได้มากขึ้น และการปล่อยให้เด็กได้ทำภาระงานในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูมีเวลาที่จะเดินสำรวจพฤติกรรมและสอบถามนักเรียนบางคนเกี่ยวกับความเข้าใจในเนื้อหาไวยากรณ์ที่เรียนในคาบนั้น ๆ ได้อีกด้วย

(3) ตัวอักษรจีน

ตารางที่ 19 ตัวอักษรจีน

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
วิธีการ/เทคนิค	- สอนลำดับขีดจากท้ายบทเรียนเฉพาะบางตัวอักษรที่มีความซับซ้อน	- สอนลำดับขีดที่ถูกต้องให้กับนักเรียน - ใช้ภาพเหมือนเปรียบเทียบที่มา/วิวัฒนาการของตัวอักษรจีน - สุ่มนักเรียนออกมาเขียนตัวอักษรจีนตามลำดับขีด - ให้ผู้เรียนฝึกคัดตามลำดับและพูดชื่อของลำดับขีดยุ่่นั้น ทีละขีดจนเป็นตัวอักษรจีน เช่น เขียน 一 พูด ประกอบว่า 横	- ให้นักเรียนดูวิดีโอที่ค้นลำดับขีดและสุ่มนักเรียนออกมาเขียนลำดับขีดบนกระดานตามตัวอักษรที่ครูกำหนดให้	- สอนความหมายและที่มาของตัวอักษร เน้นให้จำเป็นภาพ - สุ่มผู้เรียนออกมาเขียนลำดับขีดบนกระดานบ่อย ๆ - ให้ผู้เรียนฝึกคัดตามลำดับขีดทีละขีดจนเป็นตัวอักษรจีน - ให้เทคนิคการจำบนลงล่างซ้ายไปขวา

การสอนตัวอักษรจีนจะพบในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นคาบแรกของการเรียนบทเรียนใหม่ เพราะเป็นการสอนตัวอักษรจีนใหม่ที่ผู้เรียนอาจจะยังไม่เคยรู้จักและไม่เข้าใจความเป็นมาของตัวอักษรจีนดังกล่าว ตัวอักษรจีนนั้นเป็นตัวอักษรที่มีวิวัฒนาการมาจากรูปภาพและมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน ดังนั้นครูต้นแบบทั้งสองท่านจึงใช้ภาพเหมือนที่สื่อถึงตัวอักษรจีนต่าง ๆ ในการอธิบายประกอบให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา/วิวัฒนาการและความหมายของตัวอักษรจีนนั้น ๆ อาทิ การฝึกให้ผู้เรียนใช้เทคนิคการเขียนลำดับขีดก่อนหลัง เช่น การเขียนจากบนลงล่างและจากซ้ายไปขวา ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเขียนตัวอักษรจีนเพื่อผู้เรียนจะสามารถเขียนตัวอักษรจีนใหม่ ๆ

ที่พบได้อย่างถูกต้องโดยอาศัยความเข้าใจการเขียนลำดับขีดพื้นฐานเดิมที่มีอยู่แล้วประกอบกับการรู้ความเป็นมาของตัวอักษรจีนพื้นฐานหลายตัวที่ผสมผสานกันเป็นตัวอักษรจีนใหม่ ครูต้นแบบกล่าวการจดจำตัวอักษรจีนนั้นไม่มีทางลัด แต่ทว่าผู้เรียนจะต้องหมั่นฝึกฝนเขียนลำดับขีดให้ถูกต้องตั้งแต่ต้นจนเป็นธรรมชาติเคยชิน เมื่อพบตัวอักษรจีนใหม่ ๆ ก็จะสามารถมองออกว่า ตัวอักษรตัวนี้จะต้องเขียนลำดับขีดก่อนหลังอย่างไร และพอจะเดาความหมายของตัวอักษรจีนดังกล่าวผ่านทาง การแยกส่วนประกอบว่าตัวอักษรจีนตัวใหม่นั้นประกอบด้วยตัวพื้นฐานอะไรบ้าง ดังนั้นการสอนตัวอักษรจีนจะต้องเน้นเรื่องการฝึกผู้เรียนให้เขียนลำดับขีดพื้นฐานให้ถูกต้อง และมีความรู้ความเข้าใจในที่มา/ความหมายของตัวอักษรจีนพื้นฐานที่นิยมใช้กันในการสื่อสารชีวิตประจำวัน

(4) การออกเสียง

ตารางที่ 20 การออกเสียง

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
วิธีการ/เทคนิค	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนอ่านออกเสียง คำศัพท์พร้อมกัน/รายบุคคล และแก้ไขคำที่ออกเสียงผิดทันที - สุ่มจับคู่สนทนาที่ละคู่ และครูแก้ไขเสียงที่ผิด - สุ่มนักเรียนออกเสียง คำศัพท์รายคน - สุ่มนักเรียนอ่านบทเรียนออกเสียง 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูจะต้องออกเสียงให้ชัดเจน และถูกต้อง เพราะนักเรียนได้ฟังเสียงของครูมากที่สุดและเลียนแบบตาม - สลับให้ครูจีนมาช่วยในเรื่องการออกเสียงของนักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนฟังการออกเสียงผ่านแผ่นเสียงเจ้าของภาษา ทีละคำ/ประโยค และเรียกสุ่มอ่าน - จับคู่สนทนาที่ละคู่ และครูแก้ไขเสียงที่ผิด - ให้นักเรียนดูวีดิทัศน์รูปปากและตำแหน่งลิ้นในเลียนแบบและออกเสียงตาม - ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียนและจับเวลา อ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นให้นักเรียนฟังเสียงเจ้าของภาษาผ่านแผ่นเสียง/ครูจีนและออกเสียงตาม ตรงไหนผิดต้องหยุดและแก้ไข - ฝึกออกเสียง คำศัพท์ รายบุคคลกับครู นอกชั้นเรียน - ให้นักเรียนฟังเพลงจีน และฝึกร้องตาม

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
			ใหม่หลาย ๆ รอบ จนกว่าจะคล่อง	

ในการสอนผู้เรียนออกเสียงภาษาจีน ครูต้นแบบทั้งสองท่านจะเน้นให้ผู้เรียนออกเสียงพยัญชนะ สระและคำให้ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นการวางตำแหน่งพิน ลิ่น และลม เพราะแต่ละพยัญชนะและสระจะให้รูปปากที่แตกต่างกันเมื่อออกเสียง การฝึกการออกเสียงนั้นครูต้นแบบกล่าวว่า จะต้องใช้เสียงของเจ้าของภาษาเป็นตัวอย่างหลัก ส่วนใหญ่จะเน้นสำเนียงปักกิ่ง โดยผ่านวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เช่น การดูวิดีโอที่อธิบายการวางตำแหน่งพิน ลิ่น รูปปากในการออกเสียง เน้นให้ผู้เรียนฟังการออกเสียงจากครูชาวจีนที่สอนที่โรงเรียน หรือผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ วิดีทัศน์ แผ่นเสียง คลิปเสียง เป็นต้น นอกจากการฟังเสียงเจ้าของภาษาแล้วนั้น ครูจะต้องหมั่นฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงตามเสมอผ่านการอ่านออกเสียงคำศัพท์/เนื้อหาในบทเรียน โดยที่ครูจะต้องคอยสังเกตคำที่นักเรียนออกเสียงผิดบ่อยหรือยังออกเสียงไม่ถูกต้อง และทำการแก้ไขทันทีเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจน และหลีกเลี่ยงความสับสนในการออกเสียงตัวอักษรภาษาจีนบางตัวที่มีเสียงคล้ายคลึงกันมาก

(5) วัฒนธรรมจีน

ตารางที่ 21 วัฒนธรรมจีน

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
วิธีการ/เทคนิค	- ครูสอนเกี่ยวกับอาหาร 8 กลุ่มใหญ่ของประเทศจีน	- สอนความรู้รอบตัวเกี่ยวกับประเทศจีน เช่น แผนที่ประเทศจีน ภูมิอากาศในแต่ละภาค	- ครูอธิบายเกี่ยวกับการถามอายุกับคนจีน การใช้ 岁 และ 年	
กิจกรรม	- ให้นักเรียนดูข่าวโครงการ 有困难找警察 ของประเทศจีน แล้วเล่นเกม	- โครงการตรุษจีน หรือ Open House นักเรียนจะได้ทำซุ้มจีน ป้ายคำอวยพร มังกรจีน		- สอนให้ถักเชือกห่อเกี้ยว พู่กันจีน ตัดกระดาษจีน วาดหน้ากากจีน เป็นสิ่งประดิษฐ์ง่าย ๆ

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
	- เล่านิทานเรื่อง 岁寒三友			
บรรยากาศใน ชั้นเรียน	- ห้องเรียนของศิลปะจีน ตกแต่งแบบ จีนทั้งหมด ลายผนัง โคมไฟ และการ จัดบอร์ดความรู้ภาษาจีน		- ครูกล่าวทักทาย ผู้เรียน และทำ สัญลักษณ์มือแบบ ชาวจีน	- จัดบอร์ดให้ ความรู้เกี่ยวกับ ภาษา/ประเทศ จีน
	- สื่อสารภาษาจีนตลอดทั้งคาบ ต้อง ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนมากที่สุด ในห้องเรียน		- สื่อสารภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่ ส่วน ไหนที่ยากจริง ๆ จึงใช้ภาษาไทยช่วย อธิบาย	

ในประเด็นการจัดการเรียนการสอนด้านเนื้อหาวัฒนธรรมจีนพบว่า ครูหนึ่งมีการจัดวิชาวัฒนธรรมจีนแยกออกมาจากวิชาภาษาจีนพื้นฐานเฉพาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สอนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิศาสตร์ และความรู้รอบตัวเกี่ยวกับประเทศจีน เพื่อใช้ในการสอบความถนัดทางด้านวิชาชีพและวิชาการ (PAT) แต่สำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนพื้นฐานพบว่าแบบเรียนสำเร็จรูปที่ครูต้นแบบเลือกใช้นั้นมีเนื้อหาวัฒนธรรมจีนที่สอดแทรกอยู่ในบทเรียนแต่ละบทแล้ว อาทิ การถามอายุ การทักทาย การให้ของขวัญ วรรณคดีจีน นอกจากนี้ครูต้นแบบทั้งสองท่านยังมีการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้สัมผัสวัฒนธรรม/ศิลปะจีนผ่านการลงมือปฏิบัติ เช่น การประดิษฐ์ซุ้มจีน การเขียนป้ายคำอวยพร การตัดกระดาษแบบจีน การห่อเกี๊ยว เป็นต้น อีกทั้งยังมีการจัดบรรยากาศชั้นเรียนให้มีความเป็นจีนด้วยการตกแต่งห้องเรียนแบบจีน การจัดเวรให้ผู้เรียนสลับกันจัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับภาษา/ประเทศจีน การทักทาย/กล่าวลาแบบชาวจีน และการใช้ภาษาจีนเป็นภาษาหลักในการสื่อสารระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1.2 ทักษะทางภาษา (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน)

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนพบว่า ครูต้นแบบทั้งสองท่านมีการฝึกทักษะทางภาษา คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้กับผู้เรียน ดังนี้

(1) ทักษะการฟัง

ตารางที่ 22 ทักษะการฟัง

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
ทักษะการฟัง				
วิธีการ/เทคนิค	- ให้ผู้เรียนฟัง ข่าวจีนและลอง บอกความหมาย - ครูถามเป็น ภาษาจีนและให้ นักเรียนตอบ กลับเป็นจีน	- ให้ผู้เรียนฝึกฟัง สำเนียงและ ความเร็วในการ พูดแบบเจ้าของ ภาษา อาจหยุด ทีละประโยคเพื่อ ผู้เรียนลองบอก ว่าได้ยินคำว่า อะไรบ้าง	- ดู/ฟังวิดีโอทัศนการ สนทนาภาษาจีน และแปล ความหมาย	- ให้นักเรียนฟัง ประโยคจีนและ ทวนเป็น ภาษาจีนว่าได้ยิน อะไรบ้าง - ครูถามเป็น ภาษาจีนและให้ นักเรียนตอบ กลับเป็นจีน
กิจกรรม	- ครูอธิบาย กติกาและคำสั่ง ที่ใช้ในการเล่น เกมเป็นภาษาจีน			- ฟังเพลง ภาษาจีน และ ลองแปล ความหมาย

ทักษะการฟัง จากข้อมูลการสังเกตและการสัมภาษณ์ครูต้นแบบพบว่า การสอนทักษะการฟังจะต้องควบคู่กับการแปลความหมาย หมายความว่า การที่ผู้เรียนฟังคำศัพท์/ข้อความภาษาจีนใดๆ ก็ตามจะต้องสามารถจับประเด็นหรือแปลความหมายของสิ่งที่ฟังได้ถูกต้อง วิธีการที่ครูหนึ่งใช้คือ การสื่อสารด้วยการพูดภาษาจีนกับผู้เรียน (ไม่ใช้ภาษาไทยตลอดคาบ) ความเร็วในการพูดค่อนข้างใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา มีการลดความเร็วลงเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจบางจุดและจะใช้เสียงเน้นบางคำที่เป็นใจความสำคัญของเรื่องที่ครูกำลังอธิบาย นอกจากนี้ยังฝึกผู้เรียนให้ฟังจากเสียงเจ้าของภาษาโดยตรง เช่น การฟังข่าวจีน การฟังเทปเสียงภาษาจีน ในขณะที่ครูสองนิยมใช้วิดีโอทัศนและแผ่นเสียงภาษาจีนเปิดให้ผู้เรียนฟัง และหยุดทีละประโยคเพื่อให้ผู้เรียนบอกความหมายของสิ่งที่ได้ฟัง สำหรับวิธีการที่ครูต้นแบบทั้งสองท่านใช้บ่อยที่สุดในการฝึกทักษะการฟังคือ การตั้งคำถามเป็นภาษาจีนอยู่ตลอดคาบและให้ผู้เรียนตอบกลับเป็นภาษาจีน เช่น 你们听懂吗? 他说什么? 她几岁了? เป็นต้น

(2) ทักษะการพูด

ตารางที่ 23 ทักษะการพูด

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
ทักษะการพูด				
วิธีการ/เทคนิค	- ครูให้นักเรียน ถกประเด็น เกี่ยวกับบ้านเกิด ของตนเองโดย การพูดเป็น ภาษาจีน - ให้นักเรียน อภิปรายข่าวที่ได้ ดูเป็นภาษาจีน	- ตั้งคำถามและ ให้ผู้เรียนฝึกพูด อธิบายบ่อย ๆ ถ้าพบส่วนที่ผิด ต้องนำมา ยกตัวอย่าง และ แก้ไขให้ถูกต้อง	- ครูให้นักเรียนดู ภาพ และช่วยกัน เล่าเรื่องจากภาพ เป็นภาษาจีน - ให้นักเรียนพูด อธิบายเนื้อหา บทเรียนเป็น ภาษาจีน	- ครูพยายาม ถามเป็นจีนก่อน และให้ร.ตอบ กลับมาเป็นจีน ค่อย ๆ แก้/เสริม ประโยคที่ยังพูด ได้ไม่สมบูรณ์
กิจกรรม	- เกมจับคนร้าย ตัวแทนกลุ่ม ออกมาเล่า เหตุการณ์หน้า ชั้นเรียน และทุก คนสืบถามข้อมูล จากเพื่อนโดยใช้ ภาษาจีน	- ให้นักเรียนอัด วิดีโอทัศนสอน ทำอาหารจีนโดย พูดกำกับเป็น ภาษาจีน - เน้นจับกลุ่ม นักเรียนแบบ คละความ สามารถ ให้ ช่วยกันพูด อธิบายเป็น ภาษาจีน		- ให้นักเรียนอัด วิดีโอทัศนแนะนำ สถานที่ท่องเที่ยว เป็นภาษาจีน

ทักษะการพูด จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ในประเด็นการฝึกทักษะการพูดภาษาจีนพบว่า ครูต้นแบบทั้งสองท่านใช้วิธี/เทคนิค และกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความคล้ายคลึงกันในการฝึกฝนทักษะการพูดภาษาจีนให้กับผู้เรียน อาทิ ครูหนึ่งให้นักเรียนถกประเด็นหรืออภิปรายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ข่าวในประเทศจีน บ้านเกิดของฉัน เป็นต้น โดยเน้นให้ผู้เรียนพูดอธิบายออกมาเป็น

ภาษาจีน รวมถึงการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องใช้ภาษาจีน เช่น การอวดวิดิทัศน์สอนทำอาหารจีนใช้ในวิธีการเดียวกันนี้ครูสองให้ผู้เรียนอวดวิดิทัศน์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเป็นภาษาจีนสั้น ๆ เช่นกัน การใช้ภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันอธิบาย และมีการใช้วิธีสุ่มให้ผู้เรียนพูดแปลความหมายของบทเรียนที่กำลังอ่านเป็นภาษาจีน

(3) ทักษะการอ่าน

ตารางที่ 24 ทักษะการอ่าน

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
ทักษะการอ่าน				
วิธีการ/เทคนิค	- ให้นักเรียนอ่านจับใจความบทเรียน 10 นาที และช่วยกันเล่าเป็นภาษาจีนตามความเข้าใจของตนเอง - แบ่งเนื้อหาในบทความให้ผู้เรียนแปลคนละ 3 - 4 บรรทัดต่อกันจนจบบทความ	- ฝึกให้นักเรียนอ่านและแปลจับใจความบ่อย ๆ เลือkBบทความจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสือนอกเวลา	- ครูสุ่มนักเรียนแปลความหมายของบทเรียนภาษาจีนที่อ่าน	- ฝึกผู้เรียนให้แปลบทเรียนต่อกันทีละประโยค - เลือกข้อความจากแผ่นพับนิตยสารจีน ที่ไม่ยากเกินไปมาให้ฝึกอ่านและจับใจความ

ทักษะการอ่าน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูต้นแบบทั้งสองท่านเลือกใช้วิธีการฝึกทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนที่มีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก เช่น ให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความบทความ/ข้อความสั้น ๆ จากข่าวจีน นิตยสารจีน หนังสืออ่านนอกเวลา เป็นต้น สำหรับวิธีการที่ครูต้นแบบใช้บ่อย คือ การแบ่งเนื้อหาบทเรียนที่กำลังสอนให้ผู้เรียนแปลคนละ 1- 4 ประโยคตามความเหมาะสมของความยาวเนื้อหา โดยแบ่งให้เท่า ๆ กันกับจำนวนผู้เรียนทั้งหมด วิธีการแบ่งเนื้อหาและให้ผู้เรียนแปลเป็นรายบุคคลนี้สามารถกระตุ้นผู้เรียนได้อย่างชัดเจน จากการสังเกตพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีการเขียนตัวสะกดพินอินกำกับลงไปใเนื้อหา และแปลความหมายบทความเป็นภาษาไทยที่ครูจะสอนใน

ชั้นเรียนวันนี้มาก่อนล่วงหน้า และเมื่อถึงเวลาเรียนผู้เรียนแต่ละคนสามารถอ่านออกเสียงและแปลความหมายต่อเนื้อเรื่องกันได้ค่อนข้างเร็วและมีความเข้าใจเนื้อหาในภาพรวม นอกจากนี้ยังมีการสุ่มผู้เรียนเป็นรายบุคคลในการแปลเนื้อหาระหว่างทำกิจกรรมหรือคำพูดบางประโยคของครูที่นอกเหนือจากบทเรียน

(4) ทักษะการเขียน

ตารางที่ 25 ทักษะการเขียน

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
ทักษะการเขียน				
วิธีการ/เทคนิค	- ฝึกแต่งประโยค/เรื่องสั้น ๆ ผ่านการเขียน	- เริ่มจากการเขียนคำศัพท์ ไวยากรณ์ รูปประโยค และต่อกันเป็นเรื่องราว		- ให้ทำแบบฝึกหัดที่ต้องเขียน เช่น แต่งประโยค
กิจกรรม	- กิจกรรมบ้านเกิดของฉัน ให้นักเรียนเขียนอธิบายความรู้สึกที่มีต่อบ้านเกิดของเพื่อนคนอื่น ๆ - ฝึกเขียนเรื่องราวโดยใช้ไวยากรณ์ 把 ให้สอดคล้องกับรูปภาพ - การเขียนแผ่นพับอธิบาย	- ให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวันของตนเอง	- ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม คิดคำถามที่ได้จากบทเรียนเขียนลงในกระดาษพร้อมคำเฉลยเป็นภาษาจีน	- การแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มให้ช่วยกันเขียนเรื่องราว/ประโยคสั้น ๆ บ่อย ๆ - ให้ผู้เรียนฝึกเขียนบันทึกประจำวัน และครูตรวจแก้ไข

ประเด็น	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
	วิธีการทำอาหาร จีน			

ทักษะการเขียน การฝึกทักษะการเขียนของครูต้นแบบให้กับผู้เรียนในวิชาภาษาจีนนั้น จากการสังเกตพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการเขียนอธิบายประโยคสั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกตอบคำถามของครูเป็นภาษาจีน การเขียนประโยคเพื่อใช้ในการปฏิบัติการงานที่สอดแทรกอยู่ในกิจกรรมกลุ่ม/เดี่ยวเพียงเท่านั้น เพราะการเขียนเป็นทักษะที่ใช้เวลาฝึกค่อนข้างนาน เมื่อเทียบกับทักษะอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการสัมภาษณ์ครูต้นแบบเพิ่มเติมในประเด็นนี้พบว่า ครูต้นแบบใช้วิธีมอบหมายภาระงานนอกชั้นเรียนเพื่อฝึกทักษะการเขียนภาษาจีนกับให้ผู้เรียน ได้แก่ การทำแบบฝึกหัดการเขียนเรียงความ การย่อความ และการเขียนบันทึกประจำวันเกี่ยวกับตนเอง จากนั้นครูต้นแบบจะนำภาระงานที่ผู้เรียนเขียนมาตรวจและทำการแก้ไขในเรื่องคำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปประโยคให้ชัดเจนถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น

จากข้อมูลการวิเคราะห์ผลการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์ครูต้นแบบเกี่ยวกับการฝึกทักษะทางภาษาจีนให้กับผู้เรียน สรุปได้ว่า หัวใจสำคัญในการฝึกทักษะทางภาษาจีน (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) คือ การให้ผู้เรียนได้ ฝึกใช้บ่อยครั้งเท่าที่จะทำได้ โดยครูต้นแบบกล่าวว่า การฝึกผู้เรียนให้สื่อสารด้วยภาษาจีนบ่อย ๆ ไม่ว่าจะผ่านการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียนก็ตามจะทำให้ผู้เรียนคุ้นชินกับการใช้ภาษาจีน กล้าใช้ภาษาจีนและสามารถสื่อสารภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติมากขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY

2. ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ในด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีนประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) ประเภทของสื่อการเรียนรู้ และ 2) การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ประเภทของสื่อการเรียนรู้

ประเภทของสื่อการเรียนรู้ภาษาจีนที่ครูต้นแบบใช้แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ และสื่อบุคคล/ท้องถิ่น มีรายละเอียดดังนี้

(1) สื่อสิ่งพิมพ์

ตารางที่ 26 สื่อสิ่งพิมพ์

ประเภทของสื่อ	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
1. สื่อสิ่งพิมพ์				
- แบบเรียน	- แบบเรียน 汉语教程 - แบบเรียน 中国文化	- เอกสารเสริม รวมเล่มสำหรับ วิชา 中国文化	- แบบเรียน 汉语教程	- แบบเรียน สัมผัสภาษาจีน ใช้เสริมเป็นครั้ง คราว
- พจนานุกรม	- ครูให้นักเรียน ใช้พจนานุกรมจีน เปิดหาคำศัพท์ และนำมาแต่ง ประโยค			- ให้นักเรียนแข่ง กันเปิด พจนานุกรมจีน
- หนังสือพิมพ์		- ตัดข่าวจาก หนังสือพิมพ์จีน หรือบทความ สั้นๆ ที่น่าสนใจ มาให้นักเรียนฝึก แปล		- เลือกข่าวพาด หัวที่น่าสนใจมา ช่วยกันแปลใน ชั้นเรียน
- แผ่นพับ - นิตยสาร - หนังสืออ่าน นอกเวลา		- บางครั้งเลือก บทความจาก หนังสือนอกเวลา มาให้นักเรียน อ่าน		- ใช้แผ่นพับ นิตยสารจีน เลือกที่เนื้อหาไม่ ยากแต่น่าสนใจ มาให้นักเรียน ลองอ่านดู

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูต้นแบบทั้งสองท่านใช้แบบเรียนสำเร็จรูป 汉语教程 เป็นหลักประกอบการเรียนการสอนซึ่งเนื้อหาภายในบทเรียนใช้ตัวอักษรจีนแบบย่อ (简体字) โดยครูหนึ่งใช้แบบเรียน 中国文化 ในคาบวิชาวัฒนธรรมควบคู่กับเอกสารเสริมที่ตนเองจัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม และครูสองมีการใช้แบบเรียนสัมผัสภาษาจีนที่มีเนื้อหาภาษาไทยในบทเรียนเพื่อเสริม

เนื้อหาบางส่วนให้กับผู้เรียนเป็นครั้งคราว นอกจากนี้ครูต้นแบบยังมีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เหมือนกัน อาทิ พจนานุกรมจีน หนังสือพิมพ์จีน โดยครูหนึ่งเลือกใช้บทความจากหนังสืออ่านนอกเวลาทำให้ผู้เรียนฝึกอ่านจับใจความ ขณะที่ครูสองเลือกข้อความจากแผ่นพับหรือนิตยสารจีนที่น่าสนใจมาให้ผู้เรียนลองฝึกอ่าน

(2) สื่อเทคโนโลยี

ตารางที่ 27 สื่อเทคโนโลยี

ประเภทของสื่อ	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
2. สื่อเทคโนโลยี				
- โปรแกรมคอมพิวเตอร์	- โปรแกรมนำเสนอองานและใส่ Animation		- โปรแกรมนำเสนอองานและใส่ Animation	
- วิดีทัศน์	- ให้นักเรียนดูวิดีโอวีดีทัศน์ข่าวภาษาจีน		- ให้นักเรียนดูวิดีโอวีดีทัศน์สนทนาภาษาจีน	
- แผ่นเสียง/เพลง		- ให้นักเรียนฟังเสียงเจ้าของภาษา		- ให้นักเรียนฟังเสียงเจ้าของภาษา - ให้นักเรียนฟังเพลงจีนและฝึกร้อง
- โทรศัพท์สมาร์ทโฟน	- เช็คชื่อนักเรียนผ่านทางแอปพลิเคชัน Line - ให้นักเรียนส่งการบ้านทางแอปพลิเคชัน 'WeChat' - นักเรียนใช้			- นักเรียนบางคนใช้แอปพลิเคชันพจนานุกรมไทย-อังกฤษ-จีนออนไลน์ ค้นหาคำศัพท์

ประเภทของสื่อ	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
	แอปพลิเคชัน พจนานุกรมไทย- อังกฤษ-จีน ออนไลน์			
- Talking-Dict		- นักเรียนบาง คนนำ Talking- Dict จีน ส่วนตัว ค้นหาคำศัพท์จีน ในคาบเรียน		

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การใช้สื่อเทคโนโลยีนั้นมี 2 แหล่งที่มา คือ 1) สื่อที่ครู/สถานศึกษาจัดหาให้ อาทิ โปรแกรมนำเสนองานเพื่อใช้ประกอบการอธิบายเนื้อหาภาษาจีน ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน และแผ่นเสียงที่แนบมากับแบบเรียนสำเร็จรูป รวมถึงเพลงจีนที่ครูนำมาเปิดให้ผู้เรียนฝึกฟังและร้องออกเสียง และ 2) สื่อส่วนตัวของผู้เรียน คือ สื่อที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วหรือจัดหามาใช้ประกอบการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีน อาทิ โทรศัพท์สมาร์ทโฟน Talking-Dict โดยครูผู้สอนนำสื่อส่วนตัวเหล่านี้ของผู้เรียนมาใช้เป็นตัวช่วยในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียน

(3) สื่อวัสดุอุปกรณ์

ตารางที่ 28 สื่อวัสดุอุปกรณ์

ประเภทของสื่อ	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
3. สื่อวัสดุอุปกรณ์				
- บัตรภาพ/รูปภาพ	- ให้นักเรียนแต่ง ประโยคบรรยาย ภาพที่ได้รับ	- สื่ออุปกรณ์ ส่วนใหญ่จะเป็น ใบงาน รูปภาพ		
- บัตรคำศัพท์		บัตรคำศัพท์เป็น บางครั้ง		- ใช้บัตรคำใน การสอนและ ทบทวนคำศัพท์

ประเภทของสื่อ	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
- สื่อกิจกรรมทั่วไป	- ครูแจกกระดาษ ใบงาน สี ในการทำกิจกรรม	- อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำซุ้ม วันตรุษจีน มังกรจีน ป้ายคำ อวยพร เชือกถัก เป็นต้น	- ครูใช้นาฬิกาจับเวลาความเร็วในการอ่านออกเสียงบทเรียน - ครูแจกใบงานให้ผู้เรียนทำเป็นกลุ่ม	- สื่อที่ใช้ในกิจกรรมศิลปะจีน เช่น หน้ากากจีน พู่กันจีน กระดาษแดง เครื่องปรุง ทำอาหารจีน เป็นต้น

จากตารางวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูต้นแบบทั้งสองท่านมีการใช้สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ที่หลากหลายแตกต่างกันไป อาทิ การใช้บัตรภาพสื่อความหมายให้ผู้เรียนแต่งเป็นประโยค การใช้บัตรคำในการสอนและทบทวนคำศัพท์ภาษาจีน การใช้ใบงานจัดบันทึกกิจกรรมที่ทำในชั้นเรียน การใช้นาฬิกาจับเวลาเพื่อให้ผู้เรียนตื่นตัวในการอ่านบทเรียนให้เร็วและกระชับมากขึ้น รวมไปถึงสื่อวัสดุ/อุปกรณ์เฉพาะในการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ เกี่ยวกับศิลปะจีน เช่น พู่กันจีน เชือกจีน กระดาษจีน เครื่องปรุงที่ใช้ในการประกอบอาหารจีน เป็นต้น

(4) สื่อบุคคล/ท้องถิ่น

ตารางที่ 29 สื่อบุคคล/ท้องถิ่น

ประเภทของสื่อ	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
4. สื่อบุคคล/ท้องถิ่น				
- บุคคล		- ให้นักเรียนเน้นฟังและพูดกับผู้เรียน	- ใช้ประวัติ/ชื่อดาราจีนมา ยกตัวอย่างประโยค	- ให้นักเรียนสอบพูดและออกเสียงกับครูจีน
- ท้องถิ่น				- ให้นักเรียนเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจรอบ

ประเภทของสื่อ	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
				โรงเรียนและทำ วิดิทัศน์แนะนำ เป็นภาษาจีน

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ครูต้นแบบเลือกใช้สื่อบุคคล คือ ครูชาวจีนที่สอนควบคู่กับครูต้นแบบอยู่แล้วมาเป็นสื่อในการเรียนการสอน เช่น การฝึกออกเสียงคำศัพท์/ภาษาจีน การฝึกฟังจากครูเจ้าของภาษา และครูสองยังมีการนำประวัติการาจีนที่ผู้เรียนกำลังสนใจมาเป็นสื่อในการยกตัวอย่างประโยค รวมถึงการใช้สื่อท้องถิ่น อาทิ ให้ผู้เรียนเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน และตัดต่อเป็นวิดิทัศน์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเป็นภาษาจีน

2.2 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้

ตารางที่ 30 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้

หลักการเลือกใช้สื่อ	ครูหนึ่ง	ครูสอง
	การสัมภาษณ์	การสัมภาษณ์
(1) เลือกใช้ให้เหมาะสมตามระดับชั้น/วัยของผู้เรียน	- สื่อต้องเหมาะกับผู้เรียน น่าสนใจ เช่น โปรแกรมนำเสนองานต้องใช้ Animation ใสสี ลงไป ช่วยให้เข้าใจมากขึ้น	- นักเรียน ม.5 – 6 ถ้าใช้บัตรคำจะไม่เอาเลย ต้องเป็นอะไรที่เคลื่อนไหว หรือไม่ก็ให้เขาเล่นเกมแข่งกัน
(2) เลือกใช้สื่อที่มีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์	- ผู้เรียนทุกคนมีโทรศัพท์ สมาร์ทโฟนอยู่แล้ว ครูจึงใช้ตรงนี้ให้เป็นประโยชน์ เช็คชื่อ ส่งงาน ส่งงาน หา คำศัพท์ - ห้องเรียนจีนมีสื่อหลายอย่างที่ใช้ได้ ครูก็ใช้เวียนกันไปจนครบทั้งหมด	- ใช้นาฬิกาจับเวลาการอ่านของนักเรียน
(3) จัดทำ/จัดหาสื่อใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา	- มีสื่ออะไรใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับจีน/น่าสนใจ ครูก็	- ถ้าเรียนห้องที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ก็ต้องปรับเป็น

หลักการเลือกใช้สื่อ	ครูหนึ่ง	ครูสอง
	การสัมภาษณ์	การสัมภาษณ์
	เอามาไว้ในชั้นของห้อง ภาษาจีน - ให้นักเรียนช่วยกันผลิตบัตร คำศัพท์ นอกจากจะลดเวลา ผลิตสื่อแล้ว นักเรียนยังได้ใช้ จินตนาการตัวเองและชอบ ในสื่อที่ตนเองทำขึ้น	สื่ออย่างอื่นเอา เช่น รูปภาพ เปิดเพลง - ครูซื้อไมโครโฟนส่วนตัว ไว้ใช้เองเพราะสามารถติด ตัวเดินรอบห้องได้ - บัตรคำค่อย ๆ ทำ สะสม คำไปเรื่อย ๆ

จากข้อมูลในตารางที่ 30 สรุปว่า ครูต้นแบบทั้งสองท่านมีหลักการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกันใน 3 ประเด็น คือ 1) การเลือกใช้ให้เหมาะสมตามระดับชั้น/วัยของผู้เรียน หมายถึง สื่อที่นำมาใช้จะต้องมีความน่าสนใจและดึงดูดผู้เรียนได้ ช่วยเหลือผู้เรียนให้เข้าใจเนื้อหาภาษาจีนที่ครูกำลังสอนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดแทรก Animation และสีต่าง ๆ 2) การเลือกใช้สื่อที่มีที่อยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ หมายถึง สื่อในสถานศึกษา/ห้องเรียน หรือที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาจีน อาทิ พจนานุกรมจีน นิตยสาร หนังสือพิมพ์จีนที่จัดไว้สำหรับผู้เรียนในห้องเรียนภาษาจีน โทรศัพท์มือถือส่วนตัวของผู้เรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูสามารถนำมาใช้ได้ เช่น นาฬิกาจับเวลาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้เร็วมากขึ้น เป็นต้น และ 3) การจัดทำ/จัดหาสื่อใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา หมายถึง ครูผู้สอนเป็นผู้จัดหา/จัดทำสื่อใหม่ ๆ ที่น่าสนใจมาใช้ประกอบการเรียนการสอน การปรับประเภทของสื่อตามข้อจำกัดและบริบทในชั้นเรียน รวมไปถึงการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง

3. ด้านการวัดและประเมินผล

ในด้านการวัดและประเมินผลที่ครูต้นแบบใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาจีนแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ 1) การวัดประเมินผลแบบเป็นทางการ และ 2) การวัดประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ ดังนี้

3.1 การวัดประเมินผลแบบเป็นทางการ

ตารางที่ 31 การวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ

ประเภท	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
1. การวัดประเมินผลแบบเป็นทางการ				
- การสอบย่อยเก็บคะแนน		- มีการสอบ 听写 ทุกครั้ง ทำยบท และก็ สอบย่อยเขียน ตอบคำถาม สั้นๆ	- สอบ 听写 บทเรียนเก่า ก่อนจะขึ้น บทเรียนใหม่	- สอบอ่าน ออกเสียง สอบพูด
- การสอบกลางภาค-ปลายภาคการศึกษา		- สอบกลางภาค-ปลายภาค ตามตารางของโรงเรียน		- สอบกลางภาค-ปลายภาคปกติตามที่โรงเรียนกำหนด

จากผลการสังเกตและการสัมภาษณ์พบว่า ครูต้นแบบทั้งสองท่านมีการวัดประเมินผลผู้เรียนผ่านการสอบกลางภาคและปลายภาคการศึกษาเนื่องจากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดเดียวกัน ในส่วนของวิธีการวัดและประเมินผลผ่านการสอบย่อยเก็บคะแนนที่เหมือนกัน คือ การสอบเขียนตามคำบอก (听写) ทุกบทเรียนก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ แต่จากการสังเกตครูสองผู้วิจัยพบว่า ในการสอบเขียนตามคำบอก (听写) มีผู้เรียนบางส่วนที่ไม่สามารถเขียนตัวอักษรจีน/คำศัพท์ การสะกดพินอิน หรือแปลความหมายได้ถูกต้อง นอกจากนี้ครูสองยังมีการสอบอ่านออกเสียงและสอบพูดเพื่อเก็บคะแนนผู้เรียน

3.2 การวัดประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ

ตารางที่ 32 การวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ

ประเภท	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
1. การวัดประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ				
- การพูดคุย - การใช้คำถาม	- ครูถามนักเรียนว่าประโยคบนกระดานถูกหรือไม่ให้นักเรียนอธิบาย - ครูถามว่าเมื่อสักครู่ฟังได้ยินว่าอะไรบ้าง	- ครูจะพูดกับนักเรียนเป็นภาษาจีนตลอดคาบ ใช้คำถามเช่น 听懂吗? 你们了解了吗? กล่าวชมนักเรียน เช่น 很棒!	- ครูใช้คำถามกับนักเรียน เช่น 你们懂不懂? หรือ ถามเป็นภาษาไทยว่ามีตรงไหนไม่เข้าใจหรือไม่?	- สอนหนึ่งเรื่องหรือหนึ่งประเด็นเสร็จก็จะคอยถามว่าเข้าใจไหมให้อธิบายกลับมาเข้าใจดีแล้วจึงจะขึ้นเรื่องใหม่
- การประเมินการปฏิบัติ	- ให้นักเรียนใช้ไวยากรณ์ 把 สื่อบทและแต่งประโยคจากกิจกรรมจับผู้ร้าย - ให้ความผู้เรียนอ่าน และสุ่มเรียกให้แปลเพื่อประเมินว่าเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านหรือไม่	- กิจกรรมบันทึกประจำวันก็ช่วยตรวจสอบได้ว่านักเรียนเข้าใจไวยากรณ์หรือไม่ - ให้นักเรียนลองถักเชือกจีนหลังจากสอนไปแล้วว่าทำได้หรือไม่	- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียนทีละรอบพร้อมจับเวลา แต่ละรอบจะต้องใช้เวลาได้เร็วขึ้น - ให้นักเรียนแต่งประโยคจากบทเรียนที่อ่านพร้อมแปลความหมาย	- ถ้าสอนเกี่ยวกับงานประดิษฐ์/ศิลปะจีน สอนเสร็จก็ให้เขาลองทำเลยว่าจะทำได้ไหม
- การประเมินจากใบงาน	- ให้นักเรียนอ่านประโยคที่ตนเองเขียน จากนั้นครู	- เฉลี่ยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนให้	- ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำศัพท์/	- ส่วนใหญ่จะให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

ประเภท	ครูหนึ่ง		ครูสอง	
	การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสังเกต	การสัมภาษณ์
	แก้ไขส่วนที่ยังไม่ถูกต้อง - ให้นักเรียนนำใบงานกลุ่มที่ทำมาส่ง และครูแก้ไขกลับไป	นักเรียนทำเป็นครั้ง ๆ ไป	ไวยากรณ์ที่กำหนดในใบงาน	และมีใบงานของครูเสริม
- การสังเกตพฤติกรรม	- ระหว่างปล่อยให้ผู้เรียนทำงาน ครูจะนั่งกลางห้องและอนุญาตให้ผู้เรียนเดินมาสอบถามสิ่งที่ไม่เข้าใจได้ และมี การเดินรอบ ๆ ห้องเป็นครั้งคราว	- สังเกตสีหน้าและการตอบสนอง เช่น การโต้ตอบเร็ว มองตา เป็นต้น	- ระหว่างทำงาน ครูจะเดินสำรวจเมื่อพบนักเรียนที่ทำไม่ได้ก็จะเข้าไปพูดคุยและอธิบาย	- สังเกตว่านักเรียนสนใจหรือไม่ ถ้านักเรียนเริ่มคุยกันต้องถามว่าไม่เข้าใจตรงไหน

จากการศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ พบว่า ครูต้นแบบใช้การวัดประเมินผลผ่านทางกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในชั้นเรียน วิธีการวัดและประเมินผลเหล่านี้มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงแก้ไขในจุดที่ผู้เรียนยังบกพร่องอยู่ ช่วยในการปรับเปลี่ยนวิธีการสอน/กิจกรรมอื่น ๆ เข้ามาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการสอนแต่ละครั้ง บรรลุวัตถุประสงค์ในภาพรวมของหลักสูตรแผนการเรียนจีน และเป็นการเตรียมผู้เรียนสำหรับการวัดและประเมินผลอย่างเป็นทางการที่ใช้ในการตัดสินเลื่อนชั้น วิธีที่ครูต้นแบบทั้งสองท่านนิยมใช้ ได้แก่ การพูดคุย การใช้คำถาม การประเมินการปฏิบัติ การประเมินจากใบงาน และการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน

ในด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียนของครูต้นแบบทั้งสองท่าน สรุปได้ดังนี้ 1) การวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ คือ การสอบเพื่อตัดสินให้คะแนน ให้เกรดเฉลี่ย และเพื่อการเลื่อนชั้นเรียนในระดับที่สูงขึ้นตามข้อกำหนดของสถานศึกษาและหน่วยงานที่สังกัด และ 2) การวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ คือ การวัดและประเมินระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นใน

ชั้นเรียนว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในการเรียนรู้ภาษาจีนเรื่องต่าง ๆ มากน้อยอย่างไร เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม แก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดที่เกี่ยวกับภาษาจีน

3. การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของครูต้นแบบ 2 ท่าน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยได้สรุปแบบบรรยายความ มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) เนื้อหา ได้แก่ คำศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์จีน ตัวอักษรจีน การออกเสียง และวัฒนธรรมจีน และ 2) ทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งสองส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ครบถ้วนในทุกประเด็น ดังนี้

1.1 เนื้อหา

(1) คำศัพท์ภาษาจีน

ในการสอนคำศัพท์ภาษาจีนมีจุดประสงค์ในการสอน 2 ประการ คือ 1) ผู้เรียนสามารถจดจำรูปลักษณะของคำศัพท์และแปลความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนที่เรียนได้ เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาที่เป็นสัญลักษณ์และมีตัวอักษรจีนที่ผสมเป็นคำต่างๆจำนวนมาก ผู้เรียนจึงต้องอาศัยการคัดคำศัพท์เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ และการให้ผู้เรียนได้ค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ในบทเรียนด้วยตนเอง นอกจากนี้ครูควรจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่ส่งเสริมการจำคำศัพท์ภาษาจีน เช่น การเล่นเกม ค้นหาคำศัพท์ภาษาจีน การใช้บัตรคำศัพท์ทบทวนคำศัพท์เดิมทั้งหมดที่เคยเรียนก่อนเริ่มเรียนคำศัพท์ใหม่ และ 2) ผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์ภาษาจีนที่เรียนมาใช้ในการแต่งประโยคได้ถูกต้อง อาทิ การสุ่มผู้เรียนแต่งประโยคจากคำศัพท์ในบทเรียน การทำกิจกรรมกลุ่มที่ต้องนำคำศัพท์มาแต่งประโยค ทั้งนี้การสอนคำศัพท์ภาษาจีนครูผู้สอนจะต้องสร้างโอกาสและบรรยากาศในชั้นเรียนที่ผู้เรียนสามารถพบเห็นคำศัพท์ภาษาจีน อาจเป็นการติดบัตรคำศัพท์ในบทเรียนปัจจุบันไว้รอบห้องเรียนและให้ผู้เรียนแต่งประโยคจากคำศัพท์เหล่านั้น การให้ผู้เรียนได้พบเห็นและได้ใช้คำศัพท์บ่อย ๆ นั้นจะช่วยให้ผู้เรียนคุ้นชินกับคำศัพท์ สามารถจดจำบอกความหมายของคำศัพท์ และนำคำศัพท์ไปแต่งประโยคเพื่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

(2) ไวยากรณ์จีน

ไวยากรณ์จีนเป็นเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้กับการฝึกทักษะทางภาษา (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) ดังนั้นครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ไวยากรณ์มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อาทิ การใช้วิธีการยกตัวอย่างไวยากรณ์ที่ต้องการสอนผ่านรูปประโยคซ้ำหลาย ๆ ครั้ง หรือการอธิบายหลักไวยากรณ์ที่ต้องการสอนผ่านรูปประโยคว่าคำนี้ทำหน้าที่อะไรในประโยค จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกใช้ไวยากรณ์ผ่านการแต่งประโยคใหม่เลียนแบบประโยคตัวอย่างของครู ฝึกให้ผู้เรียนแต่งประโยคให้มากจนกระทั่งผู้เรียนเข้าใจในหลักไวยากรณ์ที่สอนได้ อาจใช้เทคนิคการสุ่มผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้ฝึกแต่งประโยค ซึ่งเป็นเทคนิคที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวและมีความพยายามที่จะแต่งประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และเทคนิคการสุ่มผู้เรียนยังสามารถช่วยครูผู้สอนในการประเมินภาพรวมว่าผู้เรียนเข้าใจไวยากรณ์ที่ครูกำลังสอนหรือไม่ ครูผู้สอนควรสลับใช้วิธีการจับกลุ่มผู้เรียนแบบละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) เป็นการฝึกให้เด็กเก่งช่วยเด็กกลางและเด็กอ่อน และให้เด็กกลางและเด็กอ่อนคุ้เด็กเก่งเป็นแบบอย่างขณะทำกิจกรรม กิจกรรมที่ครูเลือกมาใช้นั้นควรให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ไวยากรณ์ในรูปประโยค เช่น การเล่นเกมจับผู้ร้ายที่ต้องใช้ไวยากรณ์ที่เรียนเขียนอธิบายสถานการณ์ต่าง ๆ ในระหว่างการทำกิจกรรมหากครูผู้สอนพบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือยังไม่สามารถแต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ครูผู้สอนควรทำการแก้ไข/อธิบายสรุประหว่าง/หลังการทำกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนจดจำและใช้ไวยากรณ์จีนในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง กิจกรรมกลุ่มนอกจากจะให้ความสนุกสนานกับผู้เรียนและสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนแล้วนั้นยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูได้สำรวจพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างทำกิจกรรม ได้สอบถาม ช่วยเหลือและอธิบายให้กับผู้เรียนที่ยังไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้เป็นรายบุคคลอีกด้วย

(3) ตัวอักษรจีน

การสอนตัวอักษรจีนมีจุดประสงค์ในการสอน 2 ประการ คือ 1) ผู้เรียนสามารถเขียนลำดับขีดพื้นฐานของตัวอักษรจีนได้ถูกต้อง โดยครูผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนมีเข้าใจในการเขียนลำดับขีดก่อนหลัง ที่ถูกต้องตั้งแต่ผู้เรียนเริ่มต้นเรียนแผนการเรียนภาษาจีน (ระดับชั้นม.4) ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการต่อยอดการเขียนตัวอักษรจีนในระดับชั้นที่สูงขึ้นและตัวอักษรจีนที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เทคนิคที่สามารถใช้ได้คือการฝึกให้ผู้เรียนจำเป็นประโยคสั้น ๆ ว่า เขียนจาก “บนลงล่างและซ้ายไปขวา” เทคนิคนี้ใช้เป็นพื้นฐานในการเขียนตัวอักษรจีนได้ทุกคำ การจำลำดับขีดของตัวอักษรจีนนั้นอาศัยการฝึกฝนผ่านการมองและเขียน ยิ่งฝึกฝนมากเท่าไรผู้เรียนก็จะสามารถเขียนได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตามลำดับขีด 2) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาและความหมายของตัวอักษรจีนพื้นฐาน เนื่องจากตัวอักษรจีนไม่ใช่วิธีการสะกด แต่เป็นตัวอักษรที่มีวิวัฒนาการมาจากรูปภาพและมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน ดังนั้นครูผู้สอนควรใช้ภาพเหมือนที่สื่อถึงตัวอักษรจีนที่สอนช่วย

ในการอธิบายประกอบให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของวิวัฒนาการและความหมายของตัวอักษรจีนดังกล่าว ครูผู้สอนควรเน้นตัวอักษรจีนที่เป็นพื้นฐานก่อน หากผู้เรียนมีคลังตัวอักษรจีนพื้นฐานมากเมื่อผู้เรียนพบตัวอักษรจีนใหม่ ๆ ก็จะทราบว่าตัวอักษรนี้เขียนลำดับขีดก่อนหลังอย่างไร และสามารถเดาความหมายของตัวอักษรจีนดังกล่าวผ่านการสังเกตตัวอักษรจีนพื้นฐานที่ผสมอยู่ข้างในของตัวอักษรใหม่

(4) การออกเสียง

ภาษาจีนมีพยัญชนะหลายตัวที่มีเสียงใกล้เคียงกันอย่างมาก ดังนั้นการสอนผู้เรียนให้ออกเสียงภาษาจีนได้ถูกต้องนั้น ครูผู้สอนควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับสัทศาสตร์การออกเสียงภาษาจีน ไม่ว่าจะเป็นการวางตำแหน่งพิน ลิ่น และการปล่อยลม เพราะแต่ละพยัญชนะและสระจะให้รูปปากที่แตกต่างกันเมื่อออกเสียง การฝึกการออกเสียงภาษาจีนครูผู้สอนชาวไทยจำเป็นต้องให้ผู้เรียนฟังเสียงของเจ้าของภาษาเป็นหลัก หากสถานศึกษามีครูชาวจีนที่สอนประจำอยู่ที่โรงเรียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟังการออกเสียงจากครูชาวจีน สอนและไฟ้คำแนะนำเทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ไขการออกเสียง หรืออาจใช้สื่อต่าง ๆ เป็นตัวช่วย เช่น วิดีโอที่อธิบายการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ วิธีการวางตำแหน่งพิน ลิ่น รูปปากในการออกเสียง การฟังเสียงเจ้าของภาษาผ่านแผ่นเสียง/คลิปเสียง เป็นต้น นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องหมั่นฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงตามจากคำศัพท์/เนื้อหาในบทเรียน คอยสังเกตคำที่ผู้เรียนออกเสียงผิดบ่อยหรือยังออกเสียงไม่ถูกต้อง และทำการแก้ไขทันทีเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจนและหลีกเลี่ยงความสับสนในการออกเสียงตัวอักษรภาษาจีนบางตัวที่มีเสียงคล้ายคลึงกันมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (5) วัฒนธรรมจีน

เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนที่พบในชีวิตประจำวันของชาวจีนนั้นถูกบรรจุและสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของแบบเรียนสำเร็จรูปทั่วไป ครูผู้สอนมีหน้าที่ที่จะทำความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนดังกล่าว และสามารถอธิบายเปรียบเทียบในจุดเหมือนและจุดต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมเจ้าของภาษาให้กับผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง การเรียนการสอนวัฒนธรรมผ่านการลงมือปฏิบัติจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในภาษาจีนลึกซึ้งยิ่งขึ้น อาทิ การประดิษฐ์งานศิลปะจีน เช่น การตัดกระดาษจีน การทำโคมไฟประดับ การเขียนพู่กันจีน การทำอาหารจีน เป็นต้น อีกทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนและประเทศจีนยังมีความสำคัญต่อการสอบความถนัดทางด้านวิชาชีพและวิชาการ (PAT) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จะต้องใช้คะแนนยื่นเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน ครูผู้สอนอาจสำรวจประเด็นเนื้อหาจากข้อสอบ (PAT) เก่าในปีก่อนหน้า เพื่อดูแนวทางการสอบการเตรียมตัวผู้เรียนและการคัดเลือกเนื้อหาที่สำคัญเพิ่มเติมสอดแทรกลงในการเรียนการสอน

นอกจากการสอนเนื้อหาวัฒนธรรมเจ้าของภาษาโดยตรงให้กับผู้เรียนแล้วนั้น ครูผู้สอนควรจัดบรรยากาศชั้นเรียนให้มีความเป็นจีน อาทิ การตกแต่งห้องเรียนแบบจีน การบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับภาษา/ประเทศจีน การทักทาย/กล่าวลาแบบชาวจีน และการใช้ภาษาจีนเป็นภาษาหลักของการสื่อสารในชั้นเรียน สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนให้มีความเป็นจีน ช่วยให้ผู้เรียนใกล้ชิดกับภาษาจีนมากยิ่งขึ้น

1.2 ทักษะทางภาษา (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน)

การฝึกทักษะทางภาษาจีนให้กับผู้เรียนประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มีรายละเอียดดังนี้

(1) ทักษะการฟัง

ในการสอนและการฝึกทักษะการฟังภาษาจีน ครูผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนฟังและสามารถแปลความหมายของสิ่งที่ฟังได้ กล่าวคือ การที่ผู้เรียนฟังคำศัพท์/ข้อความภาษาจีนใดๆ ก็ตามจะต้องสามารถจับใจความสำคัญหรือแปลความหมายของสิ่งที่ฟังได้ถูกต้อง วิธีการพื้นฐานทั่วไปที่สามารถใช้ได้ คือ การพูดสื่อสารเป็นภาษาจีนกับผู้เรียนตลอดคาบหลีกเลี่ยงการพูดภาษาไทย (ครูผู้สอนสามารถใช้ภาษาไทยช่วยอธิบายได้สำหรับเนื้อหาส่วนที่มีความสำคัญแต่ยากต่อการอธิบายเป็นภาษาจีน) การตั้งคำถามเป็นภาษาจีน เป็นต้น ค่อย ๆ เพิ่มความเร็วในการพูดให้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา ดังนั้นครูผู้สอนควรออกเสียงภาษาจีนให้ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ และให้ผู้เรียนฝึกฟังเสียง/สำเนียงเจ้าของภาษา เช่น การฟังข่าวจีน การฟังเทปเสียงภาษาจีน และให้ผู้เรียนบอกความหมายของสิ่งที่ฟัง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2) ทักษะการพูด

การฝึกทักษะการพูดภาษาจีนสามารถสอดแทรกลงไประหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน การฝึกทักษะการพูดในชั้นเรียนนั้นมักจะควบคู่กับการฝึกทักษะการฟังของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารโต้ตอบระหว่างครูและนักเรียนเป็นภาษาจีน การตอบคำถามเป็นภาษาจีน การบอกความต้องการหรือความคิดของตนเองเป็นภาษาจีน การฝึกให้พูดเรียนพูดอภิปรายกิจกรรมเดี่ยว/กลุ่มเป็นภาษาจีน เช่น พูดเกี่ยวกับบ้านเกิดของตนเองโดยคำศัพท์และไวยากรณ์ในบทเรียน การให้ผู้เรียนปฏิบัติภาระงานนอกชั้นเรียนที่ต้องใช้ทักษะการพูดภาษาจีน เช่น การสร้างวิดีโอทัศน์สอนทำอาหารจีนหรือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวชาวจีน เป็นต้น

(3) ทักษะการอ่าน

การฝึกทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนมักเป็นการอ่านในใจและให้ผู้เรียนแปลความหมายของข้อความที่อ่านผ่านทางกรพูดหรือเขียนอธิบาย เริ่มต้นจากให้ผู้เรียนเตรียมตนเองด้วยการฝึกอ่าน

คำศัพท์และบทเรียนพร้อมแปลความหมายมาก่อนจากที่บ้าน และในชั้นเรียนครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แปลบทเรียนเป็นรายบุคคล พร้อมกับการแก้ไขและช่วยปรับสิ่งที่ผู้เรียนแปลมาแล้วให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น วิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเตรียมตัวให้พร้อมกับการเรียน และยังเพิ่มเวลาในการฝึกทักษะการอ่านทั้งในและนอกห้องเรียนอีกด้วย นอกจากการฝึกอ่านจากเนื้อหาในแบบเรียน ครูผู้สอนควรคัดเลือกบทความ/ข้อความที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน อาทิ นิตยสารจีน หนังสือพิมพ์จีน แผ่นพับจีน หนังสืออ่านนอกเวลาจีน เป็นต้น โดยคัดเลือกบทความที่มีความยาวที่เหมาะสมและเนื้อหาบทความไม่ยากจนเกินไปอาจมีคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ผู้เรียนเคยเรียนผ่านมาแล้วสอดแทรกอยู่ในบทความเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านและจับใจความได้และได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ควบคู่กันไป

(4) ทักษะการเขียน

เนื่องจากทักษะการเขียนภาษาจีนเป็นทักษะที่ใช้เวลาค่อนข้างมากในการเรียนการสอน เนื่องจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น คำศัพท์ในแต่ละตัวที่มีลำดับขีดซับซ้อนต้องใช้เวลาในการเขียน และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ใช้ ดังนั้นการฝึกทักษะการเขียนให้กับผู้เรียนในชั้นเรียนภาษาจีนจะเป็นการให้ผู้เรียนฝึกตอบคำถามผ่านการเขียนอธิบายประโยคสั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน การเขียนเพื่อใช้ในการสื่อสารกับเพื่อนและครูระหว่างปฏิบัติการกลุ่ม/เดี่ยวเพียงเท่านั้น ด้วยข้อจำกัดเหล่านี้ครูผู้สอนควรใช้วิธีมอบหมายภาระงานนอกชั้นเรียนเพื่อฝึกทักษะการเขียนภาษาจีนกับให้ผู้เรียน อาทิ การเขียนเรียงความภาษาจีน การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน หรือการเขียนบันทึกประจำวันเกี่ยวกับตนเอง เป็นต้น โดยครูผู้สอนจะต้องนำภาระงานเขียนที่มอบหมายให้ผู้เรียนนั้นมาทำการตรวจสอบและแก้ไขในเรื่องคำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปประโยคให้มีความถูกต้องชัดเจนสมบูรณ์

2. ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อ

การใช้สื่อการเรียนรู้อในวิชาภาษาจีนประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) ประเภทของสื่อการเรียนรู้อ และ 2) การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้อ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ประเภทของสื่อการเรียนรู้อ

(1) สื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนการสอนภาษาจีน คือ แบบเรียนสำเร็จรูปที่ใช้ในการสอนเนื้อหาภาษาจีนต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ครูผู้สอนควรเลือกแบบเรียนที่ผลิตจากสถาบันที่มีชื่อเสียงและเชื่อถือได้ เนื้อหาภายในมีความถูกต้องและครบถ้วนเพียงพอสำหรับผู้เรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร แผนการเรียนภาษาจีนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นิยมใช้แบบเรียน 汉语教程 เนื้อหาภายในเป็นตัวอักษรจีนแบบย่อและเป็น

ภาษาจีนทั้งหมด รองลงมาคือ แบบเรียนสัมผัสภาษาจีนที่มีภาษาไทยสอดแทรกอยู่ในแบบเรียน นอกจากสื่อที่เป็นตำราเรียนยังมีสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือการทำกิจกรรมในชั้นเรียนภาษาจีน ได้ อาทิ พจนานุกรมจีน หนังสือพิมพ์จีน หนังสืออ่านนอกเวลาแผ่นพับ และนิตยสารจีน เป็นต้น

(2) สื่อเทคโนโลยี

สื่อเทคโนโลยีส่วนใหญ่เป็นการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น การใช้โปรแกรมนำเสนองานเป็นสื่อหลักในการใส่นี้อาหาที่ต้องการจะสอนและสอดแทรก Animation กับ สีสันต่าง ๆ ลงไปในประเด็นที่ครูต้องการเน้นให้ผู้เรียนจำ นอกจากนี้ยังมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ครูสามารถใช้ควบคู่กันได้ อาทิ วัสดุทัศนที่เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนการสอน แผ่นเสียงภาษาจีน แผ่นเพลงจีน เป็นต้น รวมถึงสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วหรือจัดหามาใช้ประกอบการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับตนเอง อาทิ โทรศัพท์สมาร์ตโฟน Talking-Dict ครูผู้สอนสามารถนำสื่อส่วนตัวเหล่านี้ของผู้เรียนมาใช้เป็นตัวช่วยในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนของผู้เรียนให้เกิดประโยชน์ได้เช่นกัน

(3) สื่อวัสดุ/อุปกรณ์

สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ หมายถึง สื่อที่เป็นวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ครูผู้สอนนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาจีน อาทิ บัตรภาพที่สื่อความหมายของคำศัพท์ บัตรคำศัพท์ที่ใช้ในการสอนและ ทบทวนคำศัพท์ภาษาจีน ใบงาน/แบบจดบันทึกกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติในชั้นเรียน อาจเป็นอุปกรณ์ที่นำมาปรับใช้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น เช่น การใช้นาฬิกาจับเวลาการอ่านออกเสียงของผู้เรียน เป็นต้น รวมถึงสื่อวัสดุ/อุปกรณ์เฉพาะที่ครูจะต้องจัดหาในการเรียนการสอนวัฒนธรรม/ ศิลปะจีน เช่น พู่กันจีน เข็มกลัดจีน กระดาษจีน เครื่องปรุงที่ใช้ในการประกอบอาหารจีน เป็นต้น

(4) สื่อบุคคล/ท้องถิ่น

สื่อบุคคล/ท้องถิ่นที่ครูผู้สอนเลือกมาใช้ควรเป็นบุคคลที่ใกล้ตัวที่มีอยู่แล้ว เช่น การให้ครูชาวจีนที่สอนประจำอยู่ในสถานศึกษาช่วยอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน การประดิษฐ์งานศิลปะจีนต่าง ๆ การออกเสียงภาษาจีน เป็นต้น หรืออาจเลือกใช้บุคคลในสังคมที่ผู้เรียนรู้จักและกำลังให้ความสนใจมาเป็นสื่อหลักในการฝึกผู้เรียนพูดคุยเรื่องราวต่าง ๆ เป็นภาษาจีน นอกจากนี้ครูผู้สอนควรนำสื่อท้องถิ่น แหล่งชุมชนและสถานที่บริเวณรอบสถานศึกษามาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน อาทิ การฝึกให้ผู้เรียนบรรยายสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจเป็นภาษาจีน ให้ผู้เรียนสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวจีนที่มาเที่ยวในแหล่งชุมชนรอบ ๆ สถานศึกษา เป็นต้น

2.2 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้

(1) การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมตามระดับชั้นและวัยของผู้เรียน

การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมตามระดับชั้นและวัยของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องเลือกสื่อที่มีความน่าสนใจและดึงดูดผู้เรียนได้ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน สื่อที่เลือกมาใช้นั้น จะต้องสามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เข้าใจเนื้อหาภาษาจีนที่ครูกำลังสอนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(2) การเลือกใช้สื่อที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การเลือกใช้สื่อที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หมายถึง การสำรวจสื่อในสถานศึกษา/ชั้นเรียน หรือสื่อต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาจีน อาทิ การแข่งขันเปิดพจนานุกรมจีน การคัดเลือกข้อความที่น่าสนใจจากนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์จีน การใช้แอปพลิเคชันต่างๆ ในโทรศัพท์สมาร์ทโฟนส่วนตัวของผู้เรียน เช่น พจนานุกรมจีนออนไลน์ การส่งภาระงานผ่านแอปพลิเคชัน เป็นต้น

(3) การจัดทำ/จัดหาสื่อใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

สอน

นอกจากครูผู้สอนจะเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และใช้สื่อที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด ครูผู้สอนควรจัดหา/จัดทำสื่อภาษาจีนใหม่ ๆ ที่น่าสนใจมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดผู้เรียนและเป็นการปรับให้เข้ากับยุคสมัย ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัด บริบทแวดล้อมของห้องเรียนและผู้เรียนในการจัดทำหรือจัดหาสื่อใหม่มาใช้ ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอสื่อที่อยากจะใช้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและผลิตสื่อการสอนร่วมกันกับครู

3. ด้านการวัดและประเมินผล UNIVERSITY

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาจีนแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ 1) การวัดประเมินผลแบบเป็นทางการ และ 2) การวัดประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การวัดประเมินผลแบบเป็นทางการ

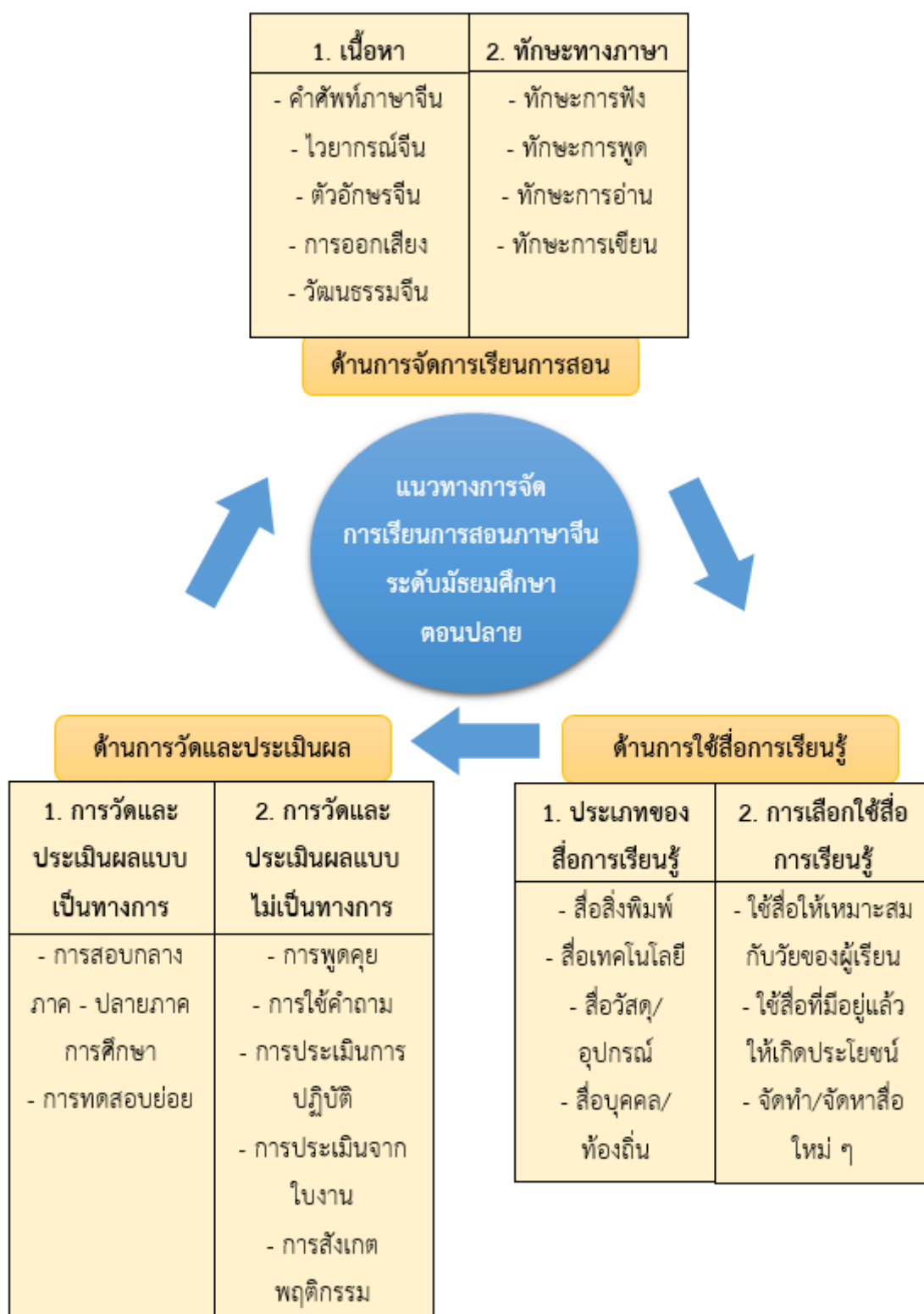
การวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ เป็นการวัดผลโดยวิธีการสอบผู้เรียน ได้แก่ การสอบกลางภาคและปลายภาคการศึกษา การทดสอบย่อยเก็บคะแนน เช่น การสอบฟัง-พูด-อ่าน-เขียน เพื่อนำผลการประเมินที่ได้จากการวัดดังกล่าวมาตัดสินเป็นคะแนนรวม ตัดเกรดเฉลี่ย และเป็นหลักฐานในการเลื่อนผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นตามข้อกำหนดของสถานศึกษาและหน่วยงานที่สังกัด รวมไปถึงการใช้เกรดเฉลี่ยในแผนการเรียนภาษาจีนเพื่อยื่นเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3.2 การวัดประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ

การวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ เป็นการวัดผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนกำหนดขึ้น อาทิ การใช้คำถาม การพูดคุย การประเมินการปฏิบัติ การประเมินจากใบงาน การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน เป็นต้น และนำผลประเมินที่ได้มาเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาจีนของผู้เรียน เพื่อจะสามารถปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ นอกจากนี้ครูผู้สอนสามารถใช้ผลการประเมินแบบไม่เป็นทางการนี้มาปรับเปลี่ยน/คิดค้นวิธีการสอนใหม่ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และผลการประเมินยังสามารถบอกความถนัดเฉพาะของผู้เรียนในวิชาภาษาจีนได้ เพื่อครูจะสามารถส่งเสริมผู้เรียนให้เหมาะสมตามความถนัด เช่น การนำไปผู้เรียนที่มีทักษะการพูดภาษาจีนที่ดีมาฝึกซ้อมเพื่อแข่งพูดสุนทรพจน์จีน เป็นต้น

จากผลการสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
สรุปได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเล่มนี้มีระเบียบงานวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) และเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ประชากรที่ศึกษาคือ ครูไทยที่สอนในแผนการเรียนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 93 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 47 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 51 2) เกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเพื่อคัดเลือกครูต้นแบบ โดยคัดเลือกครูต้นแบบที่มีคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ใน 3 ด้านคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล และ 3) แบบสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครูต้นแบบ จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน 3 ด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่าครูทุกคนมีการจัดทำแผนการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนไม่ว่าจะเป็นการปรับแผนเดิมที่มีอยู่แล้วใหม่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน และการจัดทำแผนการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่ให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน โดยการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนนั้นครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.7) ได้สอดแทรกวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาลงในเนื้อหาบทเรียนภาษาจีนที่ใช้สอนเป็นประจำ มีการเลือกใช้วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 76.5) มากกว่านั้นครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.9) สามารถระบุปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนและอธิบายวิธีการแก้ไขปัญหานั้นที่สอดคล้องกับปัญหาและสามารถทำได้จริง

2. ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้พบว่าครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.4) ที่สอนภาษาจีนในแผนการเรียนจีนระดับม.ปลาย เลือกใช้ตำรา/แบบเรียนภาษาจีนสำเร็จรูป คือ แบบเรียน 汉语教程 และจัดทำตำรา/เอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองในเนื้อหาที่ต้องการสอนเพิ่มให้กับผู้เรียน ครูกว่าร้อยละ 61 เท่านั้นที่มีการใช้สื่อประเภทอื่นนอกเหนือจากตำราเรียนสำเร็จรูปที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนปกติ นอกจากนี้พบว่าครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.3) ระบุว่าตนมีปัญหาในการใช้สื่อการเรียนรู้วิชาภาษาจีนอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผลครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89) ประเมินว่าตนเองไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกใช้วิธีและเครื่องมือวัดผลในวิชาภาษาจีน และสามารถยกตัวอย่างการใช้วิธีและเครื่องมือวัดผลที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าครูจำนวนกว่าครึ่ง (ร้อยละ 50.9) ไม่ได้นำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการคัดเลือกครูต้นแบบ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 47 ฉบับ ใช้เกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถามคัดเลือกครูต้นแบบ ครูต้นแบบที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกจำนวน 2 ท่าน มีรายละเอียดดังนี้

ครูหนึ่ง เพศชาย อายุ 25 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวัฒนธรรมจีนศึกษา โรงเรียนที่สอนมีขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เดือน เคยสอบ HSK ผ่านระดับ 6 และเคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับภาษาจีนในโครงการต่างๆ ครูประจำชั้นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลป์ - ภาษาจีน รับผิดชอบวิชาภาษาจีนพื้นฐานสอนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกระดับชั้น อายุการทำงาน 1 ปี 6

ครูสอง เพศหญิง อายุ 26 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ โรงเรียนที่สอนมีขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สอนวิชาภาษาจีนพื้นฐานและภาษาจีนทั่วไป อายุการทำงาน 1 ปี 5 เดือน เคยสอบ HSK ผ่านระดับ 5 และเคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับภาษาจีนในโครงการต่างๆ ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนภาษาจีน รับผิดชอบสอนภาษาจีนทั่วไประดับมัธยมศึกษาตอนต้น และภาษาจีนพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยได้สรุปแบบบรรยายความมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1 เนื้อหา

(1) คำศัพท์ภาษาจีน

จุดประสงค์ในการสอนคำศัพท์ภาษาจีนมี 2 ประการ คือ 1) ผู้เรียนสามารถจดจำรูปลักษณะของคำศัพท์และแปลความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนที่เรียนได้ เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาสัญลักษณ์และมีตัวอักษรจีนที่ผสมกันเกิดเป็นคำใหม่ ๆ จำนวนมาก อาศัยการคิดคำศัพท์เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ และการให้ผู้เรียนได้ค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ในบทเรียนด้วยตนเอง จัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่ส่งเสริมการจำคำศัพท์ภาษาจีน และ 2) ผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์ภาษาจีนที่เรียนมาใช้ในการแต่งประโยคได้ถูกต้อง การสอนคำศัพท์ภาษาจีนครูผู้สอนจะต้องสร้างโอกาสและบรรยากาศในชั้นเรียนที่ผู้เรียนสามารถพบเห็นคำศัพท์ภาษาจีนบ่อย ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนคุ้นชินกับคำศัพท์ สามารถจดจำบอกความหมายของคำศัพท์ และนำคำศัพท์ใช้แต่งประโยคเพื่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

(2) ไวยากรณ์จีน

ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ไวยากรณ์มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อาจใช้เทคนิคการสุ่มผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้ฝึกแต่งประโยค เป็นเทคนิคที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว ครูผู้สอนควรสลับใช้วิธีการจับกลุ่มผู้เรียนแบบคละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) เป็นการฝึกให้เด็กเก่งช่วยเพื่อนและให้เด็กกลางและเด็กอ่อนดูเด็กเก่งเป็นแบบอย่างขณะทำกิจกรรม กิจกรรมที่ครูเลือกมานั้นนั้นควรให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ไวยากรณ์ในรูปประโยค ในระหว่างการทำกิจกรรมหากครูผู้สอนพบว่าผู้เรียน

มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ครูผู้สอนควรทำการแก้ไข อธิบายระหว่าง/หลังการทำกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนจดจำและใช้ไวยากรณ์จีนในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

(3) ตัวอักษรจีน

การสอนตัวอักษรจีนมีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ 1) ผู้เรียนสามารถเขียนลำดับขีดพื้นฐานของตัวอักษรจีนได้ถูกต้อง ครูผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนมีเข้าใจในการเขียนลำดับก่อนหลังที่ถูกต้องตั้งแต่ผู้เรียนเริ่มต้นเรียนภาษาจีนซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการต่อยอดการเขียนตัวอักษรจีนที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เทคนิคให้ผู้เรียนจำเป็นประโยชน์ ๆ ว่า เขียนจาก “บนลงล่างและซ้ายไปขวา” อาศัยการฝึกฝนผ่านการมองและเขียนตามลำดับขีด และ 2) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาและความหมายของตัวอักษรจีนพื้นฐาน ตัวอักษรจีนมีวิวัฒนาการมาจากรูปภาพ ดังนั้นครูผู้สอนควรใช้ภาพเหมือนที่สื่อถึงตัวอักษรจีนที่สอนช่วยในการอธิบายประกอบให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับวิวัฒนาการและความหมายของตัวอักษรจีนดังกล่าว เน้นตัวอักษรจีนที่เป็นพื้นฐานเพื่อสะสมคลังตัวอักษรจีนพื้นฐานให้กับผู้เรียนก่อนและค่อยเพิ่มเติมตัวอักษรอื่น ๆ ที่ซับซ้อนมากขึ้น

(4) การออกเสียง

ครูผู้สอนควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับสัทศาสตร์การออกเสียงภาษาจีน เพราะแต่ละพยัญชนะและสระจะให้รูปปากที่แตกต่างกันเมื่อออกเสียง การฝึกการออกเสียงภาษาจีนครูผู้สอนชาวไทยจำเป็นต้องให้ผู้เรียนฟังเสียงของเจ้าของภาษาเป็นหลัก นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องหมั่นฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงตาม คอยสังเกตคำที่ผู้เรียนออกเสียงผิดบ่อยหรือยังออกเสียงไม่ถูกต้องและทำการแก้ไขทันทีเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจนและหลีกเลี่ยงความสับสนในการออกเสียงตัวอักษรภาษาจีนบางตัวที่มีเสียงคล้ายคลึงกันมาก

(5) วัฒนธรรมจีน

ครูผู้สอนมีหน้าที่ที่จะทำความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนที่สอดแทรกอยู่ในบทเรียน สามารถอธิบายเปรียบเทียบในจุดเหมือนและจุดต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมเจ้าของภาษาให้กับผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง การเรียนการสอนวัฒนธรรมผ่านการลงมือปฏิบัติจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในภาษาจีนลึกซึ้งยิ่งขึ้น อาทิ การประดิษฐ์งานศิลปะจีน อีกทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนและประเทศจีนยังมีความสำคัญต่อการสอบความถนัดทางด้านวิชาชีพและวิชาการ (PAT) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้ครูผู้สอนควรจัดบรรยากาศชั้นเรียนให้มีความเป็นจีน อาทิ การใช้ภาษาจีนเป็นภาษาหลักของการสื่อสารในชั้นเรียน การจัดตกแต่งห้องให้มีกลิ่นอายความเป็นจีน

1.2 ทักษะทางภาษา (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน)

(1) ทักษะการฟัง

ครูผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนฟังและสามารถจับใจความสำคัญหรือแปลความหมายของสิ่งที่ฟังได้ถูกต้อง วิธีการพื้นฐานทั่วไปที่สามารถใช้ได้ คือ การพูดสื่อสารเป็นภาษาจีนกับผู้เรียนตลอดคาบ หลีกเลี่ยงการพูดภาษาไทย (ครูผู้สอนสามารถใช้ภาษาไทยช่วยอธิบายได้สำหรับเนื้อหาส่วนที่มีความสำคัญแต่ยากต่อการอธิบายเป็นภาษาจีน) เป็นต้น ดังนั้นครูผู้สอนควรออกเสียงภาษาจีนให้ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ และให้ผู้เรียนฝึกฟังเสียง/สำเนียงเจ้าของภาษากับครูชาวจีนหรือสื่อต่าง ๆ

(2) ทักษะการพูด

การฝึกทักษะการพูดในชั้นเรียนนั้นมักจะควบคู่กับการฝึกทักษะการฟังของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารโต้ตอบระหว่างครูและนักเรียนเป็นภาษาจีน การตอบคำถามเป็นภาษาจีน การบอกความต้องการหรือความคิดของตนเองเป็นภาษาจีน การฝึกให้พูดเรียนพูดอภิปรายกิจกรรมเดี่ยว/กลุ่มเป็นภาษาจีน การให้ผู้เรียนปฏิบัติภาระงานนอกชั้นเรียนที่ต้องใช้ทักษะการพูดภาษาจีน เช่น การสร้างวีดิทัศน์สอนทำอาหารจีน เป็นต้น

(3) ทักษะการอ่าน

การฝึกทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนมักเป็นการอ่านในใจและให้ผู้เรียนแปลความหมายของข้อความที่อ่านผ่านทางกรพูดหรือเขียนอธิบาย ให้ผู้เรียนเตรียมตนเองด้วยการฝึกอ่านคำศัพท์และบทเรียนพร้อมแปลความหมายมาก่อน และครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แปลบทเรียน แก้อธิบายและช่วยปรับสิ่งที่ผู้เรียนแปลให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ครูผู้สอนควรคัดเลือกบทความจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่น่าสนใจ มีความยาวที่เหมาะสมและเนื้อหาบทความไม่ยากจนเกินไปอาจมีคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ผู้เรียนรู้จักเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านและจับใจความได้และได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ควบคู่กันไป

(4) ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนภาษาจีนเป็นทักษะที่ใช้เวลาค่อนข้างมากในการเรียนการสอน ดังนั้นการฝึกทักษะการเขียนให้กับผู้เรียนในชั้นเรียนภาษาจีนจะเป็นการให้ผู้เรียนฝึกตอบคำถามผ่านการเขียนอธิบายประโยคสั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน เป็นต้น ด้วยข้อจำกัดเหล่านี้ครูผู้สอนมอบหมายภาระงานนอกชั้นเรียนเพิ่มเติมให้ผู้เรียน อาทิ การเขียนเรียงความภาษาจีน การเขียนบันทึกประจำวัน เป็นต้น ครูผู้สอนจะต้องนำภาระงานเขียนที่มอบหมายให้ผู้เรียนนั้นมาทำการตรวจสอบและแก้ไขในเรื่องคำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปประโยคให้มีความถูกต้องชัดเจนสมบูรณ์

2. ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

2.1 ประเภทของสื่อการเรียนรู้

(1) สื่อสิ่งพิมพ์

แบบเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อพื้นฐานที่ใช้ในการสอนเนื้อหาภาษาจีนต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ครูผู้สอนควรเลือกแบบเรียนที่ผลิตจากสถาบันที่มีชื่อเสียงและเชื่อถือได้ เนื้อหาภายในมีความถูกต้องและครบถ้วนเพียงพอสำหรับผู้เรียน และการจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาจีน ได้ อาทิ พจนานุกรมจีน หนังสือพิมพ์จีน หนังสืออ่านนอกเวลาแผ่นพับ และนิตยสารจีน เป็นต้น

(2) สื่อเทคโนโลยี

โปรแกรมนำเสนองานเป็นสื่อหลักที่นิยมใช้ การใส่เนื้อหาที่ต้องการจะสอนและสอดแทรก Animation กับสีสันท่าง ๆ ลงไปให้น่าสนใจ วิดีทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน แผ่นเสียง ภาษาจีน แผ่นเพลงจีน เป็นต้น รวมถึงสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วหรือจัดหามาใช้ ประกอบการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับตนเอง อาทิ โทรศัพท์สมาร์ทโฟน Talking-Dict ครูผู้สอนสามารถนำสื่อส่วนตัวของผู้เรียนมาใช้ในการปฏิบัติการกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนให้เกิดประโยชน์ได้

(3) สื่อวัสดุ/อุปกรณ์

สื่อที่เป็นวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ครูผู้สอนนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาจีน อาทิ บัตรภาพที่สื่อความหมายของคำศัพท์ บัตรคำศัพท์ ใบงาน/แบบจดบันทึกกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติในชั้นเรียน อาจเป็นอุปกรณ์อื่น ๆ ที่นำมาปรับใช้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น สื่อวัสดุ/อุปกรณ์เฉพาะที่ครูจะต้องจัดหาในการเรียนการสอนวัฒนธรรม/ศิลปะจีน เช่น พู่กันจีน เข็มนกกระดาษจีน เป็นต้น

(4) สื่อบุคคล/ท้องถิ่น

สื่อบุคคล/ท้องถิ่นที่ครูผู้สอนเลือกมาใช้ควรเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดที่มีอยู่ครูชาวจีน หรือบุคคลในสังคมที่ผู้เรียนรู้จักและกำลังให้ความสนใจมา นอกจากนี้ครูผู้สอนควรนำสื่อท้องถิ่น แหล่งชุมชนและสถานที่บริเวณรอบสถานศึกษามาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน อาทิ การฝึกให้ผู้เรียนบรรยายสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจเป็นภาษาจีน เป็นต้น

2.2 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้

(1) การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมตามระดับชั้นและวัยของผู้เรียน

การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมตามระดับชั้นและวัยของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องเลือกสื่อที่มีความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียนน่าสนใจและดึงดูดผู้เรียนได้ สื่อที่เลือกมานั้นจะต้องสามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เข้าใจเนื้อหาภาษาจีนที่ครูกำลังสอนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(2) การเลือกใช้สื่อที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การสำรวจสื่อในสถานศึกษา/ชั้นเรียน หรือสื่อต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาจีน อาทิ การแข่งขันเปิดพจนานุกรมจีน การคัดเลือกข้อความที่น่าสนใจจากนิตยสารจีน การใช้แอปพลิเคชันต่างๆ ในโทรศัพท์มือถือส่วนบุคคลของผู้เรียน เช่น พจนานุกรมจีนออนไลน์ การส่งภาระงานผ่านแอปพลิเคชัน เป็นต้น

(3) การจัดทำ/จัดหาสื่อใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

สอน

ครูผู้สอนควรจัดหา/จัดทำสื่อภาษาจีนใหม่ ๆ ที่น่าสนใจมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดผู้เรียนและเป็นการปรับให้เข้ากับยุคสมัย ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดบริบทแวดล้อมของห้องเรียนและผู้เรียนในการจัดทำหรือจัดหาสื่อใหม่มาใช้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอสื่อที่อยากจะใช้ และมีส่วนในการออกแบบและผลิตสื่อการสอนร่วมกันกับครู

3. ด้านการวัดและประเมินผล

3.1 การวัดประเมินผลแบบเป็นทางการ

การวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ เป็นการวัดผลโดยวิธีการสอบผู้เรียน ได้แก่ การสอบกลางภาคและปลายภาคการศึกษา การทดสอบย่อยเก็บคะแนน เพื่อนำผลการประเมินที่ได้จากการวัดดังกล่าวมาตัดสินเป็นเกรดเฉลี่ย และเป็นหลักฐานในการเลื่อนผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นตามข้อกำหนดของสถานศึกษาและหน่วยงานที่สังกัด รวมไปถึงการใช้เกรดเฉลี่ยในแผนการเรียนภาษาจีนเพื่อยื่นเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3.2 การวัดประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ

การวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ เป็นการวัดผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนกำหนดขึ้น และนำผลประเมินที่ได้มาเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาจีนของผู้เรียน เพื่อจะสามารถปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ นอกจากนี้ครูผู้สอนสามารถใช้ผลการประเมินแบบไม่เป็นทางการนี้มาปรับเปลี่ยน/คิดค้นวิธีการสอน

ใหม่ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และผลการประเมินยังสามารถบอกความถนัดเฉพาะของผู้เรียนในวิชาภาษาจีนได้ เพื่อครูจะสามารถส่งเสริมผู้เรียนให้เหมาะสมตามความถนัด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยสรุปประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ด้านการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ครูทุกคน (ร้อยละ 100.0) มีการจัดทำแผนการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ในการนำแผนการเรียนการสอนเดิมที่มีอยู่แล้วมาปรับใช้และการจัดทำแผนการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ให้มีความทันสมัยกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2542) ที่กำหนดให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอน เพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน และยังพบว่าครูกว่าร้อยละ 78.7 ได้สอดแทรกวัฒนธรรมเจ้าของภาษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Teresa and Kathryn (2014) ที่เสนอว่า ครูสอนภาษาจีนควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมจีน และจะต้องอธิบายถึงความสวยงามและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนจะสามารถชื่นชมและตระหนักถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้ ในด้านวิธีการสอนพบว่า ครูร้อยละ 76.5 ใช้วิธี/รูปแบบ/เทคนิคการสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน สอดคล้องกับ Feng Juan (2010) ที่ได้เสนอว่าวิธีการสอนภาษาจีนนั้นมีหลายวิธี ครูผู้สอนควรเลือกใช้วิธีต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบทของผู้เรียน

ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า ครูไทยที่สอนภาษาจีนในแผนการเรียนจีนระดับม.ปลายส่วนใหญ่ร้อยละ 90.4 เลือกใช้แบบเรียนภาษาจีนสำเร็จรูป คือ แบบเรียน 汉语教程 ควบคู่กับการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองในเนื้อหาที่ต้องการสอนเพิ่มให้กับผู้เรียน ตรงกับผลรายงานการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย มัธยมศึกษา (รณพล มาสันติสุข, 2551) พบว่า แบบเรียนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโรงเรียนแต่ละประเภท คือ แบบเรียนชุดฮั่นอวี๋เจี๋ยเฉิง (《汉语教程》) ซึ่งแต่งและผลิตโดยมหาวิทยาลัยภาษาปักกิ่ง แต่ทว่าครูกว่าร้อยละ ไม่มีการนำสื่อประเภทอื่น ๆ มาใช้เพิ่มเติมในการเรียนการสอนภาษาจีน แต่ใช้เพียงตำราเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อการเรียนการสอนภาษาจีนเท่านั้น โดยครูส่วนใหญ่ยังระบุนอกจากการใช้สื่อการเรียนรู้อื่นๆ วิชาภาษาจีนมีปัญหาอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย (ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข, 2559) พบว่า การจัดการเรียนการ

สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา มีความขาดแคลนด้านงบประมาณในการสร้างห้องปฏิบัติการทางภาษาที่ทันสมัย สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ สื่อการเรียนการสอนขาดความหลากหลายไม่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน เป็นต้น

ด้านการวัดและประเมินผล แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2542) หมวด 3 ที่ระบุว่า ข้อ 1 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน และ ข้อ 2 ให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่ร้อยละ 89 มีการเลือกใช้วิธี/เครื่องมือวัดผลที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา ข้อ 1 แต่ไม่สอดคล้องใน ข้อ 2 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ครูจำนวนกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.9) ไม่ได้นำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ครอบคลุมด้านเนื้อหา ทักษะทางภาษา การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาจีนนั้นไม่ใช่การจัดกิจกรรมทั่วไปเพื่อความสนุกสนานของผู้เรียนเท่านั้น แต่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้เนื้อหาภาษาจีนและฝึกทักษะทางภาษาควบคู่กันไปด้วย เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาที่ยากด้วยจำนวนคำศัพท์ที่มากและรูปลักษณะที่ซับซ้อนของตัวอักษร ไวยากรณ์ รวมถึงวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่แตกต่างจากไทย (Feng Juan, 2010) ดังนั้นกิจกรรมที่ครูผู้สอนจะเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนจะต้องเป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านเนื้อหา ทักษะทางภาษา มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และสามารถวัดและประเมินความเข้าใจของผู้เรียนผ่านกิจกรรมดังกล่าวที่จัดขึ้นได้ (Zhang, 2011) ตัวอย่างกิจกรรม เช่น กิจกรรมการสอนไวยากรณ์ เริ่มต้นจากครูยกตัวอย่างประโยคภาษาจีนจำนวนมากที่สื่อถึงไวยากรณ์ที่จะสอน เมื่อผู้เรียนสามารถจับประเด็นเกี่ยวกับไวยากรณ์ใหม่ได้ ครูจึงสุ่มผู้เรียนให้แต่งประโยคเป็นรายบุคคล จากนั้นเข้าสู่กิจกรรม โดยให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มและส่งตัวแทนมาครูรูปภาพที่ครู ให้ตัวแทนกลับไปอธิบายกับเพื่อนเป็นภาษาจีนโดยใช้ไวยากรณ์นั้น จากนั้นให้ทุกกลุ่มออกมาแนะนำประโยคที่ตนเองแต่งหน้าชั้นเรียน โดยมีครูกับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ช่วยแก้ไขในจุดที่ยังไม่ถูกต้อง หรือ การสอนคำศัพท์จีนผ่านวิดีโอ/บัตรคำศัพท์ และให้ผู้เรียนได้สังเกตตัวอักษรจีนที่เป็นส่วนประกอบในคำศัพท์นั้น จากนั้นฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์และให้ผู้เรียนฟังการออกเสียงแบบเจ้าของภาษาผ่านเทปเสียง ให้

ผู้เรียนฝึกใช้คำศัพท์และไวยากรณ์แต่งเป็นประโยคผ่านการเขียน และการฟัง-พูดตอบโต้กับครูผู้สอน เป็นต้น จากตัวอย่างกิจกรรมในข้างต้นจะเห็นได้ว่า การนำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครอบคลุมมาใช้ในชั้นเรียนเป็นการช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนภาษาจีนได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้บรรยากาศในการเรียนที่สนุกสนานและน่าสนใจ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาผ่านและเรียนรู้เนื้อหาที่ครูสอดแทรกกิจกรรมและสื่อต่าง ๆ ที่ดึงดูดผู้เรียน และครูผู้สอนยังสามารถประเมินความเข้าใจของผู้เรียนผ่านผลของการทำกิจกรรม สามารถแนะนำจุดบกพร่องและแก้ไขความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องได้ทันทีขณะ/หลังการทำกิจกรรม

2. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมชั้นเรียนที่เป็นจีน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของชั้นเรียนให้มีความเป็นจีน ไม่ใช่เพียงแค่การจัดตกแต่งห้องให้มีกลิ่นอายความเป็นจีน อาทิ การจัดบอร์ดให้ความรู้ภาษาจีน การตกแต่งผนังด้วยลายตัวอักษรจีน การห้อยโคมไฟ การใช้สีแดงและสีทองในการตกแต่ง เท่านั้น แต่ยังหมายถึงการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารเป็นภาษาหลักตลอดทั้งคาบที่มีกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการ จัดบรรยากาศชั้นเรียนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจีนผ่านทุกประสาทสัมผัสของร่างกาย เช่น การมองเห็นสื่อและบรรยากาศที่เป็นจีน การฟังเสียงภาษาจีนจากครูและเสียงเจ้าของภาษา การสัมผัสผ่านการประดิษฐ์งานศิลปะจีนต่าง ๆ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jang (2009) Jin Jie Ming (2010) และ Zhu (2010) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนควรเรียนรู้ภาษาจีนผ่านประสาทสัมผัสต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การเรียนรู้ภาษาจีนควบคู่กับสภาพแวดล้อมที่เป็นจีนและวัฒนธรรมเจ้าของภาษานั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้อย่างลึกซึ้ง รู้สึกใกล้ชิดกับภาษาจีนและมีมุมมองที่ดีต่อภาษาจีนว่าเป็นภาษาที่สามารถเรียนรู้ได้ไม่ยากจนเกินไป

3. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และการวัดและประเมินผลที่สำคัญ
ครบทุกด้านของเนื้อหาและทักษะทางภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนประกอบด้วยเนื้อหา คือ คำศัพท์ ไวยากรณ์ ตัวอักษรจีน การออกเสียง และวัฒนธรรม รวมถึงทักษะทางภาษา (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) ที่ครูผู้สอนจะต้องฝึกฝนให้กับผู้เรียนในวิชาภาษาจีน แต่จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนของครูต้นแบบ พบว่า เวลาส่วนใหญ่ในหนึ่งคาบที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นจะเน้นไปทางการสอนคำศัพท์และไวยากรณ์จีนเป็นส่วนใหญ่ และให้ความสำคัญเนื้อหาในประเด็นอื่น ๆ และทักษะทางภาษาลดหล่นลงมา ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเนื้อหาทุกส่วนมีความสำคัญ ครูผู้สอนจึงควรแบ่งสัดส่วนเวลาในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาต่าง ๆ และการฝึกทักษะทางภาษาให้อยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจีนที่มีเนื้อหาครบทุกด้านและพัฒนาทุกทักษะทางภาษา สอดคล้องกับยิวดี ธิธรราดล (2553) และ Jiang (2008 อ้างถึงใน นรินทชัย ษะริฎวัฒน์, 2555) ที่เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนว่า ครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาในวิชาภาษาจีน

ประกอบกับการฝึกทักษะทางภาษา (ความสามารถทางด้านการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) ให้กับผู้เรียน เช่นเดียวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาจีนที่เน้นการวัดและประเมินผลความจำ และการนำคำศัพท์และไวยากรณ์จีนไปใช้เป็นส่วนใหญ่ สาเหตุข้างต้นอาจเป็นผลมาจากการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่การสอบวัดความถนัดทางด้านวิชาชีพและวิชาการ (PAT) และการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ที่จะต้องยื่นผลคะแนนเพื่อเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ขั้นตอนที่ 1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ของผู้วิจัยที่พบว่า ครูส่วนใหญ่ลงความเห็นว่าการสอบ PAT มีความยากเกินไป ด้วยปัจจัยเหล่านี้รวมกันอาจเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้ครูผู้สอนจะต้องเน้นสอนคำศัพท์และไวยากรณ์จีนที่เป็นความรู้สำคัญสำหรับการสอบให้กับผู้เรียนมากกว่าการเรียนการสอนเนื้อหาอื่น ๆ คือ การออกเสียง ตัวอักษรจีน วัฒนธรรม หรือทักษะทางภาษา เพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การสอบแข่งขันในอนาคต

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. เนื่องจากครูต้นแบบที่เป็นตัวแทนของครูไทยที่สอนภาษาจีนที่ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนนั้นเป็นครูต้นแบบที่ได้มาจากครูทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 51 ของประชากรทั้งหมดเท่านั้น ผลการวิจัยจึงไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้

2. แม้ว่าการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับครูต้นแบบ แต่จำนวนของครูต้นแบบที่ทำการเก็บข้อมูลเพียง 2 ท่าน ดังนั้นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ผู้วิจัยนำเสนออาจไม่เป็นตัวแทนของข้อมูลที่ชัดเจนเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูสอนภาษาจีน

- ครูผู้สอนภาษาจีนควรศึกษา/ตรวจสอบบทเรียนที่ใช้ว่ามีเนื้อหาวิชาภาษาจีนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนให้ครบและครอบคลุมทั้งเนื้อหา ได้แก่ คำศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์จีน ตัวอักษรจีน การออกเสียง และวัฒนธรรมจีน และการฝึกทักษะทางภาษา

- ครูผู้สอนควรนำสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่มาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดความสนใจผู้เรียน

- ครูผู้สอนควรเลือกใช้สื่อที่มีเพียงพอสู่ผู้เรียนทุกคน อาจใช้วิธีจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเพื่อการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ/ประดิษฐ์สื่อการเรียนรู้อาเซียน นับเป็นการผ่อนคลายของครูในการผลิตสื่อและเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาจีนให้กับผู้เรียน

- ครูควรให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนการสอน เพื่อวัดความก้าวหน้าและดูพัฒนาการทางภาษาจีนของผู้เรียน นำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงการสอนของครูผู้สอนและนำมาซ่อมเสริม/พัฒนาผู้เรียนให้ถูกประเด็น

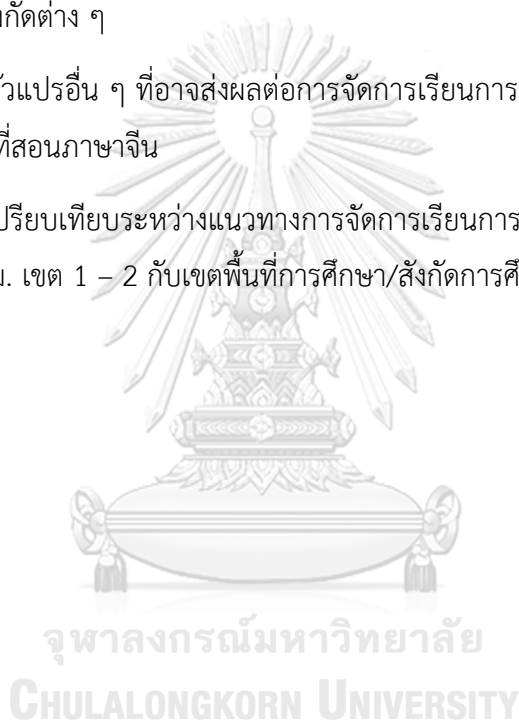
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากผู้เชี่ยวชาญ บุคคลและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีน

- ควรศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรสถานศึกษา ในแผนการเรียนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดต่าง ๆ

- ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครูไทยที่สอนภาษาจีน

- ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัด สพม. เขต 1 – 2 กับเขตพื้นที่การศึกษา/สังกัดการศึกษาอื่น ๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาอังกฤษ

- Allan C.O. et al (2013). *Curriculum Foundations, Principle, and Issues*. United State of America, Pearson Education, Inc.
- Briggs L.J. (1968). *A procedure for the design of multimedia instruction (In instructional technology: a book teaching)*. New York, Holt, Rhinehart and Winston.
- Edgar Dale (1969). *Audio-Visual Methods in Teaching*. New York, Holt, Rhinehart and Winston.
- Feng Juan. (2010). *Dui han gaozhong Hanyuke jiaoxue fangfa*. Shanxi, Yanan, Yan'an daxue wenxueyuan.
- Flora M.W. (1997). *The Selection and Integration of Instructional Media for The Teaching of History*. South African, Faculty of Education, the Potchefstroom University College.
- Hong W.C. (2011). *A Chinese beginning teacher's professional identity transformation: An auto-ethnographic study*, College of Arts, University of Western Sydney A thesis submitted in fulfilment of the requirements for the degree of Master of Education (Honours).
- Janet Z.X. (2010). *Teaching and Learning Chinese as a Foreign Language*. Hongkong, Hongkong University Press.
- Jang Kyoung Song (2009). *An Overview of South Korea Primary School Chinese Language Teaching Method Research. Chinese Language Globalization Studies*, Beijing, China.
- Jiang J.W. (2008). *Magic moment: A Second Language Teacher's Zone of Professional Development*, College of Arts, University of Western Sydney. A thesis submitted in fulfilment of the requirements for the degree of Master of Education (Honours).

- Jin Jie Ming. (2010). "Duiwai Hanyu jiaoxue changyong kechang jiaoxuefa."
《Zhongwen daxi yuandi》 .
- Ma Xiao Ling. (2013). *Jiangou Xinjiang gao zhi yuan xiao yuke Hanyu jiaoxue pingjia tixi de shizheng yanjiu*. zizhiq putong gaoxiao renwen shehui kexue zhongdian yanjiu jidi. Xinjiang, Xingjiang shifan daxue
- Reiser R.A. and Gange R.M. (1983). *The selection and use of instructional media: for improved classroom teaching and for interactive, individualized instruction*. London, Kogan Page.
- Teresa T. and Kathryn B. (2014). *The teaching of Chinese in the UK*. UK, Alcantara Communications.
- Zhang Jie Ling. (2016). *Ren nu xing jiaoxuefa yu xinxi zn gaozhong hanyu jiaoxue*. Fujian, Xiemen, Xiemen daxue haiwai jiaoyu xueyuan.
- Zhang Zhijuan. (2011). *Implications for International Chinese Teaching from CLA Practice and Theory in Teaching Foreign Languages in American K - 12 Education*. Chinese Language Globalization Studies, Beijing, China.
- Zhu C. (2010). *Challenge of Teaching Chinese in Australian Schools: Lesson from Beginning Teacher Research*. Centre for Educational Research, Institute for Positive Psychology and Education, University of Western Sydney, Australia.

ภาษาไทย

- กรมการท่องเที่ยว (2559). *แผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์พัฒนาการท่องเที่ยวปี 2557 – 2560*. กรุงเทพมหานคร, กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กานดา พูนลาภทวี (2528). *การประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร, ภาควิชาครุศาสตร์ เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546). *ภาพอนาคตและคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์*. กรุงเทพมหานคร, ห้างหุ้นส่วน จำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- จตุภูมิ เขตจัตุรัส (2560). *วิธีการและเครื่องมือประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา.

- จารุกร จรดล ภารดี อนันต์นาวิ และเจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม (2558). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 3*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- จินตนา ไบกาชุย (2540). *การเขียนสื่อการเรียนการสอน*. ชมรมเด็ก, กรุงเทพมหานคร.
- ทิตนา แคมมณี (2560). *รวมบทความทางวิชาการ กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพโรงเรียน ครู หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นรินทร์ชัย ฮะภูริวัฒน์ (2555). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน.
- ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข (2559). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ภาพรวม*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร, กระทรวงศึกษาธิการ.
- ยุวดี ธีรธราดล (2553). *การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาจีนตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองและการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการพูดภาษาจีนของนักศึกษาปริญญาโทมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาหลักสูตรและการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
- รุ่งนภา โรจนไพฑูรย์ (2558). *กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนพานทอง จังหวัดชลบุรี*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและการเป็นผู้นำทางการศึกษา.
- ธมล มาสันติสุข (2551). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับชั้นประถม-มัธยมศึกษา*. ศูนย์จีนศึกษา สถาบัน เอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารินทร์ รัศมีพรหม (2531). *สื่อการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสอนร่วมสมัย*. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วัชรพล วิบูลย์ศรี (2557). *นวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์จีนศึกษา (2551). *ความร่วมมือไทย-จีน ด้านการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร, ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สังวร รัตตะโทก (2556). การออกแบบระบบการประเมินที่สมดุลในระบบการจัดการศึกษาอิง
มาตรฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., ปีที่6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม).
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ (2554). ความร่วมมือระหว่างไทย-จีน. กรุงเทพมหานคร, สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579.
กรุงเทพมหานคร, บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551. กรุงเทพมหานคร, สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงพิมพ์โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
ไทย.
- สุวรรณ เสียงหิรัญถาวร และคนอื่นๆ (2556). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่. กลุ่มวิชาภาษาไทยและภาค
ตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- หรี เหริน เหลียง (2555). โอกาสในการส่งเสริมการลงทุนของจีนในไทยอย่างยั่งยืน วิเคราะห์จากมิติ
วัฒนธรรม. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามโรงเรียนที่ตอบกลับแบบสอบถาม

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (สพม. เขต 1)

1. โรงเรียนสตรีวิทยา
2. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
3. โรงเรียนวัดบวรนิเวศ
4. โรงเรียนวัดราชบพิธ
5. โรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์
6. โรงเรียนราชวินิต มัธยม
7. โรงเรียนวัดสระเกษ
8. โรงเรียนสายปัญญา ในพระราชาธิปไตย
9. โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
10. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
11. โรงเรียนศิลาจารึกพัฒนา
12. โรงเรียนราชินีนาถสามเสนวิทยาลัย 2
13. โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ
14. โรงเรียนศึกษานารี
15. โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม
16. โรงเรียนวัดอินทาราม
17. โรงเรียนมัธยมวัดดาวคนอง
18. โรงเรียนมหารณพาราม
19. โรงเรียนชินอรสวิทยาลัย
20. โรงเรียนสตรีวัดระฆัง
21. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน

22. โรงเรียนวัดนวลนรดิศ
23. โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม
24. โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม
25. โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ
26. โรงเรียนที่ปังกวิทยาพัฒนา(ทวีวัฒนา)ในพระราชูปถัมภ์ฯ
27. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล
28. โรงเรียนวัดพุทธบูชา
29. โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (สพม. เขต 2)

1. โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย
3. โรงเรียนนนทรีวิทยา
4. โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม
5. โรงเรียนวัดสุทธิวาราม
6. โรงเรียนยานนาวาเวชวิทยาคม
7. โรงเรียนปทุมคงคา
8. โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
9. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน
10. โรงเรียนสตรีศรีอยุธยา
11. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
12. โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง
13. โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์)
14. โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา
15. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

16. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
17. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา
18. นวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วรชัยยุทธ   อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)
2. อาจารย์ ดร.ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์   อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาการสอนภาษาจีน ในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์
3. อาจารย์ ดร.นำโชค บุตรน้ำเพชร   หัวหน้าภาควิชาภาษาจีน อาจารย์สอนภาษาจีน
ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิต
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
4. อาจารย์สุวิมล เจียรนวนนท์   - คณะทำงานโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและ
คุณวุฒิวิชาชีพผู้สอนภาษาจีน
- คณะกรรมการบริหารสมาคมครูภาษาจีนแห่ง
ประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ
- อาจารย์สอนภาษาจีน โรงเรียนมาแตเดอี
5. อาจารย์วรรณิ์ หลักคำ   - คณะทำงานโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและ
คุณวุฒิวิชาชีพผู้สอนภาษาจีน
- หัวหน้าศูนย์ภาษาจีน โรงเรียนมีนประชา
วิทยา

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม

เกี่ยวกับแนวทางจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่ง จะทำการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง หรือถูกต้องเพียงใด

+1 = แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม

0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

ข้อ	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	
ด้านการจัดการเรียนการสอน							
1.	ท่านมีความรู้ และความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน หรือไม่ อย่างไร ☐ มี ระดับ ☐ มาก (ข้ามไปตอบข้อ 3) ☐ ปานกลาง ☐ น้อย	0	+1	+1	+1	+1	+0.80
2.	ปัจจัยใดเป็นสาเหตุให้ท่านมีความรู้ และความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน อยู่ในระดับปานกลาง หรือน้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ ไม่สามารถวางแผนการเรียนการสอนให้ เป็นไปตามจุดประสงค์หลักสุด ☐ ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ☐ ไม่สามารถหาวิธีการสอน รูปแบบการสอน และเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	0	+1	+1	+1	+1	+0.80
3.	ท่านคิดว่าขั้นตอนในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00

ข้อ	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	
	(โปรดเรียงลำดับขั้นตอน 1, 2, 3, ... , 6) .... กำหนดและเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน .... การกำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์การเรียนรู้ .... การกำหนดเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ .... การจัดทำสื่อการเรียนรู้ .... การจัดทำแผนการเรียนการสอน .... การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
4.	ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ท่านปฏิบัติตามข้อใด ☐ ไม่ทำ เนื่องจากมีประสบการณ์การสอนอยู่แล้ว ☐ จัดทำโดยปรับแผนการสอนเดิมที่มีให้ตรงกับเนื้อหา/กิจกรรมที่สอนอยู่ ☐ จัดทำใหม่ทุกครั้ง ให้เหมาะสมกับเนื้อหา/กิจกรรม/สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
5.	วิธีการสอนที่ท่านใช้ประจำ (แยกตามทักษะ) ทักษะการฟัง วิธีการสอนที่ท่านใช้ คือ ..... ทักษะการพูด วิธีการสอนที่ท่านใช้ คือ ..... ทักษะการอ่าน วิธีการสอนที่ท่านใช้ คือ ..... ทักษะการเขียน วิธีการสอนที่ท่านใช้ คือ	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
6.	ท่านได้มีการสอดแทรกศิลปะ วัฒนธรรมเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร ☐ ไม่มี ☐ มี โปรดอธิบาย.....	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
7.	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00

ข้อ	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	
8.	ท่านมีวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
9.	ท่านมีข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
ด้านสื่อการเรียนรู้							
1.	ประเภทของสื่อที่ท่านใช้ประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น..... ☐ สื่อเทคโนโลยี เช่น..... ☐ สื่อบุคคล รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น..... ☐ สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น..... ☐ สื่อวัสดุอุปกรณ์ เช่น.....	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
2.	ประเภทของแบบเรียน/ตำราเรียนที่ท่านใช้ประจำ ☐ แบบเรียน/ตำราเรียนสำเร็จรูป คือ..... ☐ แบบเรียน/ตำราเรียนที่สถานศึกษา/ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเอง ☐ อื่น ๆ ระบุ	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
3.	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
4.	ท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
5.	ท่านมีข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับด้านการใช้สื่อการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
ด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน							
1.	วิธีที่ท่านใช้ในการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนเป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ การสังเกตพฤติกรรม ☐ การประเมินตนเอง(ผู้เรียน) ☐ การสอบปากเปล่า ☐ การประเมินโดยเพื่อน	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00

ข้อ	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	
	☐ การพูดคุย ☐ การประเมินตามสภาพจริง ☐ การใช้คำถาม ☐ การประเมินด้านความรู้สึกนึกคิด ☐ การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ ☐ การประเมินการปฏิบัติ ☐ การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน ☐ การประเมินด้วยแบบทดสอบ						
2.	ท่านได้มีการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาปรับปรุงการสอนหรือไม่ อย่างไร ☐ ไม่มี ☐ มี โปรดอธิบาย.....	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
3.	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
4.	ท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
5.	ท่านมีข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
6.	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00

แบบประเมินความสอดคล้องเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง :

1. เกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านสื่อการเรียนรู้ และ 3) ด้านการวัดและประเมิน โดยแต่ละด้านมี 100 คะแนน ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องตอบให้ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีคะแนนแต่ละด้านมากกว่าหรือเท่ากับ 80 คะแนนจึงจะได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูต้นแบบ

2. แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่ง จะทำการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง หรือถูกต้องเพียงใด

+1 = แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม

0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

ข้อคำถาม	เกณฑ์การให้คะแนนและแนวทางในการตอบคำถาม	คะแนน (ร้อยละ)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
			ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	
ด้านการจัดการเรียนการสอน								
1. การประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	☒ มาก = ข้ามไปตอบข้อ 3 ☒ ปานกลาง ☒ น้อย		+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
2. ระบุสาเหตุที่ทำให้ท่านมีความรู้และความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน อยู่	☒ ไม่สามารถวางแผนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดประสงค์หลักสูตร ☒ ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด		0	+1	+1	+1	+1	+0.80

ข้อคำถาม	เกณฑ์การให้คะแนนและ แนวทางในการตอบคำถาม	คะแนน (ร้อยละ)	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
			ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	
			1	2	3	4	5	
ในระดับปานกลางหรือน้อย	☒ อื่น ๆ เช่น ทางโรงเรียนมีโครงการและกิจกรรมมากเกินไป ส่งผลให้เวลาเรียนน้อยลง ไม่สามารถสอนได้ครบถ้วน							
3. เรียงลำดับขั้นตอนในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนว่าควรเป็นอย่างไร	<p><u>3</u> กำหนดและเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p><u>1</u> การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p><u>2</u> การกำหนดเนื้อหาและสาระการเรียนรู้</p> <p><u>5หรือ4</u> การจัดทำสื่อการเรียนรู้</p> <p><u>4หรือ5</u> การจัดทำแผนการเรียนการสอน</p> <p><u>6</u> การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>(หากเรียงใส่ตัวเลขเรียงลำดับได้ถูกต้องจะได้ตำแหน่งละ 5 คะแนน)</p>	30 (33.4)	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
4. การจัดทำ/ปรับใช้แผนการเรียนการสอนภาษาจีน	<p>☒ ไม่จัดทำ /อื่น ๆ ที่ไม่สมเหตุสมผล = 0 คะแนน</p> <p>☒ จัดทำโดยปรับแผนการสอนเดิมที่มีให้ตรงกับเนื้อหา/กิจกรรมที่สอนอยู่ <u>และหรือ</u></p> <p>☒ จัดทำใหม่ทุกครั้ง ให้เหมาะสมกับเนื้อหา/กิจกรรม/สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ = 15 คะแนน</p>	15 (16.7)	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
5. การใช้วิธี/เทคนิคการสอนที่	ต้องตอบครบทุกทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน	20 (22.1)	+1	0	+1	+1	+1	+0.80

ข้อคำถาม	เกณฑ์การให้คะแนนและแนวทางในการตอบคำถาม	คะแนน (ร้อยละ)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
			ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	
			1	2	3	4	5	
หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ทักษะการพูด และทักษะการเขียน และสามารถยกตัวอย่างในแต่ละทักษะได้ (ทักษะละ 5 คะแนน)							
6. การสอดแทรก ศิลปะวัฒนธรรม เจ้าของภาษาในการจัดการเรียนการสอน	☒ ไม่มี = 0 คะแนน ☒ มี ระบุตัวอย่างไม่ชัดเจน = 5 คะแนน ☒ มี ระบุตัวอย่างชัดเจน = 10 คะแนน	10 (11.1)	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
7. ระบุปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน	ปัญหาที่มีสอดคล้องกับวิธีการแก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาสามารถทำได้จริง ☒ ไม่มี = 0 คะแนน	15 (16.7)	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
8. วิธีการแก้ไขที่สอดคล้องกับปัญหาดังกล่าว	☒ มี ระบุตัวอย่างแต่ไม่สามารถทำได้ = 7.5 คะแนน ☒ มี ระบุตัวอย่างสามารถทำได้จริง = 15 คะแนน							
9. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน หรือไม่	ระบุหรือไม่ก็ได้		+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
รวม		90 (100.0)						
ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้								
1. การประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจในการใช้สื่อ	☒ มาก = ข้ามไปตอบข้อ 3 ☒ ปานกลาง ☒ น้อย		0	+1	+1	+1	+1	+0.80

ข้อคำถาม	เกณฑ์การให้คะแนนและ แนวทางในการตอบคำถาม	คะแนน (ร้อยละ)	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
			ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	
			1	2	3	4	5	
การเรียนรู้ในการ จัดการเรียนการ สอนภาษาจีน								
2. ระบุสาเหตุที่ ทำให้ท่านมี ความรู้ และความ เข้าใจในการใช้สื่อ การเรียนรู้ในการ จัดการเรียนการ สอนภาษาจีน อยู่ ในระดับปาน กลาง หรือน้อย	☒ ไม่สามารถเลือกใช้สื่อให้ เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ☒ ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนา / อื่นๆที่นอกเหนือจากสาเหตุการ ขาดความรู้เรื่องสื่อ		+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
3. การเลือกใช้สื่อ หลากหลาย ประเภทในการ จัดการเรียนการ สอนภาษาจีน	เลือกตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 จาก 5 ประเภท พร้อม ยกตัวอย่างแต่ละประเภทที่ เลือกได้ชัดเจน (ประเภทละ 20 คะแนน มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ประเภท = 60 คะแนน)	60 (66.6)	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
4. การใช้ แบบเรียน/ตำรา เรียนในการเรียน การสอนภาษาจีน	☒ แบบเรียน/ตำราเรียน สำเร็จรูป ระบุชื่อตำราและ ตำรานั้นได้รับการรับรองจาก หน่วยงานหรือสถาบัน <u>และหรือ</u> ☒ แบบเรียน/ตำราเรียนที่ สถานศึกษา/ครูผู้สอนจัดทำขึ้น เอง = 15 คะแนน *หากไม่ระบุ = 0 คะแนน	15 (16.7)	0	0	+1	+1	+1	+0.60
5. ระบุปัญหา เกี่ยวกับการใช้สื่อ การเรียนรู้	ปัญหาที่มีสอดคล้องกับวิธีการ แก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา ที่สามารถทำได้จริง	15 (16.7)	-1	+1	+1	+1	+1	+0.60

ข้อคำถาม	เกณฑ์การให้คะแนนและ แนวทางในการตอบคำถาม	คะแนน (ร้อยละ)	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
			ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	
			1	2	3	4	5	
6. วิธีการแก้ไขที่ สอดคล้องกับ ปัญหาดังกล่าว	☒ ไม่มี = 0 คะแนน ☒ มี ระบุตัวอย่างไม่สามารถ ทำได้ = 7.5 คะแนน ☒ มี ระบุตัวอย่างสามารถทำ ได้จริง = 15 คะแนน							
7. ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับด้าน การใช้สื่อการ เรียนรู้ หรือไม่ อย่างไร	ระบุหรือไม่ก็ได้		+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
รวม		90 (100.0)						
ด้านการวัดและประเมินผล								
1. การประเมิน ตนเองเกี่ยวกับ ความรู้ และความ เข้าใจในการวัด และประเมินผลใน การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน	☒ มาก = ข้ามไปตอบข้อ 3 ☒ ปานกลาง ☒ น้อย		+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
2. ระบุสาเหตุที่ ทำให้ท่านมี ความรู้ และความ เข้าใจในการวัด และประเมินผลใน การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน อยู่ในระดับปาน กลาง หรือน้อย	☒ ไม่สามารถเลือกใช้ เครื่องมือในการวัดให้เหมาะสม กับเนื้อหาที่สอน ☒ ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนา / อื่นๆที่นอกเหนือจากสาเหตุการ ขาดความรู้เรื่องการวัดและ ประเมินผล		+1	+1	+1	+1	+1	+1.00

ข้อคำถาม	เกณฑ์การให้คะแนนและ แนวทางในการตอบคำถาม	คะแนน (ร้อยละ)	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
			ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	ท่าน ที่	
			1	2	3	4	5	
3. การใช้วิธีที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลในการเรียนการสอนภาษาจีน	เลือกตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 6 จาก 12 วิธี วิธีละ 5 คะแนน มากกว่าหรือเท่ากับ 5 ประเภท = 30 คะแนน	30 (33.4)	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
4. การนำผลการประเมินการเรียนรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีน	☒ ไม่มี = 0 คะแนน ☒ มี ไม่ยกตัวอย่าง = 10 คะแนน ☒ มี ยกตัวอย่างไม่ค่อยชัดเจน = 11 – 49 คะแนน ☒ มี พร้อมยกตัวอย่างชัดเจน = 50 คะแนน	50 (55.5)	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
5. ระบุปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	ปัญหาที่มีสอดคล้องกับวิธีการแก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาที่สามารถทำได้จริง ☒ ไม่มี = 0 คะแนน	10 (11.1)	-1	+1	+1	+1	+1	+0.60
6. วิธีการแก้ไขที่สอดคล้องกับปัญหาดังกล่าว	☒ มี ระบุตัวอย่างไม่สามารถทำได้ = 5 คะแนน ☒ มี ระบุตัวอย่างสามารถทำได้จริง = 10 คะแนน							
7. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนหรือไม่ อย่างไร	ระบุหรือไม่ก็ได้		+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
รวม		90 (100.0)						

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสังเกตการสอนของครูต้นแบบ

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่ง จะทำการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง หรือถูกต้องเพียงใด

+1 = แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม

0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

ข้อ	ประเด็นการสังเกต	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	
ด้านการจัดการเรียนการสอน							
1.	รูปแบบและวิธีการสอนที่ใช้	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
2.	เทคนิคการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้							
1.	ตำรา/แบบเรียนที่ใช้ประกอบการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
2.	สื่อการเรียนรู้ อื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
ด้านการวัดและประเมินผล							
1.	วิธีการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00
2.	เครื่องมือวัดและประเมินผลในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1.00

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและขอความร่วมมือการเก็บข้อมูลวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-4566

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ศศิณีฐ์ สรรคบุรานุรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางจินตนา วิเศษจินตา นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : 089-922-4666 Email : chintana-tm@hotmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60- **4567**

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์วรรณีย์ หลักคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางจินตนา วิเศษจินดา นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : 089-922-4666 Email : chintana-tm@hotmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-4568

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุวิมล เจียรนนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางจินตนา วิเศษจินตา นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้สิดผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : 089-922-4666 Email : chintana-tm@hotmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-4569

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วรชัยยุทธ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางจินตนา วิเศษจินดา นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชิโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : 089-922-4666 Email : chintana-tm@hotmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-4570

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.นำโชค บุตรน้ำเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางจินตนา วิเศษจินดา นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : 089-922-4666 Email : chintana-tm@hotmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60- **5875**คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารี

ด้วย นางจินตนา วิเศษจินดา นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสังเกตการสอนกับครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย : 089-922-4666 Email : chintana-tm@hotmail.com

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางจินตนา วิเศษจินดา เกิดเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2534 สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาภาษาจีน จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรณานัน คูนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน ในปีการศึกษา 2556 และสำเร็จการศึกษาศึกษาศาสตรบัณฑิต จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2557 และเข้าทำการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2560

